

Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin

Kvsto 13.11.2019

Kaupunginhallituksen ehdotus

	Asia	Sivu
1	Valtuutettu Kati Juvan ja viiden muun aloite virtuaalisesta ryhmätoiminnasta yksinäisille	1
2	Valtuutettu Petra Malinin ja 13 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien varhaiskasvatuksen osapäivähoidon henkilömitoituksen nostamisesta	4
3	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 7 muun talousarvioaloite yksipuolisen tuottavuustavoitteen tulkinnan luopumisesta	8
4	Valtuutettu Sinikka Vepsän ja 16 muun talousarvioaloite Helsingin kaupungin asukastalojen yleisavustuksen nostamiseksi	10
5	Valtuutettu Petrus Pennasen ja kahden muun valtuutetun talousarvioaloite koskien ilmastoystävällisen kouluruoan laadun parantamisesta	12
6	Valtuutettu Kauko Koskinen ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite sorateiden kunnostamisesta ja asfaltoinnista	19
7	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 17 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien lukioden kurssitarjonnan parantamista	22
8	Valtuutettu Mika Ebelingin ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien kotihoidon tuen Helsinki lisän palauttamisesta 2-3 vuotiaille vuoden 2020 alusta lähtien	26
9	Valtuutettu Veronica Honkasalon ja 22 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien määrärahojen varaamiseksi elämäkatsomustiedon oppikirjoihin peruskouluissa	30
10	Valtuutettu Mari Holopaisen ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien erityistä tukea tarvitsevien 10-16 vuotiaiden tuesta	33
11	Valtuutettu Mari Holopaisen ja 14 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien keskusta-alueen nuorisotyön resurssien nostamista	43
12	Valtuutettu Fatim Diarran ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloite koskien määrärahojen varaamisesta riittäviin opetusvälineisiin	47

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13	Valtuutettu Fatim Diarran ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien peruskoulujen ja lukioiden koulunkäyntiavustajien määrän lisäämisestä	50
14	Valtuutettu Fatim Diarran ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien positiivisen diskriminaation määrärahan kasvattamisesta varhaiskasvatuksessa	54
15	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja kahdeksan muun valtuutetun talousarvioaloite koskien nuorisopalvelujen resurssien lisäämisestä	57
16	Valtuutettu Nelli Ruotsalainen ja 6 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien lasten harrastamisen yhdenvertaistamisesta	61
17	Valtuutettu Petra Malinin ja kuuden muun valtuutetun talousarvioaloite koskien valmistavan opetuksen laadusta ja ryhmäkoosta	64
18	Valtuutettu Johanna Nuortevan ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite tekonurmikentän perustamista Arabianrantaan koulun kentälle	68
19	Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 6 muun valtuutetun talousarvioaloite katteen rakentamisesta Puistolän liikuntapuiston katsomoon.	74
20	Valtuutettu Heimo Laaksonen ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite bajamajoista ja kioskista Pukinmäkeen	77
21	Valtuutettu Kaisa Hernberg ja 13 muun valtuutetun talousarvioaloite ratikkahankkeiden nopeuttamisesta	80
22	Valtuutettu Mari Rantanen ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite maksuttomasta joukkoliikenteestä helsinkiläisille pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville	84
23	Valtuutettu Mari Rantasen ja neljän muun aloite omaishoidon tuen vapaapäivien maksuttomuudesta	87
24	Valtuutettu Petra Malinin ja kuuden muun aloite aikuissosiaalityön resursseista	90

25	Valtuutettu Reetta Vanhasen ja 23 muun talousarvioaloite mielenterveysshoitajien vakanssien lisäämisestä perusterveyden huoltoon	95
26	Valtuutettu Mari Rantasen ja kolmen muun aloite lastenpsykiatriin palkkaamisesta lastensuojelun tukemiseksi	99
27	Valtuutettu Alviina Alametsän ja 17 muun talousarvioaloite matalan kynnyksen mielenterveysavun lisäämisestä	102
28	Valtuutettu Ville Jalovaaran ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite ikäihmisten monipuolisesta palvelukeskuksesta Vuosaareen	104
29	Valtuutettu Osmo Soininvaara ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloite Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin avaamisesta	108
30	Valtuutettu Petra Malin ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite uusien ja peruskorjattavien päiväkotitilojen lapsikohtaisen tilamitoituksen nostamisesta	111
31	Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite määrärahan myöntämisestä lumen käsittelyyn	118
32	Valtuutettu Otto Meren ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite tekojääkentän rakentamisesta Johanneksen kentälle	122
33	Valtuutettu Jussi Chydeniuksen ja 6 muun valtuutetun talousarvioaloite frisbeegolfradan rakentamisesta Paloheinän ulkoilualueelle.	126
34	Valtuutettu Heimo Laaksonen ja 14 muun valtuutetun talousarvioaloite kaupunkipyöristä Malmin, Tapanilan, Puistolän sekä Pukinmäen -asemille	129
35	Valtuutettu Mari Holopaisen ja 10 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilojen pedagogista asiantuntijaryhmää	133
36	Valtuutettu Maria Ohisalön ja 23 muun aloite Ohjaamotoiminnan moniammatillisuuden vahvistamisesta	139

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

37	Valtuutettu Sinikka Vepsän ja viiden muun talousarvioaloite hoito/hoiva-apulaisten lisäämisestä Helsingin monipolisiin palvelukeskuksiin	147
38	Valtuutettu Jenni Pajusen ja 15 muun aloite julkisten lapsettomuushoittojen tarjoamisesta yksin lasta toivoville naisille ja naispareille	150
39	Valtuutettu Seija Muurisen ja seitsemän muun talousarvioaloite eläkeläisten liikkumisen tukemisesta	152
40	Valtuutettu Kati Juvan ja seitsemän muun aloite koskien geronomeja ja moniammatillisuutta kotihoidossa	155

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

1

Valtuutettu Kati Juvan ja viiden muun aloite virtuaalisesta ryhmätoiminnasta yksinäisille

HEL 2019-003293 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki selvittää mahdollisuuksia järjestää myös muille ikääntyneille kuin kotihoidon asiakkaille mahdollisuutta osallistua virtuaaliseen ryhmätoimintaan, joka edellyttäisi ikäihmisten koulutusta, teknisiä laitteita ja henkilöresursseja.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveystieteiden lausuntoon viitaten, että etäyhteyden avulla on voinut osallistua päivätoimintaan sekä erilaisiin omaishoidon ja fysioterapian ryhmiin. Sähköisiä ja etäyhteyden avulla tapahtuvia palveluja kehitetään ja suunnitellaan sosiaali- ja terveystoimialalla talousarvion puitteissa. Lisäksi ikääntyneillä on mahdollisuus ostaa etäyhteyden kautta saatavia palveluja ja sosiaalista toimintaa.

Kotihoidon asiakkaalla on yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma, joka sisältää kotihoidon antamat palvelut. Etäkotihoidon palveluilla tuotetaan sisällöltään kotihoidon käyntiin verrattavia palveluja. Etäyhteyden kautta on järjestetty virkistystoimintaa asiakkaille, koska heillä on vaikeuksia liikkua kotinsa ulkopuolelle. Osa virkistystoiminnasta on esimerkiksi päivätoimintaryhmään osallistumista tai kolmannen sektorin järjestämää ohjelmaa.

Yksinäisyyttä ja internetin käyttöä selvitetään kansallisissa kyselyissä ja seurataan ikääntyneiden osalta erikseen. Yksinäisyyden kokemus on henkilökohtainen. Yksinäisyys vaikuttaa negatiivisesti yksikön terveyteen ja hyvinvointiin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ikääntyneiden osallisuuden vahvistaminen sekä sosiaalisia kontakteja sisältävien palvelujen tarjoaminen yhteiskunnan kaikilla sektoreilla lisäävät yksilön hyvinvointia.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 192](#)

HEL 2019-003293 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Kati Juvan ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien virtuaalista ryhmätoimintaa yksinäisille:

"Kotihoidon palvelut tukevat kotona asuvaa asiakasta niissä päivittäisissä toiminnoissa, joista asiakas ei suoriudu itse. Tällaisia toimintoja ovat syöminen, peseytyminen, pukeutuminen, sängystä ja tuolista siirtyminen, kävely ja WC-käynnit. Kotihoidon asiakkaalle tehdään yksilöllinen palvelu- ja hoitosuunnitelma, jossa sovitaan yhdessä asiakkaan ja hänen omaisensa/läheisensä kanssa kotihoidon antamista palveluista.

Helsingin kotihoidon etähoito on sisällöltään verrattavissa kotihoidon käyntiin. Etähoidon käynnin ajankohta sekä sisältö perustuvat palvelu- ja hoitosuunnitelmaan. Etähoito toteuttaa esimerkiksi lääkehoitoa ja liikumissopimusta. Palvelukeskus Helsinki tekee käynnin sisällöstä merkinnän Pegasos-potilastietojärjestelmään.

Etäkäynnin asiakkaille on järjestetty virkistystoimintaa etäyhteyden kautta, koska etähoidon asiakkailta on todennäköisesti vaikeuksia liikkua kotinsa ulkopuolelle. Virkistystoiminnasta osa on esimerkiksi päivätoimintaryhmään osallistumista tai se on kolmannen sektorin järjestämää ohjelmaa. Virkistysryhmät ja -tapahtumat ovat satunnaisempia ja uusia ryhmiä syntyy ja niiden toiminta lakkaa, asiakkaiden ja sisältöä tuottavien tahojen kiinnostuksen mukaan.

Palvelukeskus Helsinki huolehtii etäyhteydessä käytetyn yhteyden laadusta ja laitteiden, kuten tablettien, toimivuudesta ja päivityksistä.

Etäyhteys on käytössä myös muissa palveluissa

Etäyhteyden avulla voidaan toteuttaa myös muita ikääntyneiden palveluja kuin kotihoitoa. Etäyhteyden avulla on voinut osallistua päivätoimintaan sekä erilaisiin omaishoidon ryhmiin. Fysioterapian ryhmiä etäyhteyden avulla on sekä Helsingin sairaalan että monipuolisten palvelukeskusten fysioterapeuttien järjestämänä. Sosiaali- ja terveystoi-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

mialalla useissa palveluissa kehitetään tai on suunnitteilla sekä sähköisiä palveluja että etäyhteyden avulla tapahtuvaa asiakkaan ja ammattilaisen välistä kommunikointia.

Muita vaihtoehtoja

Vuodenvaihteessa 2019 Helsingin väestöstä noin 17 prosenttia oli yli 65-vuotiaita (noin 110 000 henkilöä), ja heistä noin 46 000 oli täyttänyt 75 vuotta. Aikuisten terveys-, hyvinvointi- ja palvelu- tutkimuksen (AHT 2017) mukaan yli 75-vuotiaista Internetiä käytti asiointiin noin 40,4 prosenttia ikäryhmästä, ja yksinäiseksi tunsu itsensä noin kymmenen prosenttia ikäryhmän väestöstä.

Ikääntyneen on myös itse mahdollista ostaa palveluja, joissa etäyhteyden avulla saa palveluja ja sosiaalisia kontakteja.

Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu määrärahalisäyksiin. Palvelun kehittämistä toteutetaan talousarvion puitteissa.

Yksinäisyys on länsimaisten yhteiskuntien yksi suurista yksilön terveyteen ja hyvinvointiin negatiivisesti vaikuttavista tekijöistä. Kuitenkin yksinäisyyden kokemus on henkilökohtainen asia. Uusia avauksia ennaltaehkäisevään toimintaan tarvitaan yhteiskunnassa kaikilla sektoreilla terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoiti kaikilla toimialoilla yhteisesti on Helsingin kaupungin strategiassa. Tähän liittyy myös Stadin ikäohjelma ja muun muassa ikääntyneiden osallisuuden vahvistaminen.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Yksinäisyys on yksilön terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttava tekijä. Yksinäisyyden tunne voi korostua ikääntyneillä henkilöillä, kun toimintakyky myös yleisesti laskee. Palvelut, jotka sisältävät sosiaalisia kontakteja mahdollisesti vähentävät yksinäisyyden kokemuksia ja lisäävät yksilön hyvinvointia."

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Heli Koskisu, toiminnansuunnittelija: 310 28166
heli.koskisuo(a)hel.fi

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Virtuaalista ryhmätoimintaa yksinäisille

Yksinäisyys on yksi suurimmista haasteista ikääntyneiden hyvinvoinnin kehittämisessä. Liikuntakyvyn heiketessä ja oman ikäisen ystävä- ja sukulaisperheen harvetessa sosiaaliset kontaktit vähenevät. Tätä voidaan vähentää paitsi järjestämällä erilaista sosiaalista ja ryhmätoimintaa monipuolisissa palvelukeskuksissa, myös virtuaalisten etäyhteyksien avulla. Moni ikääntynyt käyttää jo nyt esimerkiksi Skypeä ollessaan yhteydessä kaukana oleviin sukulaisiinsa. Kaikilla ei kuitenkaan ole riittävää tietotaitoa ja omaa verkostoa, johon olla yhteydessä.

Kotihoidossa toteutetaan jo nyt virtuaalista kotihoitoa ja virtuaalikutoutusta, joka toimii hyvin myös ryhmissä. Osa etäkotihoidon asiakkaita on lisäksi rakentanut omia keskinäisiä ryhmiään. Toistaiseksi tämä on mahdollista vain kotihoidon asiakkaille, jotka ovat valmiiksi toimintakyvyltään heikentyneitä ja avun tarpeessa. Toimintakyvyn laskua estämään tarvittaisiin myös ennaltaehkäisevää sosiaalista ja ryhmätoimintaa. Tutkimusten mukaan muistin suhteen toimintakykyisten ikääntyneiden ryhmätoiminta vähentää myös kognition alenemista jatkossa.

Esitämme, että Helsinki selvittää mahdollisuuksia järjestää myös muille ikääntyneille kuin kotihoidon asiakkaille mahdollisuutta osallistua virtuaalisen ryhmätoimintaan. Tämä edellyttää sekä ikäihmisen koulutusta, teknisiä laitteita että henkilöresursseja.

Helsingissä 13.03.2019

Juva Kati

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 5 allekirjoitusta)

Vanhanen Reetta

Alametsä Alviina

Moisio Elina

Hernberg Kaisa

Asko-Seljavaara Sirpa

2

Valtuutettu Petra Malinin ja 13 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien varhaiskasvatuksen osapäivähoidon henkilömitoituksen nostamisesta

HEL 2019-000643 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että osapäivähoidossa noudatetaan samoja mitoituksia kuin kokopäivähoidossa, silloin kuin lasten on suunniteltu olevan paikalla samanaikaisesti, ja varataan budjetissa tätä varten riittävät varat.

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta määrittää päiväkodin henkilöstömitoituksesta (1§), että päiväkodissa tulee kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on varhaiskasvatustlain (540/2018) 26–28 §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus, enintään kahdeksaa enemmän kuin viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. Enintään neljää alle kolmivuotiaista lasta kohden tulee päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä samoin olla vähintään yksi henkilö, jolla on edellä säädetty ammatillinen kelpoisuus.

Helsingin varhaiskasvatuksessa noudatetaan henkilökuntamitoitusta päiväkodeissa siten, että päiväkodeissa tulee olla vähintään yksi ammatillisen kelpoisuuden omaava henkilö seitsemää kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.

Asetus varhaiskasvatuksesta määrittää osapäivähoidon (enintään viisi tuntia päivässä) osalta, että päiväkodissa tulee kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on 1 momentissa mainittu ammatillinen kelpoisuus enintään 13 enintään viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. Alle kolmevuotiaiden osalta mitoitus on yksi kelpoisuuden omaava henkilö enintään neljää alle kolmevuotiaista lasta kohden.

Osapäiväryhmien toiminta-aika on enintään viisi tuntia päivässä aamutai iltapäivällä. Toiminta voidaan myös järjestää kokonaan luonnossa tai niin sanottuna liikkuvana kaupunkiryhmänä. Metsä- ja luontoryhmissä tai liikkuvissa kaupunkiryhmissä lasketaan henkilöstömitoitukseen aina kaksi henkilöä toiminnan ja turvallisuuden varmistamiseksi, vaikka lapsiluku ei sitä edellyttäisi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Osapäiväisten lasten ja aikuisten suhdeluvun muuttaminen samaan kuin kokopäiväisesti läsnä olevilla lapsilla 1/7 lisääisi koulutetun henkilökunnan tarvetta noin 40 henkilöllä. Vuosikustannuksena sen arvioidaan olevan noin 1,6 milj. euroa.

Lapsivaikutusten näkökulmasta on tärkeää säilyttää osapäiväryhmien toiminta yhtenä varhaiskasvatuksen vaihtoehdoista. Toiminnan sisältö muotoutuu pedagogisesti lasten iän ja kehityksen pohjalta ja sitä ohjaa varhaiskasvatussuunnitelma. On lapsen edun mukaista, että toiminta voidaan suunnitella erikseen osapäiväiseksi silloin kun se on lapsen tarpeille riittävä. Ryhmien rakenne ja henkilökunnan määrä suunnitellaan siten, että toiminta on laadukasta.

Tällä hetkellä on vaikeaa saada kelpoisuuden omaavia varhaiskasvatuksenopettajia. Osapäiväryhmien henkilöstömitoituksen muutos lisääisi varhaiskasvatuksen opettajien tarvetta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Muutoksenhaku

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277

matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 280](#)

HEL 2019-000643 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta määrittää päiväkodin henkilöstömitoituksesta (1§), että päiväkodissa tulee kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on varhaiskasvatuslain (540/2018) 26–28 §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus, enintään kahdeksaa enemmän kuin viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. Enintään neljää alle kolmivuotiasta lasta kohden tulee päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä samoin olla vähintään yksi henkilö, jolla on edellä säädetty ammatillinen kelpoisuus.

Helsingin varhaiskasvatuksessa noudatetaan aiemmin määriteltyä henkilökuntamitoitusta, jolloin päiväkodissa tulee olla vähintään yksi ammatillisen kelpoisuuden omaava henkilö seitsemää kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Asetus varhaiskasvatuksesta määrittää osapäivähoidon (enintään viisi tuntia päivässä) osalta, että päiväkodissa tulee kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on 1 momentissa mainittu ammatillinen kelpoisuus enintään 13 enintään viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. Alle kolmevuotiaiden osalta mitoitus on yksi kelpoisuuden omaava henkilö enintään neljää alle kolmevuotiasta lasta kohden.

Helsingissä on osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa enintään viisi tuntia päivässä toimivissa osapäiväryhmissä 627 lasta ja kokopäiväryhmissä noin 400 lasta. Lapsi voi olla osapäiväisenä kokopäiväryhmässä esimerkiksi muuttuneen hoitoaikatarpeen vuoksi. Tällöin ei ryhmän kokoon lisätä toista osapäiväistä lasta, joka olisi läsnä samanaikaisesti.

Osapäiväryhmiä on 51 päiväkodissa 62 lapsiryhmässä. Osapäiväryhmän toiminta soveltuu hyvin lapsille, joiden perheissä on pienempiä sisarusia kotona tai perheen elämäntilanteeseen sopii paremmin lapsen säännöllisesti lyhyet päivät. Toiminta ja ryhmän koko muotoutuvat lasten iän, kehityksen ja määrän mukaan. Varhaiskasvatussuunnitelma ohjaa toiminnan pedagogista sisältöä ja jokaiselle lapselle tehdään yhdessä huoltajien kanssa lapsen varhaiskasvatussuunnitelma. Suunnitelmat muodostavat sisällön lapsiryhmän toiminnalle. Osapäiväryhmää pidetään tarpeellisena osana varhaiskasvatuksen toimintavalikkoa.

Osapäiväryhmien toiminta-aika on enintään viisi tuntia päivässä aamu- tai iltapäivällä sisältäen lounaan. Toiminta voidaan myös järjestää kokonaan luonnossa tai niin sanottuna liikkuvana kaupunkiryhmänä. Metsä- ja luontoryhmissä tai liikkuvissa kaupunkiryhmissä lasketaan henkilöstömitoitukseen aina kaksi henkilöä toiminnan ja turvallisuuden varmistamiseksi, vaikka lapsiluku ei sitä edellyttäisi.

Lapsia osapäiväryhmissä 31.5.2019 on 627. Näistä lapsista 45 on alle kolmevuotiaita ja heidän osaltaan mitoitus on sama kuin kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa 1/4. Osapäiväryhmien koko on keskimäärin 10 lasta.

Osapäiväisten lasten ja aikuisten suhdeluvun muuttaminen samaan kuin kokopäiväisesti läsnäolevilla lapsilla 1/7 lisäisi koulutetun henkilökunnan tarvetta noin 40 henkilöllä. Vuosikustannuksena sen arvioidaan olevan noin 1,6 milj. euroa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lapsivaikutusten näkökulmasta on tärkeää säilyttää osapäiväryhmien toiminta yhtenä varhaiskasvatuksen vaihtoehtoista. Toiminnan sisältö muotoutuu pedagogisesti lasten iän ja kehityksen pohjalta ja sitä ohjaa varhaiskasvatussuunnitelma. On lapsen edun mukaista, että toiminta voidaan suunnitella erikseen osapäiväiseksi silloin kun se on lapsen tarpeille riittävä. Ryhmien rakenne ja henkilökunnan määrä suunnitellaan siten, että toiminta on laadukasta.

Tällä hetkellä on vaikeaa saada kelpoisuuden omaavia varhaiskasvatuksenopettajia. Osapäiväryhmien henkilöstömitoituksen muutos lisäisi varhaiskasvatuksen opettajien tarvetta.

Muutoksen aiheuttamiin taloudellisiin vaikutuksiin ei ole varauduttu vuoden 2020 talouarvioehdotuksessa.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja Liisa Pohjolainen
Lisätiedot	Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550 nina.onufriew(a)hel.fi

Talousarvioaloite osapäivähoidon henkilöstömitoituksesta

Laadukkaan varhaiskasvatuksen kannalta on olennaista, että päiväkodissa on mahdollista toimia riittävän pienissä lapsiryhmissä ja päiväkotiryhmissä on riittävästi ammattilaisia. Helsingissä onkin päätetty noudattaa yli 3-vuotiaiden päivähoitossa olevien lasten osalta mitoitusta, jonka mukaan päivähoitossa tulee olla yksi vaadittavan kelpoisuuden omaava ammattilainen enintään seitsemää kokopäivähoitossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.

Osapäivähoidon osalta asetuksessa päivähoitosta kuitenkin määritetään, että päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on vaadittava ammatillinen kelpoisuus enintään 13 osapäivähoitossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. Alle kolmevuotiaista ei asetuksessa mainita mitään.

Päivähoitoasetusta on nyt tulkittu niin, että osapäivähoitossa mitoitus voi olla 13 lasta ammattilaista kohden silloinkin, kun lapset ovat samanaikaisesti paikalla. On siis mahdollista luoda osapäiväisiä lapsiryhmiä, jossa on aina paikalla jopa 13 lasta ammattilaista kohden. Tämä voi vaarantaa lasten varhaiskasvatuksen pedagogisten tavoitteiden toteutumisen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että myös osapäivähoitossa noudatetaan samoja mitoituksia kuin kokopäivähoitossa, silloin kun lasten on suunniteltu olevan paikalla samanaikaisesti, ja varataan budjetissa tätä varten riittävät varat.

Helsingissä 16.01.2019

Malin Petra

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 13 allekirjoitusta)

Said Ahmed Suldaan

Vanhanen Reetta

Ohisalo Maria

Holopainen Mari

Hernberg Kaisa

Honkasalo Veronika

Wallgren Thomas

Nuorteva Johanna

Korkkula Vesa

Koivulaakso Dan

Kivelä Mai

Alametsä Alviina

Silvo Satu

3

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 7 muun talousarvioaloite yksipuolisen tuottavuustavoitteen tulkinnan luopumisesta

HEL 2019-003297 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarviossa luovutaan yksipuolisesta määrällisestä tuottavuustavoitteesta. Yksipuolisen tuottavuustavoitteen tilalle tulee kehittää yhdessä asukkaiden ja työntekijöiden kanssa palvelujen vaikuttavuutta mittaavia laadullisia tavoitteita, joiden kautta tuottavuuden kasvua arvioidaan kokonaisvaltaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa mainitun tuottavuustavoitteen kytkentä toimintamenojen muutokseen juontuu Helsingin kaupunkistrategiasta 2017-2021, jossa tuottavuuden parantamisesta on todettu seuraavasti: "Helsinki kantaa oman vastuunsa julkisen talouden tasapainottamisesta ja huolehtii kaupungin kokonaistuottavuuden parantamisesta. Kasvavan kaupungin tarpeet ja kustannustason muutos otetaan huomioon toimintamenojen kokonaismitoituksessa, kohdennettuna erityisesti peruspalveluihin, joissa väestönkasvu suorimmin lisää kustannuksia. Organisaatiouudistuksen mahdollistama toimintojen tehostuminen hyödynnetään siten, että kokonaistuottavuuden 0,5 % vuotuisella nousulla katetaan osa väestönlisäyksen aiheuttamasta toimintamenojen lisästarpeesta. Kokonaistuottavuuden parantamista tehdään johtamiseen panostaen ja hyvässä yhteistyössä henkilöstön kanssa palvelujen laadusta huolehtien."

Kaupunkistrategia laaditaan valtuustokausittain. Kokonaistuottavuuden kasvu on osa kaupunkistrategian kokonaisvaltaisesti tasapainotettua taloudellisten ja laadullisten tavoitteiden kokonaisuutta. Muita taloustavoitteita ovat mm. kaupungin palvelutilojen korjausinvestointien tason nosto, yhteisöjen toimipaikkojen työpaikkojen määrästä riippuvan kunta-kohtaisen yhteisöveron jako-osuuden nousu yli 30 % tasolle sekä kokonaisinvestointien mitoittaminen tasolle, joka kyetään rahoittamaan strategiakaudella tulorahoituksella siten, että lainakanta asukasta kohden ei kasva.

Taloustavoitteiden lisäksi kaupunkistrategiassa on runsaasti eri palveluihin liittyviä laadullisia tavoitteita mm. koulutuksessa, kulttuurissa, liikunnassa, kaupunkiympäristössä ja lähipalveluissa. Koulutukseen liittyviä tavoitteita ovat mm. koulutusmahdollisuuksien tasa-arvon kehittäminen, kiusaamisen vastaisen ohjelman käynnistäminen, koulutustakuun toteuttaminen, toisen asteen läpäisyasteen parantaminen ja oppimisen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

erojen tasoittaminen. Kulttuurin liittyviä tavoitteita ovat mm. tilojen käytön helpottaminen, lupa- ja järjestelykäytäntöjen keventäminen, museoverkoston vahvistaminen, merellisten tapahtumien edistäminen ja omaileimaisten vierailukohteiden lisääminen. Liikuntaan liittyviä tavoitteita ovat mm. kävelyn ja pyöräilyn kulkumuoto-osuuden kasvattaminen, liikkumisen edistäminen, liikuntatarjonnan kehittäminen liikkumiseen ja arkiaktiivisuuteen kannustavaksi sekä liikuttamisen lisääminen osana lasten ja nuorten arkea varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Kaupunkiympäristöön liittyviä tavoitteita ovat mm. asuntotuotannon nostaminen sekä päästövähennys- ja hiilineutraalisuustavoitteet. Lähipalveluihin liittyviä tavoitteita ovat mm. aukioloaikojen laajentaminen ja työmuotojen uudistaminen, eriarvoisuuden vähentäminen, alueiden välisen eriytyksen väheneminen sekä kaupunginosien välisten hyvinvointierojen ka-ventuminen.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupunkistrategian mittarit kokouksissaan 12.3.2018 ja 18.3.2019. Hyväksytyissä mittareissa on lukuisia palvelujen vaikuttavuutta mittaavia laadullisia tavoitteita. Kaupunkistrategian perusteella käynnistettyjen strategiahankkeiden, kuten Liikkumisohjelma ja Mukana-ohjelma, tavoitteet ja toimenpiteet parantavat myös osaltaan palvelujen vaikuttavuutta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277

Muutoksenhaku matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Talousarvioaloite yksipuolisesta tuottavuustavoitteen tulkinnasta luopumisesta

Keskeinen Helsingin talousarvion laadintaan vaikuttava tekijä on kaupungin menoja leikkaava tuottavuustavoite. Helsingin tuottavuustavoite on laadittu hyvin yksipuoliseksi. Tuottavuus on tulkittu kapeasti vain resurssien vähentämisen kautta. Aidossa tuottavuuden kasvattamisessa samoilla resursseilla suhteessa väestönkasvuun saadaan aikaan kullakin kaupungin eri toimialalla laadullisesti parempia tuloksia. Kouluissa esimerkiksi oppimistulokset paranevat, työpaikoilla sairauspoissaolot vähenevät ja työhyvinvointi lisääntyy.

Me allekirjoittaneet esitämme, että talousarviossa luovutaan yksipuolisesta määrällisestä tuottavuustavoitteesta, joka on johtanut lähinnä menojen karsimiseen ja työntekijöiden kuormituksen lisäämiseen. Yksipuolisen tuottavuustavoitteen tilalle tulee kehittää yhdessä asukkaiden ja työntekijöiden kanssa palvelujen vaikuttavuutta mittaavia laadullisia tavoitteita, joiden kautta tuottavuuden kasvua arvioidaan kokonaisvaltaisesti.

Helsingissä 13.03.2019

Korkkula Vesa

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Alametsä Alviina

Kivelä Mai

Koivulaakso Dan

Vepsä Sinikka

Haglund Mia

Arhinmäki Paavo

Honkasalo Veronika

4

Valtuutettu Sinikka Vepsän ja 16 muun talousarvioaloite Helsingin kaupungin asukastalojen yleisavustuksen nostamiseksi

HEL 2019-002039 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään asukastalojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin kohdennetun yleisavustuksen nostamista 750 000 eurosta 500 000 eurolla 1 250 000 euroon.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingissä on vuonna 2019 yhteensä noin 47 avointa asukastaloa ja -tilaa, joista 25:n toimintaa tuetaan kaupunginhallituksen myöntämällä asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustuksilla. Lisäksi yhdeksän asukastaloista on kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan ylläpitämää. Kaupunginhallitus myönsi 10.12.2018 (808 §) asukasosallisuuden yleisavustusta 25:n asukastalon ja -tilan vuokra-, palkka- ja ylläpitokustannuksiin yhteensä 730 718 euroa. Lisäksi kaupunginhallitus myönsi asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen 12 800 euroa.

Asukasosallisuuden avustusten myöntämisessä on ollut tavoitteena alueellinen tasapaino ja tarveperustainen harkinta. Tukea voidaan priorisoida alueille, joissa toimintaa on ennestään vähemmän tai joiden katsotaan siitä eniten hyötyvän. Toisaalta avustuksilla pyritään turvaamaan vakiintuneiden asukastalojen toiminnan jatkuvuus.

Vuoden 2019 avustuspäätöksessä turvattiin vakiintuneiden asukastalojen toiminta vuokrien sekä välttämättömien kiinteiden kulujen osalta. Palkkakustannusten pääsääntönä oli, että palkka-avustusta myönnetään enintään 29 500 euroa kaupunginosaa kohden. Yhtä työntekijää kohden myönnetään avustusta enintään 29 500 euroa vuodessa.

Vuonna 2019 käynnistynyt ja vuonna 2020 hankkeiden toteutustasolle etenevä osallistuva budjetointi tarjoaa helsinkiläisille suoran vaikuttamisen kanavan ideoida ja priorisoida kaupungin varojen kohdentamista. Osallistuvaan budjetointiin saatiin ensimmäisellä kierroksella n. 30 selaista ehdotusta, joissa nostettiin esiin erilaisten kohtaamispaikkojen, harrastus- ja vapaa-ajantilojen sekä muiden yhteisen tekemisen tilojen tarvetta. Suoraan asukastalotoimintaan verrannollisia yhteisöllisiä tiloja koskevia ehdotuksia ja niistä laadittuja suunnitelmia on lokakuun 2019 osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä noin 20. Lisäksi äänestyksessä on suunnitelmia, jotka toteutuessaan lisäävät tiloja kulttuuritoimintaan, nuorisotyöhön, nikkarointiin ja kuvataiteisiin. Osallistuvassa budjetoinnissa kaupunki toteuttaa äänestyksessä eniten ääniä saavat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

kohteet. Osallistuvan budjetoinnin määrärahoilla toteutettavat suunnitelmat ovat määräaikaisia. Yhteisöllisiin tilasuunnitelmiin on varattu osallistuvassa budjetoinnissa määrärahat tilojen ylläpidon ja henkilöstön palkkauksen osalta kahden vuoden ajalle, sikäli kun kaupunkilaiset äänestävät niitä toimeenpanoon asti. Osallistuvassa budjetoinnissa toimeenpanoon etenevistä kohteista päättävät asukkaat.

Lisäksi vuonna 2018 työnsä aloittaneet Stadiluotsit jakavat tietoa osallistumisen ja vaikuttamisen kanavista ja ajankohtaisista osallistumisen mahdollisuuksista. He tukevat yhteisöjä ja asukkaita aloitteiden edistämässä, kumppanuuksien rakentamisessa ja paikallistason viestinnässä kaupunginosissa. Asukastilojen osalta stadiluotseilta voi saada muun muassa tietoa ja neuvoa alueen olemassa olevista kohtaamispaikoista ja asukastoimintaan soveltuvista tiloista. Stadiluotsit voivat tukea uutta toimintaa suunnittelevia yhteisöjä tarjoamalla tietoa erilaisista avustuskanavista ja potentiaalisista yhteistyökumppaneista aluekohtaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että osallistuvan budjetoinnin toteuttaminen sekä tehdyt panostukset asukasvuorovaikutukseen mm. Stadiluotsien kautta ovat jo vuodesta 2018 eteenpäin merkittävästi parantaneet osallisuuden ja vuorovaikutuksen edellytysten toteutumista Helsingissä. Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa asukasosallisuuden avustuksiin on varattu 796 000 euroa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloite Helsingin kaupungin asukastalojen yleisavustuksen nostamiseksi

Talousarvioaloite Helsingin kaupungin asukastalojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin kohdennetun yleisavustuksen nostamisesta

Asukastalojen toiminta on alueellisesti erittäin tärkeää asukkaiden osallisuuden ja työelämäosallisuuden lisäämisessä sekä syrjäytymisen ehkäisemisessä. Asukastalot mahdollistavat keskenään erilaisien ihmisten kohtaamisen, mahdollisuuden tarjota matalankynnyksen palveluneuvontaa sekä tarjoavat tilan monipuolisten osallistumismahdollisuuksineen ja tilaisuuksien järjestämiseen. Yksi tärkeä toimintamuoto niissä on työtoiminnan järjestäminen työelämäosallisuuden edistämiseksi. Asukastalojen tavoitteena on myös ennaltaehkäisevä, kansalaistoiminnan vahvistaminen kaikkien asukas- ja vapaiden toimintaryhmien osalta. Asukastalot tarjoavat tilat myös kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden jalkautuvalle työlle. Asukastalojen kautta tehtävä sosiaalinen työ on ennaltaehkäisevää, ihmisten arkielämää tukevaa ja vahvistavaa työtä, joka tapahtuu lähellä ihmisiä asukaslähtöisesti. Helsingiläisten osallisuuden lisäämiseen ja vahvistamiseen tarvitaan lisää tiloja eri puolille kaupunkia.

Kaupunginhallitus myönsi 10.12.2018 asukasosallisuuden yleisavustusta 18 asukastalolle vuokra-, yläpito tai vastaaviin kustannuksiin ja 16 asukastalolle työntekijän palkkakustannuksiin. Tuolloin asukasosallisuuden avustusten kokonaismäärä oli 766 000 euroa. Asukastalojen kävijämäärät ovat kasvaneet koko ajan. Avustusta saaneiden asukastalojen kävijämäärät vaihtelevat sadasta kävijästä yli kolmeen tuhanteen kävijään per kuukausi. Asukastalot mahdollistavat lukuisia palkkatuki- ja työkokeilu- paikkoja sekä kuntouttavaa työtoimintaa Uusia asukastalohankkeita on suunnitteilla esimerkiksi Tapuliin ja Puistolan alueelle. Näillä alueilla on monenlaisia haasteita ja yhteisöllistä asukastalotoimintaa tarvitaan kipeästi.

Helsingin kaupungin toimialojen käyttösuunnitelmissa korostetaan osallisuustavoitteen edistämistä ja yleisavustuksesta pitää riittävä varoja ei puolilla Helsingin sijaitsevien asukastalojen toiminnan tukemiseen ja myös uusien kuten myös Tapulin ja Puistolan asukastalotoiminta hankkeiden aloittamiseksi.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme asukastalojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin kohdennetun yleisavustuksen nostamista 750. 000 eurosta 500.000 eurolla 1 250.000 euroon.

Helsingissä 30.1.2019
Sinikka Vepsä
Kaupunginvaltuutettu (sd)

Helsingissä 13.02.2019

Vepsä Sinikka

Jäsen

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 16 allekirjoitusta)

Korkkula Vesa

Alametsä Alviina

Nuorteva Johanna

Laaksonen Heimo

Said Ahmed Suldaan

Månsson Björn

Heinäluoma Eveliina

Venemies Mauri

Rantanen Mari

Malin Petra

Vuorjoki Anna

Ohisalo Maria

Wallgren Thomas

Asko-Seljavaara Sirpa

Jalovaara Ville

Hussein Abdirahim Husu

5

Valtuutettu Petrus Pennasen ja kahden muun valtuutetun talousarvioaloite koskien ilmastoystävällisen kouluruoan laadun parantamisesta

HEL 2019-003292 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään kouluruokailun käytettävän määrärahan korottamista niin, että se vastaisi paremmin maan keskiarvoa ja parantaisi laatu ilmastoystävällisen kasvisruoan osalta.

Kaupunginhallitus toteaa, että Palvelukeskus Helsinki toimii tiiviissä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa siten, että toimiala määrittää tilaajana linjat, joiden pohjalta Palvelukeskus Helsinki tuottaa palvelut. Ruoka- valikoimaa kehitetään läheisessä yhteistyössä toimialan kanssa huomioiden kaupungin, toimialan ja liikelaitoksen strategiset tavoitteet ja vastuullisuusnäkökulmat sekä eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuositukset. Palvelukehityksessä huomioidaan asiakkailta ja kaupunkilaisilta saatu palaute ja asiakastyytyvyyttä mitataan säännöllisesti.

Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelmassa Palvelukeskus Helsinki on vastuutahona useissa toimenpiteissä, joiden toteutumista seurataan ja raportoidaan, muun muassa toimenpide 95: Kehitetään reseptejä, joiden avulla kaupungin ruokapalveluissa voidaan vähentää ilmastopäästöjä ja suojella Itämeren; toimenpide 96: Lisätään kasvisruoan osuutta kouluissa ja päiväkodeissa. Sekä kouluruokasuositus että varhaiskasvatuksen ruokailusuositus kannustavat lisäämään kasvisruokaa ja molempien pohjana on kansalliset ravitsemussuositukset; toimenpide 113: Kehitetään ja tiukennetaan ympäristö- ja ilmastovaikutuksia vähentäviä kriteerejä kaupungin elintarvike- ja ruokapalveluhankinnoissa.

Aloitteessa esitetty Suomen eri kuntien käyttämä määräraha kouluruokailuun ei ole täysin vertailukelpoinen, koska laskentaperiaatteet vaihtelevat kunnittain. Helsingin osalta keskitetyn ruoanvalmistuksen tehokkuutta osoittaa se, että varsin kohtalaisella kouluruokaan panostamisella saavutetaan verrattain hyviä tuloksia ja mm. kasvis- ja vegaaniruoan sekä erityisruokavalioiden kehittämisen osalta ollaan selvästi muuta maata edellä. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan arvion mukaan aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden kustannusvaikutus olisi noin 1,0 milj. euroa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Nykyisessä toimialamallissa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala palvelun tilaajana päättää palvelun ja ruokalistojen sisällöstä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja Palvelukeskus Helsinki ovat sitoutuneet sopimuksessa ja niiden palvelukuvauksessa määrättyihin laatu- ja kustannustasoihin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 294](#)

HEL 2019-003292 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla opetuksen ruokalista- ja ateriasuunnittelua ohjaavat asiakasryhmäkohtaiset ravitsemussuositukset eli Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus VRN 2017 ja Suomalaiset ravitsemussuositukset VRN 2014. Tavoitteena terveyden edistämisen lisäksi on ympäristön kannalta kestävä ruokavalio.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2020 talousarviossa on lasten ja oppilaiden sekä opiskelijoiden ruokapalveluihin varattu noin 61,5 miljoonaa euroa. Tästä summasta noin 20,9 miljoonaa euroa kohdistuu peruskoulujen ruokapalvelujen hankintaan eri palvelutuottajilta. Hankinta kattaa ruokapalvelujen tuottamisen kokonaisuudessaan eli

ruoan valmistuksen ja tarjoilun sekä elintarvikkeiden hankinnan. Kustannuksista noin 50 % kohdistuu elintarvikkeiden hankintaan ja noin 50 % palveluun.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan peruskouluissa on vuonna 2020 arviolta noin 45 500 lasta. Ateriamäärissä tämä tarkoittaa arviolta noin 8,6 miljoonaa aterialta vuodessa. Kouluruoan keskiarvokustannus on noin 2 euroa aterialta. Näin jokainen 10 sentin korotus kouluruoan raaka-aineisiin edellyttää arviolta noin 860 000 euron korotusta kokonaisuudessaan. Mahdollisia korotuksia ei ole realistista kohdistaa jokaiseen ateriaan vaan ne tulee kohdistaa ruokalistalla määrättyihin aterioihin. Seuraavassa on arvioitu jotain toimenpiteitä ja niiden kustannusvaikutuksia:

- lämmin kasvislisäke (40 g) kustantaa 0,14 euroa aterialta eli ker-
ran viikossa lisättynä nykyiseen ateriakokonaisuuteen kustannus
on noin 242 000 euroa vuodessa
- kaura- tai soijamaidon tarjoaminen yhtenä juomavaihtoehtona
maksaisi noin 610 000 euroa vuodessa oletettuna että enintään
30 % oppilaista valitsisi kaura- tai soijamaidon. Ravitsemussuo-
situkset suosittavat edelleen kuitenkin ruokajuomaksi rasvatonta
maitoa tai
piimää, mutta kaura- tai soija voi täydentää niiden oppilaiden
ateriakokonaisuutta, jotka juovat vettä.
- kuuden viikon ruokalistalla olevien papu/linssi/soija kasvisruo-
kien vaihtaminen uuteen kasviproteiinin lähteeseen maksaisi
keskimäärin 0,01 euroa/ateria eli 86 000 euroa vuodessa.
- raejuusto (20 g) salaattipöydässä yhtenä lisäkomponenttina ker-
ran viikossa maksaa 0,05 euroa/annos eli 69 000 euroa vuo-
dessa oletuksena, että oppilaista 80 % ottaisivat raejuuston.

Huomioitavaa kuitenkin on, että toimiala ja ruokapalvelutuottajat ovat sitoutuneet sopimuksissa ja niiden palvelukuvauksissa määritettyihin laatu- ja kustannustasoihin. Sopimuskauden aikana ei ole mahdollista edellyttää palvelutuottajalta isoja muutoksia raaka-aineisiin varsinkin, kun niillä on kustannusvaikutuksia. Lisäksi mahdollisten sopimusmuutosten toteutuksissa tulee arvioida lasten ja oppilaiden tasavertaisuus.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2020 talousarvioehdotus ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelmaehdotus on laadittu kaupunginhallituksen hyväksymien laatimisohjoiden mukaisesti. Ohjeissa on määritelty kaupunkistrategian tuottavuustavoitteen sallima käyttömenojen enimmäiskasvu vuonna 2020. Tämän kasvun puitteissa talousarvioesityksessä on huomioitu nykyisen palvelutason turvaaminen huomioiden asiakasmäärän muutokset. Lisäksi on huomioitu kaupunkistrategiaan sisältyviä palvelutason parannuksia. Esityksen mukainen lisäys ei

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

sisälly kaupunkistrategiaan eikä sitä ole ollut mahdollista sisällyttää me-
nojen kasvurajoite huomioiden talousarvioehdotukseen.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja Liisa Pohjolainen
Lisätiedot	Kari Salovaara, hankintapäällikkö, puhelin: 310 43033 kari.salovaara(a)hel.fi

[Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 28](#)

HEL 2019-003292 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi aloitteeseen seuraavan
lausunnon:

Palvelukeskus Helsinki -liikelaitos toimii tiiviissä yhteistyössä Helsingin
kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (Kasko) kanssa siten,
että toimiala määrittää tilaajana linjaukset, joiden mukaan Palvelukes-
kus Helsinki tuottajana tuottaa palvelut. Ruokatarjoomaa kehitetään yh-
teistyössä toimialan kanssa huomioiden kaupungin, toimialojen ja liike-
laitoksen strategiset tavoitteet ja vastuullisuusnäkökulmat sekä eri asia-
kasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuosituksat. Palvelukehi-
tyksessä huomioidaan asiakkailta ja kaupunkilaisilta saatu palaute ja
asiakastytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.

Palvelukeskus Helsinki seuraa aktiivisesti ruoka- ja elintarviketoimialaa,
ruokatrendejä ja alan kehitystyötä. Laajat asiakastytyväisyyskyselyt
(mm. koululaiskysely 2018, 4222 vastausta), pikapalaute ja kaupungin
palautejärjestelmä antavat myös runsaasti kehitysideoita päivittäisen
ruokapalvelun kehittämiseen. Eryteisesti kouluruokailussa kehittämisen-
pulsseja tulee myös ruokaraadeilta ja ravintolatoimikunnilta. Helsingin
nuorisoneuvoston kanssa on aloitettu osallistava yhteistyö, jossa kuul-
laan nuoria ruokalistan ja palvelun kehittämässä, mutta myös koulura-
vintolatilojen ja kokonaiskokemuksen osalta.

Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelmassa Palvelukeskus Hel-
sinki on vastuutahona useissa toimenpiteissä, joiden toteutumista seu-
rataan ja raportoidaan, muun muassa toimenpide 95: Kehitetään resep-
tejä, joiden avulla kaupungin ruokapalveluissa voidaan vähentää ilmas-
topäästöjä ja suojella Itämerä; toimenpide 96: Lisätään kasvisruoan

osuutta kouluissa ja päiväkodeissa. Sekä kouluruokasuositus että varhaiskasvatuksen ruokailusuositus kannustavat lisäämään kasvisruokaa ja molempien pohjana on kansalliset ravitsemussuositukset; toimenpide 113: Kehitetään ja tiukennetaan ympäristö- ja ilmastovaikutuksia vähentäviä kriteerejä kaupungin elintarvike- ja ruokapalveluhankinnoissa.

Koulujen ruokalista- ja ateriasuunnittelua ohjaavat asiakasryhmäkohtaiset ravitsemussuositukset eli Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus VRN 2017. Tavoitteena on terveyden edistämisen lisäksi ympäristön kannalta kestävä ruokavalio. Ruokalistat sovitaan yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa ja reseptejä kehitetään palvelukuvausten ja yhdessä linjattujen periaatteiden pohjalta.

Aloitteessa esitetään muutamia esimerkkejä Suomen kuntien käyttämästä rahamäärästä kouluruokailuun. Luvut eivät ole suoraan verrannollisia, koska laskentaa kunnissa tehdään eri tavoin. Helsingin osalta keskitetyn ruoanvalmistuksen tehokkuutta osoittaa se, että varsin kohtalaisella kouluruokaan panostamisella saavutetaan verrattain hyviä tuloksia ja mm. kasvis- ja vegaaniruokan sekä erityisruokavalioiden kehittämisen osalta ollaan selvästi muuta maata edellä.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana kouluruokailussa on toteutettu useita kasvisruokien kehittämisprojekteja mieluisten kasvisruokien saamiseksi ruokalistalle. Oppilaat ovat olleet mukana arvioimassa ruokia ja vaikuttamassa siihen, mitkä ruoista on valittu ruokalistalle. Kasvisruokien suosio on kasvanut kehitystyön tuloksena ja kasvisruokia on päätynyt myös suosikkiruokien joukkoon esim. soijabolognese-tomaattipizza. Ruokalistalle on lisätty syksyille 2019 yksi kasvisruokapäivä eli kouluissa tarjotaan ainoastaan kasvisvaihtoehtoja seitsemänä päivänä kuuden viikon aikana. Kasvisruokaa on ollut kouluissa vapaasti kaikkien oppilaiden otettavissa vuodesta 2007 alkaen.

Reseptiikassa käytetään perinteisten palkokasvien rinnalla myös uudempiä proteiinin lähteitä esim. härkistä, hernerouhetta ja quornia, joilla on korvattu erityisesti soijaa. Lounaalla on tarjolla mm. härkis-makaronilaatikkoa, hernerouhebolognesea, kikherne-kookoskeittoa, nuudeli-quornwokkia ja kasviskormaa luomutofulla. Markkinoilla on myös muita lihaa korvaavia tuotteita, joita otetaan käyttöön osana normaalia tuotekehitystä, kun niitä on saatavilla suurtaloukskäyttöön sopivissa muodoissa ja pakkauskoossa. Salaattipöydän ohjeistuksessa huomioidaan satokausikalenteri ja sesonkiajattelu ja vähennetään siten ilmastokuormitusta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kouluissa vietetään syksyisin lähiruoka- ja luomuviikkoa. Syksyllä 2019 tarjolla on mm. luomukaurasämpylöitä härkäpapupihvillä sekä härkispataa ohrahelmien kera.

Kouluruokailusuosituksessa ruokajuomaksi suositellaan maitoa ja piimää, mutta kaura- ja soijajuoma voisivat täydentää vettä juovien oppilaisen ruokavaliota. Nykyisissä elintarvikesopimuksissa kasvijuomat ovat kuitenkin selvästi kalliimpia kuin maito ja EU:n koulumaitotukea myönnetään tällä hetkellä ainoastaan rasvattomalle maidolle ja piimälle.

Kouluruokailussa keskeisenä haasteena on saada kaikki oppilaat ruokailemaan kouluravintolassa. Kun tavoitteena on lisätä ruokailuun osallistuvien oppilaiden määrää, mahdollista lisämäärärahaa voitaisiin kohdentaa tilaaja-asiakkaan kanssa yhdessä sopien esim. pehmeän leivän lisäämiseen tai punaisen lihan osittaiseen korvaamiseen vastuullisesti pyydytillä kotimaisella järvikalalla tai lohella. Järvikalan ilmastovaikutukset on useissa tutkimuksissa todettu hyväksi.

Aloitteessa viitataan Yle uutisiin 28.9.2018, jonka mukaan 42 % 8. ja 9. luokkalaisista jättää kouluruoan väliin yhden tai useamman kerran viikossa helsinkiläisissä kouluissa. Tulos selviää terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen THL:n uusimmasta kouluterveyskyselystä, johon osallistui yli 70 000 peruskoulun 8.-ja 9.-luokkalaista vuonna 2017. Tulokset kertovat kuitenkin myös muista kouluruokailuun liittyvistä tekijöistä kuten asenteesta kouluruokailua kohtaan, ikävaiheesta, ryhmäpaineesta jne. Ruokailutilanne on kokonaisuus, johon vaikuttaa tarjottavan ruoan lisäksi myös monet muut tekijät kuten ruokasalin viihtyisyys, tunnelma, äänimaailma, istumapaikkojen riittävyys, ruokailuun varattu aika ja ruokalinjaston toiminnallisuus ja viestintä. Viimeksi mainittuihin kokonaiskokemukseen vaikuttavat tekijät Palvelukeskus Helsinki on nähnyt tärkeiksi ja niitä kehitetään yläkoululaisten ruokailuun liittyvässä palvelukehityshankkeessa, jossa tarvitaan usean toimialan yhteistyötä (Kasko, Kymp ja Palvelukeskus Helsinki). Hankkeessa kuullaan myös Helsingin nuorisoneuvostoa.

Olemme ensimmäisten toimijoiden joukossa kehittäneet suomalaisista särkikaloista ja muista järvikaloista laadukkaita tuotteita ja ottaneet niitä ruokalistoille. Olemme seuranneet markkinoita aktiivisesti ja tehneet valmistajien kanssa yhteistyötä uusien kasvisproteiinivalmisteiden saamiseksi ruokalistoillemme. Nyt niitä on jo kiitettävästi käytössä. Seuraamme edelleen markkinoita ja kehitämme uusista kasvisraaka-aineista reseptiikkaa ja varmistamme ruokaraadeissa oppilaiden arvioinneilla maistuvuuden.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Palvelukeskus Helsinki on tehnyt yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa jo vuosia systemaattista kehitystyötä käytettävien resurssien puitteissa. Tavoitteenamme on ollut kaiken ruoan maistuvuuden parantaminen, koska se houkuttelee kouluravintolaan ja vain nautittu ruoka ravitsee oppilaita. Viime vuosina erityisenä painopisteenä on ollut kasvisruoka ja sitä kehitetään kaiken aikaa.

Olemme tehneet laskentaa yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa erilaisista vaihtoehdoista kehittää ilmastoystävällistä kasvisruokaa ja Kasko esittää niitä omassa lausunnossaan. Lisäpanostusta toki osaamme hyödyntää lisäämällä edelleen muun muassa suomalaisten sesonkien kasvisten ja marjojen käyttöä sekä vastuullisesti pyydettyä lohikalaa tai suomalaista järvikalaa.

Nykyisessä toimintamallissa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala palvelun tilaajana päättää palvelun ja ruokalistojen sisällöstä. Olemme toki asiantuntijoina mielellään esittämässä näkemyksemme ja perustelumme mm. asiakaskokemuskyselyihin, markkinatietoon ja HNH2035-toimenpideohjlemaan pohjautuen.

Esittelijä yksikönjohtaja
Mikael Neuvonen

Lisätiedot Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Ilmastoystävällisen kouluruoan laadun parantaminen

Helsingissä kouluruoka-ateriaan käytetään keskimäärin 2,00€. Koko maan keskiarvo on 2,76€.

Ruokaan käytetty rahamäärä on yhteydessä siihen, kuinka paljon ruokaa syödään.

Esimerkiksi Keravalla 60% kahdeksannen ja yhdeksännen luokan oppilaista jättää viikon aikana koululounaan syömättä, ja kustannus on 1,88€. Toinen ääripää on Rautalampi, jossa kaikki kyseisen ikäryhmän oppilaat syövät koululounaat ja ne maksavat 3,32€.

Helsinki on Suomen kunnista ikäryhmän 14. huonoin ruoan syömisessä, sillä 42% oppilaista jättää koululounaan viikon aikana syömättä.

Ehdotamme, että kaupunginvaltuusto myöntää 2020 talousarvioon korotuksen kouluruokailuun, joka vie ruokaan käytetyn summan lähemmäksi maan keskiarvoa ja parantaa ruoan laatua ilmastoystävällisen kasvisruoan osalta.

Tilastotiedot: <https://yle.fi/uutiset/3-10411104>

Helsingissä 13.03.2019

Pennanen Petrus

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Piraattipuolue

(1 + 2 allekirjoitusta)

Kivelä Mai

Ruotsalainen Nelli

6

Valtuutettu Kauko Koskinen ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite sorateiden kunnostamisesta ja asfaltoinnista

HEL 2019-003291 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Me valtuutetut esitämme, että vuoden 2020 talousarvioon varataan vähintään 5 miljoonaa euroa Koillis-Helsingin sorateiden kunnostamiseen ja asfaltoimiseen. Vastaava summa on otettava jatkuvasti myös taloussuunnitelmaan niin, että vanhat soratiet tulevat kunnostetuiksi mahdollisimman pian.”

Aloitteesta on saatu 20.8.2019 kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingissä on tällä hetkellä rakentamattomia sorakatuja kaiken kaikkiaan 210 kappaletta. Niiden yhteispituus on noin 35 kilometriä. Luvuissa eivät ole mukana Östersundomin liitosalueen soratiet.

Koillisen suurpiirin alueella sorakatuja kokonaispituus on noin 22 kilometriä eli noin 61 % sorakatuja kokonaispituudesta. Kaikkien sorakatuja rakentaminen kestopäällysteisiksi kaduiksi maksaisi noin 46 milj. euroa, josta koillisen suurpiirin osuus olisi noin 26 milj. euroa. Koillisen suurpiirin uudisrakentamiseen on vuodelle 2019 varattu 4,0 milj. euroa ja esitys vuodelle 2020 on 4 milj. euroa.

Asuntotuotantotavoitteen ja työpaikkarakentamisen edellyttämä uusien katujen rakentaminen on lykännyt sorakatuja rakentamista. Sorakatuja rakentamiseen on vuoden 2007 jälkeen käytetty keskimäärin 1,5 milj. euroa vuodessa. Sorakatuja rakennetaan nykyisin osana täydennysrakentamiskohteita.

Sorakatuja rakentaminen kestopäällysteisiksi kaduiksi aloitteen mukaisessa aikataulutavoitteessa edellyttäisi sopeuttamista muusta katujen uudisrakentamiseen osoitetusta investointirahoituksesta. Talousarvioehdotukseen ei sisälly sorakatuja rakentamista aloitteessa esitetyssä laajuudessa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 411](#)

HEL 2019-003291 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin katuverkkoon sisältyy edelleen joukko rakentamattomia sorkatuja. Näitä katuja on tällä hetkellä kaiken kaikkiaan yli 200. Niiden yhteispituus on noin 35 kilometriä. Luvuissa ei ole mukana Östersundomin liitosalueen sorkateitä.

Kun rakennusvirasto inventoi kesällä 2007 rakentamattomat sorkatut, oli niitä tuolloin yhteensä 262 katuja. Sorkatujen määrä on vähentynyt tämän jälkeen yli 50 kadulla. Sorkatujen rakentamiseen on vuoden 2007 jälkeen käytetty keskimäärin noin 1,5 milj. euroa vuosittain. Mikäli viime vuosina toteutunut investointitaso sorkatujen rakentamisessa jatkuu, kestää kaikkien sorkatujen rakentaminen yli 30 vuotta. Näiden sorkatujen rakentaminen kestopäällysteisiksi kaduiksi maksaa vuoden 2018 hintatasolla noin 46 milj. euroa.

Koko katujen rakentamisen investointimääräraha vuodelle 2020 on noin 150 milj. euroa. Kaupunkiympäristölautakunnalle osoitettavat katuinvestointimäärärahat jaetaan useisiin talousarvion alakohtiin. Projektialueiden ja liikenneviraston yhteishankkeiden määrärahat osoitetaan kaupunginhallituksen käyttöön. Sorkatujen rakentaminen rahoitetaan kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön osoitettujen investointimäärärahojen talousarviokohdasta 8 03 01 01 katujen uudisrakentaminen. Uudisrakentamisen osuus katujen rakentamisen investointimäärärahoista vuonna 2020 on 21 milj. euroa. Summaan ei ole tulossa merkittävää muutosta lähivuosina. Koillisen suurpiirin uudisrakentamisen rahoitus vuodelle 2019 on 4 milj. euroa ja esitys vuodelle 2020 on 4,5 milj. euroa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Määrärahojen siirtäminen talousarviokohdalta toiselle edellyttää kaupunginvaltuuston päätöksen. Määrärahojen jääminen käyttämättä joltakin talousarvion alakohdalta ei tarkoita, että rahat olisivat säästyneet. Määrärahojen käyttämättä jääminen johtuu siitä, että nimettyjen investointitarpeiden ajankohta on siirtynyt myöhemmäksi. Käyttämättä jääneet määrärahat haetaan ylitysoikeutena siirtyväksi seuraavalle vuodelle ja ne voidaan käyttää myöhemmin vain siihen tarkoitukseen, jolle rahoitus on alun perinkin osoitettu. Toiselta talousarvion alakohdalta käyttämättä jääneiden määrärahojen käyttäminen sorakatuja rakentamiseen ei siis ole mahdollista ilman valtuuston päätöstä määrärahojen siirtämisestä.

Asuntotuotantotavoitteen ja työpaikkarakentamisen edellyttämä uusien katujen rakentaminen on lykännyt sorakatuja rakentamista. Asuntotuotantoa ja työpaikkarakentamista edistävät kohteet on priorisoitu sorakatuja rakentamisen edelle. Sorakatuja rakennetaan tällä hetkellä lähinnä asuntotuotannon edellyttämään alueiden täydennysrakentamiseen tukeutuen. Nykyinen katujen investointimäärärahataso ei mahdollista nykyistä laajempaa toteutusohjelmaa sorakatuja rakentamiseksi.

Lautakunta toteaa jälleen, että tavoite vuoden 1946 alueliitoksista peräisin olevien sorakatuja rakentamisesta hyväksytyn katusuunnitelman mukaisiksi kestopäällysteisiksi kaduiksi on oikea. Aloitteen aikataulutavoite, että kaikki Koillis-Helsingin sorakadut tulisi saada rakennetuksi vuoteen 2036 mennessä, edellyttäisi toteutuakseen joko katujen investointimäärärahan korottamista vuositasolla noin 5 milj. eurolla, leikkaamalla vastaavaa summaa muusta katujen investointirahoituksesta tai asuntotuotantotavoitteista tinkimistä sorakatuja rakentamisen hyväksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotukseen ei lähivuosina sisälly sorakatuja rakentamista aloitteessa esitetystä laajuudesta. Täydennysrakentamisen edellyttämien sorakatuja rakentaminen sisältyy talousarvioehdotuksen alakohtaan 8 03 01 01 Uudisrakentaminen.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä	kaupunkiympäristön toimialajohtaja Mikko Aho
Lisätiedot	Petri Arponen, projektinjohtaja: 310 38955 petri.arponen(a)hel.fi

Sorateiden kunnostaminen ja asfaltointi

Talousarvioaloite

Sorateiden kunnostaminen ja asfaltointi

Koillis-Helsinki liitettiin Helsinkiin vuonna 1946 eli 73 vuotta sitten. Alueella on vielä sorateitä noin 150 kappaletta yhteispituudeltaan yli 20 km. Teiden kunnostamiseen ja asfaltointiin tarvitaan rahaa kaiken kaikkiaan noin 30 milj. euroa.

Todettakoon, että viime vuonna jäi käyttämättä katujen perusparantamismäärärahoja ja projektialueiden katujen määrärahoja n. 15 miljoonaa euroa. Kaupungin tulisi ottaa tavoitteekseen kaikkien Koillis-Helsingin sorateiden kunnostaminen ja asfaltoiminen viimeistään vuoteen 2036 mennessä. Tällöin tulee kuluneeksi 80 vuotta Koillis-Helsingin liittämistä Helsinkiin. Kaupungin viivyttely teiden valmiiksi rakentamisessa on täysin kohtuutonta Koillis-Helsingin asukkaita kohtaan.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2020 talousarvioon varataan vähintään 5 miljoonaa euroa Koillis-Helsingin sorateiden kunnostamiseen ja asfaltoimiseen. Vastaava summa on otettava jatkuvasti myös taloussuunnitelmaan niin, että vanhat soratiet tulevat kunnostetuiksi mahdollisimman pian.

Helsinki 13.3.2019

Kauko Koskinen
Kaupunginvaltuutettu
Kokoomus

Helsingissä 13.03.2019

Koskinen Kauko

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Meri Otto

Strandén Juhani

Asko-Seljavaara Sirpa

Månsson Björn

Laaksonen Heimo

Urho Ulla-Marja

Vepsä Sinikka

7

**Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 17 muun valtuutetun talousarvioaloite
koskien lukioiden kurssitarjonnan parantamista**

HEL 2019-001422 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että varataan 3,1 miljoonan euron lisämääräraha lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi ja ryhmäkokojen pienentämiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingin kaupungin suomenkielisissä lukioissa on tarjolla opiskelijoille monipuolinen opintotarjonta. Lukioiden yhteistyöllä voidaan toteuttaa esimerkiksi laajaa kielitarjontaa. Opiskelijat voivat opiskella ruotsin, englannin, ranskan ja saksan lisäksi A-kielinä kiinaa, espanjaa ja venäjää. Kaupungin lukiokoulutuksen opetussuunnitelmassa on kattava valikoima koulukohtaisia syventäviä ja soveltavia kursseja. Kurssitarjonta on pystytty ylläpitämään monipuolisena kampusten yhteistyöllä ja kaupungin yhteisen kurssitarjonnan avulla. Lisäksi Helsingin aikuislukio tarjoaa kesäaikana opiskelijoille kattavasti lukiokursseja.

Helsingin kaupungin lukioille on myönnetty vuodesta 2016 lähtien positiivisen diskriminaation määrärahaa, jonka jakoperusteena on ollut lukioiden maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden suhteellinen määrä ja alhainen lukioon sisääntulokeskiarvo. Nykyinen määrärahan taso takaa sen, että positiivisen diskriminaation määräraha on toimivia keino kohdentaa opetuksen resursseja riittävästi alueellista tasa-arvoa lisäävällä tavalla ja määräraha kohdentuu oppilaitoksiin, jotka tarvitsevat opiskelijoiden sosioekonomisen taustan vuoksi lisätukea.

Lukioiden kurssien ryhmäkoot vaihtelevat oppiaineittain. Pakollisilla ja syventävillä kursseilla ryhmäkoot ovat yleensä suuria, noin 25–35 opiskelijaa. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus opiskella laajasti eri oppiaineita, kuten harvinaisia kieliä, ylioppilaskokeisiin valmentavia kertauskursseja ja lukiodiplomeita. Näiden kurssien ryhmäkoot ovat pieniä, ja ne toteutetaan yhdistämällä ryhmiä kampuksittain tai kaupungin yhteisinä opintoina.

Aloitteessa esitetään, että resurssien vähyyden vuoksi lukioiden on hankala toteuttaa kaupunkistrategian tavoitetta koko kaupunki oppimisen tilana. Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että osa oppimisen tiloista on maksullisia, esimerkiksi pääsymaksut museoihin ja näyttelyihin. Toisaalta kaupungilla on

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

lukuisia oppimisympäristöjä, jotka ovat vapaasti käytettävissä kuten kirjastot ja eri kulttuuritoimijoiden tilat. Tavoitteena on tulevaisuudessa tiivistää yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa sekä hyödyntää kumppanuuksien ja digitalisaation kautta uusia oppimisen tiloja ja mahdollisuuksia. Syksyllä 2019 toteutetaan lisäksi toisen asteen maksuttomuuden kokeilu, jonka osana kustannetaan kulttuurikäyntejä ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Samoin kokeilussa kustannetaan HSL:n matkakortit, jotka tekevät mahdolliseksi opiskelijoiden liikkumisen Helsingissä käyttäen koko kaupunkia oppimisympäristönä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kehittää opetustyön, -tilojen ja palveluverkon kehittämiseen liittyviä hankkeita yhteistyössä kaupunkiympäristötoimialan kanssa ottaen huomioon palveluiden laadun, syntyvät yksikkökustannukset sekä alueiden palvelutarpeet strategiaohjelman taloustavoitteen mukaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy loppuvuodesta laadittavan käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä	pormestari Jan Vapaavuori
Lisätiedot	Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277 matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 287](#)

HEL 2019-001422 T 00 00 03

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin lukioissa on tarjolla opiskelijoille monipuolinen opintotarjonta. Kaupungin lukiokoulutuksen opetussuunnitelmassa on kattava valikoima koulukohtaisia syventäviä ja soveltavia kursseja. Lukiokampusten yhteistyön ja kaupungin yhteisen kurssitarjonnan ansiosta opiskelijoilla on laajat valinnan mahdollisuudet. Syyslukukaudella 2019 kaikki Helsingin kaupungin lukiolaiset voivat suorittaa pakollisia ja joitakin syventäviä kursseja verkkokursseina. Lisäksi Helsingin aikuislukio tarjoaa kesäaikana opiskelijoille lukiokursseja.

Lukioiden kurssien ryhmäkoot vaihtelevat oppiaineittain. Pakollisilla ja syventävillä kursseilla ryhmäkoot ovat yleensä suuria, noin 25–35 opiskelijaa. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus opiskella laajasti eri oppiaineita, kuten harvinaisia kieliä, ylioppilaskokeisiin valmentavia kertauskursseja ja lukiodiplomeita. Näiden kurssien ryhmäkoot ovat pieniä, ja ne toteutetaan yhdistämällä ryhmiä kampuksittain tai kaupungin yhteisinä opintoina.

Lukiolaisten pahoinvoinnin ja stressin on todettu lisääntyneen viime aikoina, mikä lisää tuen ja ohjauksen tarvetta lukioissa. Oppimisen vaikeuksien tukeminen edellyttää erityisopettajan ja aineenopettajan yhteistyötä. Lukioiden opetussuunnitelmauudistus taas kannustaa entistä laajempaan oppiainerajat ylittävien opintojen toteuttamiseen. Lisärahoituksella voitaisiin tarjota laajasti ja monipuolisesti kursseja, antaa tukea opiskelijoiden kuormittumiseen ja oppimisen vaikeuksiin sekä toteuttaa oppiainerajat ylittäviä opintokokonaisuuksia. Kurssien lisäyksellä olisi mahdollista pienentää opetusryhmien maksimikokoa, perustaa useampia jakoryhmiä niihin aineisiin, joissa tarvitaan tukikursseja opintojen alkuun, sekä lisätä yhteisopettajuutta.

Aloitteessa esitetään, että resurssien vähyyden vuoksi lukioiden on hankala toteuttaa kaupunkistrategian tavoitetta koko kaupungista oppimisen tilana. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että osa oppimisen tiloista on maksullisia, esimerkiksi joihinkin museoihin ja näyttelyihin on pääsymaksuja. Syksyllä 2019 toteutetaan toisen asteen maksuttomuuden kokeilu, jonka osana kustannetaan kulttuurikäyntejä ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Samoin kokeilussa kustannetaan HSL:n matkakortit, jotka tekevät mahdolliseksi opiskelijoiden liikkumisen Helsingissä ja sitä kautta koko kaupungin oppimisen tilana.

On myös mahdollista hyödyntää erilaisia maksuttomia oppimisen tiloja. Kaupungilla on lukuisia oppimisympäristöjä, jotka ovat vapaasti käytävissä. Näitä ovat esimerkiksi kirjastot ja eri kulttuuritoimijoiden tilat.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Uuden elokuussa 2019 voimaan tulevan lukiolain myötä yhteistyötä yritysten, korkeakoulujen ja järjestöjen kanssa on tiivistetty ja tiivistetään edelleen. Myös digitalisaation avulla hyödynnetään uusia oppimisen tiloja ja mahdollisuuksia.

Helsingin kaupungin lukioille on myönnetty vuodesta 2016 lähtien positiivisen diskriminaation määrärahaa, jonka jakoperusteena on ollut lukioiden maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden suhteellinen määrä ja alhainen lukioon sisääntulokeskiarvo. Näillä perusteilla määräraha on osoitettu Helsingin kielilukiolle, Helsingin medialukiolle ja Vuosaaren lukiolle. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää hyvänä aloitteessa esitettyä lisärahoituksen kohdentamista niihin lukioihin, joissa on suuri maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden määrä.

Talousarvioehdotuksessa 2020 ei ole esitetty 1000 kurssin lisäystä, joka olisi kokonaisuudessaan 3 300 000 euroa.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja Liisa Pohjolainen
Lisätiedot	Jaana Kariniemi, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 82745 jaana.kariniemi(a)hel.fi Mervi Willman, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342 mervi.willman(a)hel.fi Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 70077 moa.thors(a)arbis.hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloite kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi

Edellisen ja tämän valtuustokauden aikana kaupungin lukioiden käytettävissä olevat resurssit ovat pienentyneet ja siten opetustarjonta on kaventunut ja ryhmäkoot kasvaneet. Esimerkiksi suomenkielissä lukiokoulutuksessa tarjottiin vuonna 2013 kaikissa kaupungin lukioissa yhteensä 10 215 kurssia. Vuonna 2018 tarjonta oli laskenut 9351 kurssiin.

Yleissivistävänä instituutiona lukion merkitys on suuri ja se antaa opiskelijoille valmiudet tavoitella jatko-opintopaikkaa. Kun kaikissa oppiaineissa ei järjestetä kaikkia valtakunnallisia ja kunkin lukion omia paikallisia syventäviä kursseja, heikentyvät opiskelijoiden mahdollisuudet päästä jatko-opintoihin ja lukion yleissivistävä tehtävä ei toteudu parhaalla mahdollisella tavalla. Lisäksi lukioissa ryhmäkoot ovat suuria (samassa ryhmässä voi olla yli 40 opiskelijaa) ja tällöin opettajan on mahdotonta huomioida jokainen opiskelija yksilönä. Vähentyneiden resurssien vuoksi on myös entistä hankalampaa toteuttaa kaupungin strategian tavoitetta koko kaupunki oppimisen tilana.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi ja ryhmäkokojen pienentämiseksi varataan talousarvioon 3 100 000 € lisämäärärahan.

Tällä summalla saadaan yhteensä noin 1000 kurssin verran lisäystä kaupungin lukioiden kurssitarjontaan.

Lisäresurssit kurssien järjestämiseen tulee kohdentaa suhteessa kunkin lukion opiskelijamäärään, eli mitä suurempi lukio, sen enemmän lisäystä kurssitarjontaan mahdollinen positiivinen erityiskohtelu huomioiden.

Lisäksi opettajille annetaan mahdollisuus kehittää itsenäisesti omia uusia paikallisia syventäviä kursseja.

Helsingissä 30.01.2019

Korkkula Vesa

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 17 allekirjoitusta)

Malin Petra

Said Ahmed Suldaan

Koivulaakso Dan

Mohamed Abdirahim

Wallgren Thomas

Mutttilainen Sami

Jalovaara Ville

Honkasalo Veronika

Holopainen Mari

Nuorteva Johanna

Ohisalo Maria

Kivelä Mai

Torsti Pilvi

Vuorjoki Anna

Diarra Fatim

Kopra Pia

Arhinmäki Paavo

8

Valtuutettu Mika Ebelingin ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien kotihoidon tuen Helsinki lisän palauttamisesta 2-3 vuotiaalle vuoden 2020 alusta lähtien

HEL 2019-003315 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että 2-3 vuotiaitten Helsinki-lisä tulisi olla 160 euroa/kk.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 18.11.2018 vuoden 2019 talousarviosta, joka sisälsi kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistamisen yli 2-vuotiailta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti Helsinki-lisän poistosta 18.12.2018. Kotihoidon tuen Helsinki-lisä poistettiin yli 2-vuotiailta 1.5.2019 alkaen.

Kaupungin strategian mukaisesti päätöksellä tavoitellaan varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostoa. Laadukas varhaiskasvatus vähentää eriarvoisuutta ja syrjäytymistä sekä mahdollistaa tasavertaiset mahdollisuudet kasvuun ja oppimiseen.

Helsinki maksaa edelleen lakisääteisen kotihoidon tuen lisäksi kuntalisää alle puolitoistavuotiaalle perheen nuorimmalle lapselle 264 euroa ja 1,5–2-vuotiaalle perheen nuorimmalle lapselle 218,64 euroa. Aloitteessa esitetty 160 euron korvaus 2-3 vuotiaille korkeampi on aiempi Helsinki-lisä. Kustannusvaikutus aloitteen toteuttamiseen olisi vuonna 2020 yhteensä noin 3,5 miljoonaa euroa.

Kansaneläkelaitos maksaa lakisääteisen kotihoidon tuen ja kuntalisän kunnan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti ja kansaneläkelaitos laskuttaa edelleen kuntaa tekemiensä kotihoidon tuki päätösten kuluja mukaisesti.

Huolimatta kotihoidontuen poistoista yli 2- vuotiailta, Helsingin kaupungin lasten vanhemmille tai muille huoltajille mahdollistama palvelutarjonta on monipuolinen ja perheet voivat oman elämäntilanteensa mukaan valita lapsilleen sopivimman ratkaisun.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 293](#)

HEL 2019-003315 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

On tärkeää, että perheillä on mahdollisuus valita omaan elämäntilanteeseen sopiva ja lapselleen hyvä varhaiskasvatusvaihtoehto.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 18.11.2018 vuoden 2019 talousarviosta, joka sisälsi kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistamisen yli 2-vuotiailta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti Helsinki-lisän poistosta 18.12.2018. Kotihoidon tuen Helsinki-lisä poistettiin yli 2-vuotiailta 1.5.2019 alkaen.

Päätöksellä haluttiin vahvistaa Helsingin kaupungin strategian mukaista toimintaa. Varhaiskasvatuksella on eriarvostumista vähentävä merkitys ja varhaiskasvatus mahdollistaa tasavertaisia mahdollisuuksia kasvun ja oppimisen alkuvaiheessa. Helsinki tavoittelee varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamista.

Helsinki maksaa edelleen lakisääteisen kotihoidon tuen lisäksi kuntalisää alle puolitoistavuotiaalle perheen nuorimmalle lapselle 264 euroa ja 1,5–2-vuotiaalle perheen nuorimmalle lapselle 218,64 euroa.

Aloitteessa esitetty 160 euron korvaus 2–3-vuotiaalle on 25,45 euroa enemmän kuin aiempi Helsinki-lisä, joka oli 134,55 euroa. Tästä tuleva lisäkustannus on 0,55 miljoonaa euroa. Yhteensä aloitteen toteuttamiseen vuoden 2020 talousarvioon tulisi varata 3,45 miljoonaa euroa.

Kansaneläkelaitos maksaa lakisääteisen kotihoidon tuen ja kuntalisän kunnan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti. Kela laskuttaa kuntaa tekemiensä kotihoidon tuki päätösten kulujen mukaisesti.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että perheet voivat valita lapselleen joko kunnallisen tai yksityisen varhaiskasvatuspaikan tai käyttää kotihoidon tukea lapsen hoitojärjestelyyn joko hoitamalla lasta itse tai palkkaamalla ulkopuolisen hoitajan.

1–3-vuotiasta lapsista kotihoidon tukea sai 6 527. Kotihoidon tuen osuus on 37 prosenttia alle 3-vuotiaista lapsista.

Huolimatta kotihoidontuen poistosta yli 2-vuotiailta, Helsingin kaupungin lasten vanhemmille tai muille huoltajille mahdollistama palvelutarjoama on monipuolinen ja perheet voivat oman elämäntilanteensa mukaan valita lapsilleen sopivan ratkaisun.

Talousarvioehdotuksessa ei ole esitetty määrärahaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän maksuun yli 2-vuotiaille.

Käsittely

[27.08.2019 Ehdotuksen mukaan](#)

Palautusehdotus:

Pia Kopra: Palautetaan uudelleen käsittelyyn siten, että kotihoidon tuen Helsinki-lisä palautetaan 2-3-vuotiaille v. 2020 alusta.

Perustelut: Aiempi päätös poistaa kotihoidon tuen Helsinki-lisä ei tuota säästöjä. Helsingissä ei ole varhaiskasvatuksessa riittäviä resursseja tällä hetkellä. Säästöjen hakeminen lapsista on väärä kohde, Helsinki-lisä on tarpeellista palauttaa. Tällä hetkellä ei voida varmistaa, että kotihoidossa oleville lapsille on tarjolla päiväkotipaikka ilman jonotusaikaa kohtuullisen matkan päässä kotoa. Koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista on edelleen pulaa. Henkilöstö-, tila- ja paikkatilanne tulee saada vastaamaan tarvetta. Vanhempien vallinnanvapautta tulee tukea, jos he haluavat hoitaa lapsensa kotona.

Pia Kopran palautusehdotus raukesi kannattamattomana.

Pia Kopra jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Aiempi päätös poistaa kotihoidon tuen Helsinki-lisä ei tuota säästöjä. Helsingissä ei ole varhaiskasvatuksessa riittäviä resursseja tällä hetkellä. Säästöjen hakeminen lapsista on väärä kohde, Helsinki-lisä on tarpeellista palauttaa. Tällä hetkellä ei voida varmistaa, että kotihoidossa oleville lapsille on tarjolla päiväkotipaikka ilman jonotusaikaa kohtuullisen matkan päässä kotoa. Koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista on edelleen pulaa. Henkilöstö-, tila- ja paikkatilanne tulee saada vastaamaan tarvetta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Vanhempien vallinnanvapautta tulee tukea, jos he haluavat hoitaa lapsensa kotona.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi
Eeva-Liisa Tiihonen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 58499
eeva.tiihonen(a)hel.fi
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi

Helsinki-lisä 2-3 -vuotiaille

Perheiden tulee itse saada päättää lapsen hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa perheiden todelliset vaihtoehdot. Ehdotamme, että Helsingin kaupunki palauttaa 2-3 -vuotiaitten Helsinki-lisän vuoden 2020 alusta alkaen. Ehdotamme 2-3 -vuotiaitten Helsinki-lisäksi 160 euroa/kk.

Helsingissä 13.03.2019

Ebeling Mika

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

(1 + 12 allekirjoitusta)

Venemies Mauri

Ahva Toni

Vepsä Sinikka

Rantanen Mari

Raatikainen Mika

Järvinen Jukka

Koskinen Kauko

Kopra Pia

Strandén Juhani

Hyttinen Nuutti

Laaksonen Heimo

Klemetti Tapio

9

Valtuutettu Veronica Honkasalon ja 22 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien määrärahojen varaamiseksi elämäkatsomustiedon oppikirjoihin peruskouluissa

HEL 2019-003314 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa mainitaan, että Helsingissä elämäkatsomustiedon opiskelijoiden määrä peruskouluissa on noussut tuhansilla viime vuosina (tällä hetkellä oppilaita on n. 8000). Voimakkaasta kasvusta huolimatta elämäkatsomustiedon oppilaat opiskelevat pääpainotteisesti omien muistiinpanojen varassa.

Kirjattomuutta on perusteltu myös sillä, ettei peruskoulun elämäkatsomustiedon opetuksen oppikirjoja ole tällä hetkellä saatavilla. Peruskoulun opetussuunnitelman mukaiset oppikirjat ovat kuitenkin ilmestyneet sekä alakoulun että yläkoulun osalta alkuvuodesta.

On yhdenvertaisuuden näkökulmasta erittäin ongelmallista, että elämäkatsomustiedon oppilaat asetetaan eriarvoiseen asemaan muiden katsomusaineiden oppilaiden kanssa.

Tällä hetkellä 42 % helsinkiläisistä ei kuulu mihinkään uskontokuntaan. Tämä heijastuu omalta osaltaan kasvavaan elämäkatsomustiedon oppilaiden määrään. Myös tämän johdosta oppikirjojen ja muun materiaalin pitää olla kunnossa ja laajasti saatavilla.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että opetussuunnitelman valtakunnallisten perusteiden mukaisesti elämäkatsomustiedon opetuksen tehtävänä on edistää oppilaiden kykyä etsiä hyvää elämää. Tämä edellyttää elämäkatsomustiedon opetukselta monipuolisen katsomuksellisen ja kulttuurisen yleissivistyksen kartuttamisen lisäksi eettisen ja kriittisen ajattelu- ja toimintakyvyn sekä oppimisen taitojen kehittämistä.

Elämäkatsomustiedon opetukselle asetetut tavoitteet edellyttävät avointa oppimis- ja keskusteluympäristöä. Opettajan ohjaamia yhteisiä keskusteluja rikastetaan toiminnallisilla aktiviteeteilla, saduilla, kertomuksilla, leikeillä, musiikilla, kuvataiteella ja draamalla. Työtavoissa hyödynnetään erityisesti oppilaille itselleen tuttuja digitaalisia ympäristöjä. Yhteistyötä eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

tehdään esim. kutsumalla vierailijoita kouluun tai tekemällä opintoretkiä. Nämä työskentelytavat toteuttavat uuden opetussuunnitelman tavoitteita.

Elämäkatsomustiedon oppimateriaalien tarjonta on viime vuosina parantunut. Helsingin kaupungin peruskoulut päättävät itsenäisesti pedagogisin perusteluin, millaisia oppimateriaaleja katsomusaineiden opetuksessa otetaan käyttöön ja mitä oppikirjoja opetukseen hankitaan.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 286](#)

HEL 2019-003314 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetussuunnitelman valtakunnallisten perusteiden mukaisesti elämäkatsomustiedon opetuksen tehtävänä on edistää oppilaiden kykyä etsiä hyvää elämää. Tavoitteena on täysivaltainen demokraattinen kansalaisuus globalisoituvassa ja nopeasti muuttuvassa maailmassa. Tämä edellyttää elämäkatsomustiedon opetukselta monipuolisen katsomuksellisen ja kulttuurisen yleissivistyksen kartuttamisen lisäksi eettisen ja kriittisen ajattelu- ja toimintakyvyn sekä oppimisen taitojen kehittämistä.

Elämäkatsomustiedon opetukselle asetetut tavoitteet edellyttävät työtapojen valinnassa turvallista ja avointa oppimis- ja keskusteluympäris-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

töä, jossa oppilas kokee tulevansa kuulluksi ja arvostetuksi. Elämäntiedon opetuksessa pyritään kiireettömyyteen ja avoimuuteen, luottamuksellisen keskusteluilmapiiirin luomiseen. Yhteisiä, opettajan ohjaamia tutkimuskeskusteluja rikastetaan toiminnallisilla aktiviteeteilla, saduilla, kertomuksilla, leikeillä, musiikilla, kuvataiteella ja draamalla. Työtavoissa hyödynnetään erityisesti oppilaille itselleen tuttuja digitaalisia ympäristöjä. Yhteistyötä eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa tehdään esim. kutsumalla vierailijoita kouluun tai tekemällä opintoretkeä. Nämä työskentelytavat toteuttavat uuden opetussuunnitelman tavoitteita.

Helsingin kaupungin peruskoulut päättävät itsenäisesti pedagogisin perusteluin, millaisia oppimateriaaleja katsomusaineiden opetuksessa otetaan käyttöön ja mitä oppikirjoja opetukseen hankitaan. Elämäntiedon oppimateriaalien tarjonta on viime vuosina parantunut, ja näin kouluilla on paremmat mahdollisuudet tehdä materiaalivalintoja.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja Liisa Pohjolainen
Lisätiedot	Tuulia Tikkanen, opetuskonsultti, puhelin: 310 88047 tuulia.tikkanen(a)hel.fi

Talousarvioaloite määrärahojen varaamiseksi elämäkatsomustiedon oppikirjoihin peruskouluissa

Helsingissä elämäkatsomustiedon opiskelijoiden määrä peruskouluissa on noussut tuhansilla viime vuosina (tällä hetkellä oppilaita on n. 8000). Voimakkaasta kasvusta huolimatta elämäkatsomustiedon oppilaat opiskelevat pääpainotteisesti omien muistiinpanojen varassa. Kun olen tiedustellut koulutus- ja kasvatuksen toimialalta, miksi näin on, olen saanut vastaukseksi muun muassa, että elämäkatsomustiedon opiskelun luonteeseen kuuluvat keskustelevuus ja kirjattomuus. Kirjattomuutta on perusteltu myös sillä, ettei peruskoulun elämäkatsomustiedon opetuksen oppikirjoja ole tällä hetkellä saatavilla. Peruskoulun opetussuunnitelman mukaiset oppikirjat ovat kuitenkin ilmestyneet sekä alakoulun että yläkoulun osalta alkuvuodesta.

On yhdenvertaisuuden näkökulmasta erittäin ongelmallista, että elämäkatsomustiedon oppilaat asetetaan eriarvoiseen asemaan muiden katsomusaineiden oppilaiden kanssa. Jos opetus lepää kirjattomuuden, internet-materiaalien ja oppilaiden omien muistiinpanojen varassa, siirtyy vastuu oppimisesta oppilaalle itselleen, mikä eriarvoistaa lasten ja nuorten oppimismahdollisuuksia entisestään. Tämän lisäksi kirjattomuus johtaa siihen, ettei voida taata sitä, saavatko oppilaat esimerkiksi kirjattua omiin muistiinpanoihin kaikki elämäkatsomustiedon opetussuunnitelmassa vaaditut oppimisasiheet. Internetistä löydettävä opetusmateriaali ei ole puolestaan tarkoituksenmukaista, sillä sen pedagogisia lähtökohtia ei voida varmistaa eikä sitä välttämättä ole laadittu opetussuunnitelmien sisältöjä noudattaen.

Oppilaita tulee rohkaista keskusteluun osana oppimista unohtamatta, kuinka tärkeää on, että kaikilla oppilailla on yhdenvertainen mahdollisuus tietopohjaiseen keskusteluun.

Tällä hetkellä 42 % helsinkiläisistä ei kuulu mihinkään uskontokuntaan. Tämä heijastuu omalta osaltaan kasvavaan elämäkatsomustiedon oppilaiden määrään. Myös tämän johdosta oppikirjojen ja muun materiaalin pitää olla kunnossa ja laajasti saatavilla. Oppikirjamateriaalin varmistaminen on ajankohtaista varsinkin nyt kun ensimmäistä kertaa on saatavilla oikeasti laadukasta oppimateriaalia ala- ja yläkouluihin.

Helsingissä 13.3.2019

Veronika Honkasalo

Helsingissä 13.03.2019

Honkasalo Veronika

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 22 allekirjoitusta)

Alametsä Alviina

Arhinmäki Paavo

Koivulaakso Dan

Moisio Elina

Kivelä Mai

Malin Petra

Vanhanen Reetta

Juva Kati

Diarra Fatim

Harjanne Atte

Holopainen Mari

Haglund Mia

Korkkula Vesa

Laisaari Johanna

Silvo Satu

Ruotsalainen Nelli

Hernberg Kaisa

Ohisalo Maria

Stranius Leo

Vuorjoki Anna

Rantanen Tuomas

Muttilainen Sami

10

Valtuutettu Mari Holopaisen ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien erityistä tukea tarvitsevien 10-16 vuotiain tuesta

HEL 2019-003306 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että erityistä tukea tarvitsevien 10-16 –vuotiain tukeen varataan 500 000 euroa.

Kaupunginhallitus toteaa, että syrjäytymisen ehkäisyssä on tärkeää kohdentaa toimenpiteet oikea- aikaisesti ja vahvistaa hyvinvointia tukevien ja suojaavien tekijöiden ja kasvu ympäristöjen toimintamahdollisuuksia. Siirtämällä painopistettä korjaavista tukitoimista moniammatillisesti toteuttavaan varhaisen tuen toimenpiteisiin, positiiviset vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti yksilöön ja ympäristöön.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen kaupunkistrategiahankkeella, Mukana-ohjelmalla, tavoitellaan systeemistä muutosta, jonka myötä lasten ja nuorten syrjäytyminen, ylisukupolvisen syrjäytymisen periytyminen ja alueellinen eriytyminen vähenevät Helsingissä. Mukana-ohjelman toteuttamiseen ovat sitoutuneet kaikki kaupungin toimialat. Erityistä huomioita kiinnitetään vieraskielisten nuorten suurempaan suhteelliseen osuuteen koulutuksen ja työn ulkopuolella olevista nuorista. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tekee hankkeessa yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen ja työllistämisen toimijoiden kanssa. Lisäksi nuorisopalveluilla on hyödynnettävissä tuloksellisia monialaisia työmalleja, kuten Luotsi -toiminta ja etsivä nuorisotyö.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on alustavasti yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan perhe- ja sosiaalipalveluiden kanssa suunniteltu mahdollista uutta yhteistyömuotoa 10–16-vuotiain lasten/nuorten tukemiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Tavoitteena on saada yhteistyöhön myös oppilashuollon palvelut sekä nuorten mielenterveyden edistämisen palvelut.

Varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluissa yhteistyössä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen kanssa ollaan käynnistämässä toimenpiteitä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja yhteistyömuotojen kehittämiseksi sekä sosiaaliohjauksen piirissä olevien 1–10- että 11–16-vuotiain lasten osalta. Tavoitteena 1–10 -vuotiain pilotissa on etsiä uusia yhteistyötapoja, lisätä palveluohjausta ja tiedotusta lapsiperheiden sosiaaliohjauksesta. 11–16-vuotiain pilotissa kehitetään jalkautuvan tuen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

toimintamallia koulun ja sosiaaliohjauksen yhteistyönä. Tavoitteena on rakentaa moniammatillisen työn malli, jossa varhaisella tuella voidaan puuttua alkaviin ongelmiin sekä tukea oppilaiden opiskelua lähikoulussa.

Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma hyväksyttiin kasvatus- ja koulutuslautakunnassa 29.5.2018. Kehittämissuunnitelman pääteemat ovat: oppimisen edellytykset ja tuki, ohjaus, neuvonta sekä osaamisen kehittäminen ja työllistyminen.

Osaamiskeskus toimintaa edelleen jatketaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Stadin osaamiskeskuksen palvelut kattavat asiakkaan osaamisen kartoittamisen, puuttuvan osaamisen täydentämisen ja tuen ammatillisen tutkinnon suorittamiseen tai työllistymiseen.

Vuoden 2020 talousarviossa on varauduttu myönteisen erityiskohtelun rahan pilotointiin nuoriso- ja kirjastopalveluissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahan tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 291](#)

HEL 2019-003306 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ennaltaehkäisevän nuorisotyön ja uudenlaisen työotteen kehittämistä koulun, nuorisotyön ja sosiaali- ja terveystalveluiden rajapinnoille. Lautakunta pitää tärkeänä varhaisen tuen muotojen kehittämistä, joissa moniammatillisesti saadaan jalkautuvaa tukea kouluun. Lautakunta toteaa, että resurssien kohdentamisessa uusien toimenpiteiden mallintamiseksi on tarkoituksenmukaista huomioida ko. ikäryhmän kaikkien oppilaiden tarpeet. Lisäksi lautakunta toteaa, että uusi kokeiltava työote olisi järkevää liittää osaksi jo olemassa olevia toimintoja tai pilotointoja.

Perusopetuslain mukaan oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ohella oppilaanohjausta ja riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea koko perusopetuksen ajan. Tukea on annettava heti, kun tuen tarve ilmenee. Oppilas saattaa tarvita oppimisessa ja koulunkäynnissä tukea tilapäisesti tai pitempiaikaisesti. Tuen tarve voi vaihdella vähäisestä vahvempaan tai oppilas voi tarvita monenlaista tukea yhtä aikaa. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Suomenkielisessä perusopetuksessa nuorten syrjäytymistä ehkäisevää moniammatillista tukea on toteutettu ja kehitetty pitkään yhteistyössä sekä nuorisopalveluiden että sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa.

Joustavassa perusopetuksessa opiskellaan sekä koulussa että työpajalla. Työssäoppiminen on tärkeä osa opiskelua. Joustava perusopetus on tarkoitettu niille vuosiluokkien 7–9 oppilaille, joilla on alisuoriutumista ja heikko opiskelumotivaatio tai joiden arvioidaan olevan vaarassa syrjäytyä jatkokoulutuksesta ja työelämästä. Joustavan perusopetuksen ryhmiä on neljässä suomenkielisessä peruskoulussa. Jokaisessa koulussa toimii kaksi ryhmää ja opettajien työparina työskentelee nuorisopalvelun osoittama nuorisohjaaja. Lisäksi joustavan perusopetuksen toimintaa toteutetaan yhdessä ruotsinkielisessä peruskoulussa, mutta ilman nuorisohjaajaa. Yhdessä ruotsinkielisessä peruskoulussa on sen sijaan kokemusta nuorisohjaajan jalkautumisesta oppilaiden tuksi koulun arkeen.

Suomenkielisessä perusopetuksessa toteutettava Ote-opetuksen ja perhetyön malli on puolestaan tarkoitettu 7.–9.-luokkalaiselle nuorelle, joka on jäänyt osin tai pois kokonaan koulusta. Nuori on selvästi syrjäytymisvaarassa ja tarvitsee tukea sekä koulussa että koulun ulkopuolella. Ote-opetus on määräaikainen erityisen tuen ratkaisu. Ote-opettajan työparina työskentelee sosiaalitoimen osoittama sosiaaliohjaaja, jonka tehtävä painottuu koulunkäyntiä tukevaan perhetyöhön. Jokaisella viidellä suomenkielisellä perusopetusalueella toimii yksi työpari.

1.1.2019 alkaen kymmenessä peruskoulussa on aloitettu kouluvalmentajan työnkuvan pilotointi. Kouluvalmentajien työn tavoitteena on erityisesti varhainen puuttuminen ja ongelmien ennaltaehkäisy. Pilotointi jatkuu lukuvuoden 2019–2020 loppuun saakka.

Mukana-ohjelman ja koulutuksellisen tasa-arvorahan toimenpiteet

Varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluissa yhteistyössä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen kanssa ollaan käynnistämässä toimenpiteitä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja yhteistyömuotojen kehittämiseksi

Vaikutusten arviointi sekä sosiaaliohjauksen piirissä olevien 1–10- että 11–16-vuotiaiden lasten osalta. Tavoitteena 1–10 -vuotiaiden pilotissa on etsiä uusia yhteistyötapoja, lisätä palveluohjausta ja tiedotusta lapsiperheiden sosiaaliohjauksesta. 11–16-vuotiaiden pilotissa kehitetään jalkautuvan tuen toimintamallia koulun ja sosiaaliohjauksen yhteistyönä. Tavoitteena on rakentaa moniammatillisen työn malli, jossa varhaisella tuella voidaan puuttua alkaviin ongelmiin sekä tukea oppilaiden opiskelua lähikoulussa. Tavoitteena ennaltaehkäistä koulupudokkuutta ja syrjäytymiskiirteen kehittymistä sekä tukea opettajaa oppimisympäristön muokkaamisessa oppilaan kasvun ja oppimisen tueksi. Työskentely on lyhytaikaista interventiota esimerkiksi alkaviin koulupoissaoloihin tai muihin koulunkäyntiin liittyviin haasteisiin.

Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelman mukaisesti toimialalla on kehitetty monikielinen ohjaaja -mallia perusopetuksessa ja malli on vakinaistettu. Mallia pilotoidaan myös varhaiskasvatuksessa ja lukiokoulutuksessa. Ohjaajat toimivat suomen, somalin, arabian, englannin ja venäjän kielillä. Ohjaajat tarjoavat tehostettua moni-/omankielistä ohjausta tarpeen mukaisesti ja yhteistyössä toimipisteiden muun henkilökunnan kanssa. Ohjaajat toimivat 3–5 toimipisteessä sekä tarvittaessa koko kaupungin tasolla. Ohjaajien tehtävänä on muun muassa tukea lasten ja nuorten ja heidän huoltajiensa osallisuutta koulussa, tarjota arjen koulunkäynnin ohjausta ja neuvontaa, tukea henkilökuntaa kieli- ja kulttuuritietoisuuden vahvistumisessa sekä osallistua moniammatilliseen ja alueelliseen verkostotyöhön.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Perusopetuksessa vakinaisia ohjaajia on viisi. Syksyllä 2019 perusopetuksessa aloittaa neljä ohjaajaa pilotissa, jossa kokeillaan vahvempaa omankie listä ohjausta ja tukea hiljattain tulleeille perheille sekä lasten siirtyessä esiopetuksesta alkuopetukseen ja nuorten siirtyessä peruskoulusta toiselle asteelle.

Edellä mainittujen palveluiden ja toimenpiteiden lisäksi Opetushallituksen rahoittamassa koulutuksellisen tasa-arvon edistämishankkeessa kehitetään tehostetun ohjauksen ja työelämäpainotteisen perusopetuksen mallia. Kehittämistoiminnan tavoitteena on vahvistaa koulujen ja työelämän yhteistyötä, sekä tukea mielekkään jatko-opintopaikan löytämistä.

Vaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen kaupunkistrategiahankkeella, Mukana-ohjelmalla, tavoitellaan systeemistä muutosta, jonka myötä lasten ja nuorten syrjäytyminen, ylisukupolvisen syrjäytymisen

periytyminen ja alueellinen eriytyminen vähenevät Helsingissä. Hyvinvointia tulee tukea jo ennen ongelmien ilmaantumisesta, ja lapsuudessa ilmeneviin signaaleihin reagoida ennen vaikeiden oireiden ilmestymistä. Mukana-ohjelman tavoitteena on siirtää syrjäytymisen ehkäisemiseksi tehtävän työn painopistettä ennaltaehkäiseväksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on käynnissä ja käynnistymässä monialaisia toimenpiteitä erityistä tukea tarvitsevien nuorten tukeen liittyen. Syrjäytymisen ehkäisyssä on tärkeää kohdentaa toimenpiteet oikea-aikaisesti ja vahvistaa hyvinvointia tukevien ja suojaavien tekijöiden ja kasvuympäristöjen toimintamahdollisuuksia. Siirtämällä painopistettä korjaavista tukitoimista moniammatillisesti toteuttavaan varhaisen tuen toimenpiteisiin, positiiviset vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti yksilöön ja ympäristöön. Lisäksi pidemmällä aikavälillä voidaan saada aikaan taloudellista säästöä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Tällä hetkellä nuorisopalvelut kouluissa kohdentuvat pääosin vain valikoituun joukkoon nuoria joustavan perusopetuksen luokilla. Mikäli tätä kohdennetusta laajennetaan, se on hyvä tehdä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Aloitteessa esitettyä nuorisopalveluiden tuottamaa uutta työtettä voisi olla järkevää liittää osaksi jo hyvin toimivaa monikielisen ohjauksen mallia ja/tai käynnistymässä olevaa työelämäpainotteisen perusopetuksen mallinnuksen pilotointia.

Talousarvioaloitteessa esitetyt resurssilisäykset kohdistuvat erityisesti nuorisotyöhön kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle, eivät kasvatusta ja koulutuksen toimialalle.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja Liisa Pohjolainen
Lisätiedot	Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927 heidi.roponen(a)hel.fi Agneta Lundmark, pedagogisk sakkunnig, puhelin: 310 84031 agneta.lundmark(a)hel.fi

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 197](#)

HEL 2019-003306 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Holopaisen ja kahdeksan muun valtuutetun talousarvioaloitteen koskien erityistä tukea tarvitsevien 10–16-vuotiaiden nuorten tukea:

"Helsinki-läiset lapset ja nuoret

Helsingissä asui vuoden 2018 alussa yhteensä 61 316 7–17-vuotiaasta kouluikäistä lasta ja nuorta. Heistä 25 prosenttia puhui äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea.

Me-säätiö on arvioinut vuoden 2018 tietojen perusteella, että helsinkiläisistä 15–29-vuotiaista nuorista 6,9 prosenttia eli 9 398 nuorta olisi syrjäytymisvaarassa. Helsingissä syrjäytymisriskiä nostavat erityisesti kouluttamattomuus sekä työvoiman ulkopuolisten maahanmuuttajien suuri osuus Helsingissä. Vuoden 2017 kouluterveyskyselyssä kävi ilmi, että yläkouluikäisistä nuorista, pojat ja ulkomaalaistaustaiset jäivät hieman useammin ilman opintosuunnitelmia.

Lasten ja nuorten syrjäytyminen

Nuorten syrjäytyminen alkaa usein jo nuoruutta varhaisemmassa elämänvaiheessa. Suurin syrjäytymisriski on niillä nuorilla, joiden voimavarat ja mahdollisuudet ovat jo lähtökohtaisesti heikommat kuin muilla lapsilla ja nuorilla. Nuorten voimavaroihin vaikuttavat olennaisesti kasvuolosuhteet, perimä, yhteiskunta sekä sukupolvelta toiselle siirtyvät henkiset, sosiaaliset, aineelliset ja kulttuuriset voimavarat.

Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen Helsingissä

Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen on Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 kärkitavoitteita. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahankkeella tavoitellaan systemaattista muutosta, jonka myötä lasten ja nuorten syrjäytyminen, ylisukupolvisen syrjäytymisen periytyminen sekä alueellinen eriytyminen vähenevät Helsingissä. Nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi on laadittu Mukana-ohjelma ja sen toteuttamiseen ovat sitoutuneet kaikki Helsingin kaupungin toimialat.

Mukana-ohjelma sisältää kaikkiaan 32 konkreettista toimenpidettä lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Osa toimenpiteistä kohdistuu ulkomaalaistaustaisiin sekä asuinalueille, joissa ulkomaalaistaustaisten määrä on suuri.

Yhteistyön lisääminen syrjäytymisen ehkäisemiseksi

Sosiaali- ja terveystoimiala pitää ennaltaehkäisevän nuorisotyön ja uudenlaisen työotteen kehittämistä koulun, nuorisotyön sekä sosiaali- ja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

terveyspalvelujen rajapinnoille hyvänä asiana. Laaja-alaisella yhteistyöllä on mahdollisuus ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä kokonaisvaltaisesti.

Kouluterveydenhuollossa ollaan avoimia laaja-alaiselle yhteistyölle lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Lastensuojelussa yhteistyö nuorisotyön kanssa nähdään positiivisena ja tarpeellisena. Lastensuojelun näkökulmasta nuorisotyöllä on mahdollisuus toimia konkreettisesti alueilla ja nuorten vapaa-ajan yhteisöissä, jotka eivät muodostu nuorten sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkuuden pohjalta.

Lastensuojelussa halutaan korostaa, että suomea toisena kielenä puhuvat 10–16-vuotiaat erityistä tukea tarvitsevat lapset ja nuoret ovat verrattain pieni asiakasryhmä ja tukea pitäisi saada jo varhaisemmassa vaiheessa. Myös nuorisotyön uusia tukimalleja tulisi ottaa laajemminkin käyttöön kuin vain erityistä tukea tarvitsevien nuorten kanssa.

Lastensuojelussa halutaan nostaa esiin erityistä tukea tarvitsevana ryhmänä neuropsykiatrisesti oireilevat lapset ja nuoret. Neuropsykiatrisesti oireilevien osuuden on arvioitu olevan 28 prosenttia kaikista erityisen tuen asiakkuuksista ja ulkomaalaistaustaisten osuuden olevan 18 prosenttia heistä.

Talousarvioaloitteessa esitetyt resurssilisäykset kohdistuvat erityisesti nuorisotyöhön eli kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle eivätkä sosiaali- ja terveystoimialalle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen lisää lasten ja nuorten osallisuutta, hyvinvointia sekä voimavaroja laaja-alaisesti. Samalla syrjäytymisen ehkäiseminen edistää lapsen ja nuoren kiinnittymistä yhteiskuntaan sekä kasvamista yhteiskunnan täysivaltaiseksi jäseneksi, mikä vähentää puolestaan yhteiskunnan kustannuksia. Laaja-alaisella yhteistyöllä on mahdollisuus ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä kokonaisvaltaisesti."

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 43809

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

jonna.vanhanen(a)hel.fi
Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 310 46013
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 20.08.2019 § 135](#)

HEL 2019-003306 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Holopainen ym. esittävät talousarvioaloitteessa, että nuorten syrjäytymistä ehkäisevää nuorisotyötä kehitetään edelleen ja tukea tarvitsevien 10–16-vuotiaiden kanssa työskentelyyn varataan 500 000 euron lisärahoitus. Tämä mahdollistaisi 10 työntekijän työpanoksen, jolla pystytään kehittämään nuorisopalveluiden syrjäytymistä ehkäisevää työtä nuorisotyön, koulun, ja sosiaali- ja terveystalouden rajapinnoille sekä takaamaan toimiva alueellinen kattavuus. Erityinen painotus siinä, miten tuetaan ei suomea ensimmäisenä kielenään puhuvia nuoria.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää aloitteen tavoitteita tärkeinä ja kaupunkistrategian mukaisina. Talousarvioesityksessään vuodelle 2020 lautakunta esittää nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn 400 000 euron lisäystä nuorisopalvelukokonaisuuden määrärahoihin. Osa tästä määrärahasta suunnataan aloitteen mukaiseen tarkoitukseen.

Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on pitää jokainen nuori mukana ja ehkäistä syrjäytymistä. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää niiden ryhmien tunnistamista ja tavoittamista, joilla on riskejä syrjäytymiskehitykseen sekä sellaisten työmenetelmien kehittämistä, jossa apua ja tukea on saatavilla aikaisessa vaiheessa nuorille sopivalla ja myönteisellä tavalla.

Myös tuoreessa hallituksen ohjelmassa todetaan, ettei yhdenkään nuoren pidä syrjäytyä ja valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelmassa otetaan pääteemaksi nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja osallisuuden vahvistaminen. (Pääministeri Antti Rinteen hallituksen ohjelma 6.6.2019, Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta)

Murrosikäisten nuorten tukipalveluihin tarvitaan vahvistusta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Murrosikä on keskeinen kehitysvaihe ehkäisevän työlle, johon on tärkeää suunnata tukipalveluita. Osalla 10–16-vuotiaista nuorista on tunnistettavissa syrjäytymistä ehkäisevää oirehdintaa ja huolta herättäviä elämäntilanteita, mutta tarvetta lastensuojeluun tai vaativampaan hoitollisiin palveluihin ei ole. Nuorisotyöllä on hyvät mahdollisuudet ja tuloksellisia menetelmiä toimia näissä tilanteissa, esimerkiksi yksinäisyyden ja syrjään jättämisen tilanteissa.

Nuorisotyössä nähdään, että yksi keskeinen osa-alue syrjäytymistä ehkäisevässä työssä on sosiaalisten mahdollisuuksien ja kokemusten lisääminen sekä nuoren oman toimintakyvyn vahvistaminen. Nuorisotyön joustavuus ja toiminnallisuus ovat lapsille ja nuorille neutraali, helppo ja kiva tukemisen tapa, jossa pystytään huomioimaan myös sosiaalinen ympäristö ja erityiset tarpeet. Osalla nuorista tämä vaatii pitkäjänteistä yksilöllistä tukea ja monialaista tukea nuoren vapaa-aika huomioiden (kaverit, harrastukset).

Tuen tarpeessa olevat lapset/nuoret tarvitsevat joustavia välimaaston palveluita ja toimijuutta. Kullakin on omanlaisensa tarpeet, joihin on mahdollista vastata ja vaikuttaa yhden palvelun kautta löytämällä kullekin sopivaa tukea ja tuottamalla monen tyyppisiä luovia tukiprosesseja yhdessä muiden kanssa. Tämä on mahdollista, jos yhteistyön rakenteet ovat selvät ja mutkattomat. Nuorisotyön toiminnallisuus, harrastukset ja kaverit yhdistettynä tarvittavaan perheiden, koulun ja oppilashuollon ja mielenterveyden tukeen, mahdollistaa nuoren tilanteen katsomisen eri ammattikuntien viitekehyksistä ja auttaa tarjoamaan aikuisten turvaverkon ja tukea kunkin lapsen/nuoren tarpeen mukaan.

Syrjäytymistä ehkäisevän nuorisotyön uudistaminen

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelukokonaisuus olisi lisärahoitusta saadessaan valmis uudistamaan syrjäytymistä ehkäiseviä kohdennetun nuorisotyön palveluita ja rakenteita. Kuitenkin myös nykyisin resurssein tukea tarjotaan erityistä tukea tarvitseville 10–16-vuotiaille.

Jatkossa erityistä tukea tarvitsevien nuorten tuki halutaan järjestää niin, että se kattaa koko Helsingin huomioiden eri kaupunginosien tarpeet. Kouluterveyskyselyn tulosten (2017) mukaan eri alueilla painottuvat eri tyypiset huolet.

Erityistä tukea tarvitsevien nuorten tukeminen vaatii etupäässä henkilöresursseja. Nuorisopalveluilla on hyödynnettävissä olevia tuloksellisia monialaisia työmalleja olemassa, kuten Luotsi-toiminta, joka on kuitenkin viime vuosina kärsinyt resurssien vähenemistä. Tähän ovat vaikuttaneet muun muassa organisaatiouudistukset niin kulttuurin ja vapaa-ajan palveluissa kuin sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Alustavasti sosiaali- ja terveystoimialan perhe- ja sosiaalipalveluiden kanssa on ideoitu mahdollista uutta yhteistyönmuotoa 10–16-vuotiaiden lasten/nuorten tukemiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Tärkeää olisi saada kumppaniksi myös oppilashuollon palvelut sekä nuorten mielenterveyden edistämisen parissa toimivia tahoja. Kyseinen kehittämistoimenpide olisi hyvä sisällyttää yhdeksi kaupungin strategia-hankkeen Mukana-ohjelman toimenpiteeksi.

Vaikutukset

Nuorisotyöllisellä syrjäytymistä ehkäisevällä työllä ja toiminnalla on positiivinen, rohkaiseva ja kannustava lähestymistapa, joka ei ole vain pahoinvointia poistavaa, vaan myös hyvinvointia lisäävä toimintaa. Työssä korostuu puhe mahdollisuuksista riskien sijaan ja se on osallistujille vapaaehtoista. Yksinäisyyden ehkäisemiseksi kohdennetulla nuorisotyöllä on kyky lisätä sosiaalisia mahdollisuuksia erityisen tuen tarpeessa olevien tarpeet ja rajoitteet huomioiden.

Esittelijä	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja Tommi Laitio
Lisätiedot	Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121 tiina.nurmi(a)hel.fi

Erityistä tukea tarvitsevien 10-16-vuotiaiden nuorten tuki

Nuorten syrjäyttämishaasteen ratkaisuksi tarvitaan uusia keinoja. Tavoitteena on estää syrjäyttämistä ja kehittää ennaltaehkäisevää nuorisotyötä. Kohderyhmänä ovat yläkouluikäiset nuoret, jotka tarvitsevat erityistä tukea, joka on kuitenkin erikoissairaanhoidon tai lastensuojelua kevyempää. Erityinen painotus siinä, miten tuetaan ei suomea ensimmäisenä kielenään puhuvia nuoria. Aloitteen myötä kehitetään nuorisopalveluiden esittämä uusi työote koulun, nuorisotyön ja sosiaali- ja terveystalveluiden rajapinnoille.

Me allekirjoittaneet esitämme, että erityistä tukea tarvitsevien 10-16-vuotiaiden tukeen varataan 500 000 euroa. Noin 10 työntekijän työpanoksella pystytään takaamaan toimiva alueellinen kattavuus.

Helsingissä 13.3.2019

Holopainen Mari

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 8 allekirjoitusta)

Moisio Elina

Vanhanen Reetta

Stranius Leo

Korkkula Vesa

Hernberg Kaisa

Silvo Satu

Månsson Björn

Nieminen Jarmo

11

Valtuutettu Mari Holopaisen ja 14 muun valtuutetun talousarvio-aloite koskien keskusta-alueen nuorisotyön resurssien nostamista

HEL 2019-003305 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään 100 000 euron osoittamista nuorisotyötekijöiden palkkaamiseksi, koska aloitteen mukaan nuorisotyön henkilöstökehitys ei vastaa nuorten määrän kasvua Helsingissä.

Kaupunginhallitus toteaa, että nuorisotyö edistää nuorten hyvinvointia ja kasvua. Koulujen ja oppilaitosten sekä etsivän nuorisotyön tiivis yhteistyö koulutuksen ja työn ulkopuolella olevien nuorten palveluohjauksessa on keskeistä nuorten syrjäytymisen ehkäisemisessä.

Keskusta-alueella on useita toimijoita, jotka tekevät nuorisotyötä ja tuottavat palveluita nuorille. Aseman lasten Walkers-talo on suosittu koontumispaikka ja nuorisopalvelukokonaisuus on mukana toteuttamassa tätä toimintaa kolmena päivänä viikossa yhteistyössä Aseman Lasten kanssa. Lisäksi keskustassa Annantalo tarjoaa monipuolisia kulttuuripalveluita, Ohjaamolla on tärkeä rooli nuorten tukemisessa ja Oodi on suosittu myös nuorten keskuudessa. Eteläisen nuorisotyöryhmän toimintaa on kouluilla ja Etsivän nuorisotyöryhmän toiminnassa Helsingin keskusta on tärkeä alue.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala kehittää jatkuvasti nuorisotyön, -tilojen ja -palveluverkon kehittämistä ottaen huomioon alueiden palvelutarpeet.

Talousarvion mukainen rahoitus turvaa nuorisotyön aseman ja mahdollistaa toiminnan kehittämisen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 290](#)

HEL 2019-003305 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin etsivän nuorisotyön palveluista sekä nuorisotyön henkilöresursseista vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala. Etsivä nuorisotyö on tärkeä osa nuorille suunnattujen palvelujen kokonaisuutta. Etsivä nuorisotyö tarjoaa ohjausta ja tukea 15–29-vuotiaille nuorille. Ensisijaisesti etsivän nuorisotyön palvelut on suunnattu nuorille, jotka ovat koulutuksen ja työn ulkopuolella. Koulut ja oppilaitokset tekevät tiivistä yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa koulutuksen ja työn ulkopuolella olevien nuorten palveluihin ohjaamisessa. Nuori voi hakeutua etsivän nuorisotyön ohjaukseen itse. Myös huoltajat voivat ottaa yhteyttä etsivään nuorisotyöhön. Helsingin kaupungin lisäksi etsivää nuorisotyötä tarjoavat Helsingin NMKY, Suomen Diakoniaopisto, Vamos ja Ungdomsverkstaden Sveps.

Kaupunginhallitus on 6.5.2019 hyväksynyt vuoden 2020 talousarvion raamin ja taloussuunnitelman 2020–2022. Tuoreimpiin väestönkasvun ja kustannustason ennusteisiin perustuvat strategiatavoitteen mukaiset käyttötalouden menot voivat vuonna 2020 kasvaa 3,47 % verrattuna vuoden 2019 talousarvioon. Vuoden 2020 talousarvion lähtökohtana on kaupunkistrategiasta johdettu kaupunkitasoinen käyttötalouden kokonaisraami, jota ei voida ylittää.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mukaan nuorisotyö edistää nuorten hyvinvointia ja kasvua. Koulujen ja oppilaitosten sekä etsivän nuorisotyön tiivis yhteistyö koulutuksen ja työn ulkopuolella olevien nuorten palveluohjauksessa on lautakunnan mielestä keskeistä nuorten syrjäytymisen ehkäisemisessä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että yhden toimialan talousarvion raamin kasvattaminen vaikuttaa koko kaupungin talousarvion tasapainotukseen. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala päättää omien määrärahojensa kohdentamisesta ja nuorisotyön henkilöresursseista.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mari Mulari, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 83274
mari.mulari(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 20.08.2019 § 134](#)

HEL 2019-003305 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää keskusta-alueen nuorisotyön kehittämistä tärkeänä. Nuorten määrä Helsingissä kasvaa tulevina vuosina. Tärkeimpiä väestön kasvualueita ovat Jätkäsaari, Kalasatama-Sompasaari, Kruunuvuorenranta ja Pasila. Kumppanuuksien hyödyntäminen keskusta-alueella toteutettavassa nuorisotyössä on olennaista, sillä nykyisillä resursseilla nuorisopalvelukokonaisuudella ei ole mahdollista merkittävästi lisätä tai laajentaa toimintaa keskustan alueella. Talousarvioesityksessään vuodelle 2020 lautakunta esittää nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn 400 000 euron lisäystä nuorisopalvelukokonaisuuden määrärahoihin. Osa tästä määrärahasta kohdennetaan alueille joilla nuorten määrän kasvu on merkittävää.

Vuonna 2019 Helsingissä asuu 13–19-vuotiaita nuoria hiukan yli 32 000 ja väestöennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä ikäryhmän koko kasvaa niin, että nuoria on lähes 39 000. Alle 15-vuotiaiden määrän kasvu on jo muutaman vuoden ajan keskittynyt kantakaupunkiin, ja tämän trendin ennustetaan jatkuvan (www.aluesarjat.fi; Vuori & Kaasila 2018.)

Keskusta-alueella toteutettavasta nuorisotyöstä on tehty kartoitus keväät-kesällä 2019. Selvityksen taustalla on muutokset kantakaupungin alueen tiloissa Glorian muutettua Punavuoresta Suvilahteen ja nuorten toimintakeskus Hapen toiminnan päättyminen vuoden 2019 lopussa. Selvityksen aineistona on mm. keskusta-alueella toimivien organisaatioiden haastatteluja ja nuorille suunnattu kysely osana Ruuti-budjetti-prosessia sekä noin kahdenkymmenen nuorten haastattelut.

Selvityksen mukaan Helsingin keskusta on nuorten näkökulmasta veto-voimainen alue ja se kokoaa nuoria laajasti ympäri pääkaupunkiseutua viettämään aikaa ja tapaamaan ystäviä. Kantakaupunki paitsi kasvaa myös kehittyä, esimerkiksi tanssin talon rakentaminen alkaa syksyllä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

2019, Oodin ja musiikkitalon väliin rakennetaan viheralue ja Jätkäsaa-
ren on tulossa liikuntapuisto.

Selvitykseen osallistuneiden nuorten mukaan keskeisimpiä syitä olla
keskustassa on kavereiden tapaaminen, opiskelu tai koulunkäynti,
shoppailu, kahviloissa käynti ja hengailu. Osa mainitsi myös käyvänsä
harrastuksissa, viettävänsä aikaa puistoissa ja Keskustakirjasto Oo-
dissa. Muita mainittuja tekemisiä keskustassa olivat skeittaaminen,
syömässä käyminen, elokuvissa käynti, keskusta läpikulkupaikkana
koulun ja kodin välillä. Päihteiden käyttö ja hankkiminen mainittiin muu-
taman kerran. Nuoret kokivat keskustan enimmäkseen turvalliseksi pai-
kaksi nuorille.

Keskusta-alueella on useita toimijoita, jotka tekevät nuorisotyötä ja
tuottavat palveluita nuorille. Aseman lasten Walkers-talo on suosittu ko-
koontumispaikka ja nuorisopalvelukokonaisuus on mukana toteutta-
massa tätä toimintaa kolmena päivänä viikossa yhteistyössä Aseman
Lasten kanssa. Lisäksi keskustassa Annantalo tarjoaa monipuolisia
kulttuuripalveluita, Ohjaamolla on tärkeä rooli nuorten tukemisessa ja
Oodi on suosittu myös nuorten keskuudessa. Eteläisen nuorisotyöyksik-
ön toimintaa on kouluilla ja Etsivän nuorisotyöyksikön toiminnassa
Helsingin keskusta on tärkeä alue.

Kaupunkistrategiassa korostetaan vetovoimaisen keskustan merkitystä
Helsingin käyntikorttina. Tällä hetkellä Walkers-kahvilan tulevaisuus on
epävarmaa, sillä vuokrasopimuksen jatkumisesta ei ole varmuutta.
Keskustassa tarvitaan nuorille oma tila, jossa he voivat tavata ystävi-
ään ja nuorisotyöntekijöitä.

Esittelijä	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja Tommi Laitio
Lisätiedot	Merja Hovi, suunnittelija, puhelin: 310 89054 merja.hovi(a)hel.fi

Talousarvioaloite: keskusta-alueen nuorisotyön resurssien nostaminen

Nuorisotyön henkilöstökehitys ei vastaa nuorten määrän kasvua Helsingissä. Etsivä nuorisotyö on kaivannut pitkään lisäresursseja. Oodi on valmistunut keskusta-alueelle, rautatieaseman ympäristö ja muu keskusta-alue vilkastuu edelleen ja nuorisotyön tarve alueella kasvaa. Kaksi uutta työntekijää takaisi neljän hengen tiimin.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki osoittaa 100 000 euroa nuorisotyöntekijöiden palkkaamiseksi.

Helsingissä 13.03.2019

Holopainen Mari

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 14 allekirjoitusta)

Hernberg Kaisa

Chydenius Jussi

Muttillainen Sami

Juva Kati

Alametsä Alviina

Ohisalo Maria

Stranius Leo

Moisio Elina

Nuorteva Johanna

Vepsä Sinikka

Vanhanen Reetta

Korkkula Vesa

Diarra Fatim

Månsson Björn

12

Valtuutettu Fatim Diarran ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloite koskien määrärahojen varaamisesta riittäviin opetusvälineisiin

HEL 2019-003301 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki osoittaa 200 000 euron lisämäärärahan koulujen oppimateriaalien hankintamäärärahoihin vuoden 2020 talousarviossa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala selvitti lukuvuonna 2018-2019 oppimateriaalien ja oppikirjojen tilannetta sekä materiaalien hankintaa peruskouluille suunnatussa kyselyssä. Selvityksen pohjalta Helsingin kouluille laadittiin ohjeistus oppimateriaalien hankinnasta ja ohjeistettiin kouluja osallistamaan oppilaita oppimateriaalien valinnassa.

Oppiminen laajenee luokkahuoneen ulkopuolelle monimuotoisiin oppimisympäristöihin. Oppiminen ei ole sidottu aikaan ja paikkaan. Perusopetuksen oppimisympäristöt ja työtavat valitaan opetukselle ja oppimiselle opetussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden sekä oppilaiden tarpeiden, edellytysten ja kiinnostuksen kohteiden mukaisesti huomioiden niistä syntyvät yksikkökustannukset sekä alueiden palvelutarpeet strategiaohjelman taloustavoitteen mukaisesti

Yhteiskunnan nopea digitaalinen kehitys muuttaa toimintatapoja, - prosesseja, tiedonhallintaa ja vuorovaikutusta opetuksessa ja oppimisessä. Teknologista oppimisympäristöä ja oppimisanalytiikkaa kehitetään pedagogisista lähtökohdista ja uusien opetussuunnitelmien perusteiden lähtökohdista lähtien.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Perusopetuksessa koulun rehtori valmistelee vuosittain talousarvion käyttösuunnitelman ja arvioi sen puitteissa määrärahatarpeet sekä kohdentaa määrärahat niin, että opetussuunnitelman mukainen opetus toteutuu ja erilaisten oppijoiden tarpeet huomioidaan. Koulun johtokunta hyväksyy rehtorin esityksestä koulun käyttösuunnitelman

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 285](#)

HEL 2019-003301 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin ylläpitämissä suomenkielisissä ja ruotsinkielisissä peruskouluissa on yhteensä 44 000 oppilasta. Vuonna 2018 Helsingin kaupungin peruskoulut käyttivät 8 892 000 euroa aineisiin ja tarvikkeisiin. Tämä on keskimäärin 209 euroa/oppilas. Tästä määrärahasta suurin osa on kohdentunut oppimateriaaleihin. Kokonaisuudessaan 200 000 euron lisämääräraha tuottaa pienen vaikutuksen yksittäisen oppilaan oppikirjahankintoihin, mikäli lisämääräraha jaetaan kaikkien peruskoulujen oppilaiden kesken. Sen sijaan, mikäli esitetty lisämääräraha kohdennettaisiin osalle kouluista tai tietyille kouluille määriteltyjen kriteerien perusteella, vaikutus olisi oppilaskohtaisesti merkittävä.

Peruskoulun rehtori tekee vuosittain talousarvion käyttösuunnitelman ja arvioi sen puitteissa määrärahatarpeet sekä kohdentaa määrärahat parhaaksi katsomallaan tavalla. Koulun johtokunta hyväksyy rehtorin esityksestä koulun käyttösuunnitelman. Osa vanhemmista on tuonut esiin huolta oppimateriaalien riittävydestä. On erittäin tärkeää, että oppimateriaaleista koskevaa keskustelua käydään avoimesti ja myös arvioidaan oppimateriaalien riittävyttä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala selvitti lukuvuonna 2018-2019 oppimateriaalien ja oppikirjojen tilannetta sekä materiaalien hankintaa peruskouluille suunnatussa kyselyssä. Kyselyn pohjalta laadittu selvitys julkaistiin 22.3.2019 mediassa. Oppimateriaalien resursointi, hankinta ja käyttö vaihtelevat kouluittain. Selvityksen mukaan määrärahaa on joissakin kouluissa vaikea saada riittämään sekä perinteisille kirjoille että sähköiselle materiaalille. Toisaalta osa vastaajista oli sitä mieltä, että oppimateriaalirahaa on perustilanteessa riittävästi ja oppimateriaa-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

lihankintaprosessin tuleekin sisältää valintoja ja myös kestäväen kehityksen näkökulmaa. Selvityksen pohjalta Helsingin kouluille laadittiin ohjeistus oppimateriaalien hankinnasta sekä ohjeistettiin kouluja osallistamaan oppilaita nykyistä enemmän oppimateriaalien valinnassa. Myös huoltajien kanssa käydään koulun tilaisuuksissa keskustelua pedagogiikasta ja oppimateriaalien käytöstä.

Perusopetuksen oppimisympäristöt ja työtavat valitaan opetukselle ja oppimiselle opetussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden sekä oppilaiden tarpeiden, edellytysten ja kiinnostuksen kohteiden mukaisesti. Oppimisympäristöt viittaavat tiloihin ja paikkoihin sekä yhteisöihin ja toimintakäytäntöihin, joissa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Tämä sisältää myös välineet, palvelut ja oppimateriaalit, joita opiskelussa käytetään. Hyvin toimivat oppimisympäristöt edistävät vuorovaikutusta, osallistumista ja yhteisöllistä tiedon rakentamista. Oppimisympäristöjen lisäksi työtapojen vaihtelu tukee ja ohjaa koko opetusryhmän ja jokaisen oppilaan oppimista. Työtapojen valinnassa huomioidaan eri oppiaineiden ominaispiirteet sekä laaja-alaisen osaamisen kehittäminen. Työtapojen ja oppimateriaalien valintojen pedagogisena tavoitteena on vahvistaa oppilasta aktiivisena toimijana, joka oppii asettamaan tavoitteita ja ratkaisemaan ongelmia sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Merkittävä osa oppimisesta tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden, opettajien ja muiden aikuisten sekä eri yhteisöjen ja oppimisympäristöjen kanssa. Se on yksin ja yhdessä tekemistä, ajattelemista, suunnittelua, tutkimista ja näiden prosessien monipuolista arviointia.

Oppimisympäristöillä viitataan perusopetuksessa laaja-alaisempiin oppimista edistäviin ratkaisuihin kuin ainoastaan oppikirjoihin, mikä on syytä ottaa huomioon, kun arvioidaan peruskoulujen hankintoja. Koulut päättävät itsenäisesti edellä kuvatuin pedagogisin perusteluin, millaisia opetusvälineitä opetuksessa otetaan käyttöön.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, opetuskonsultti, puhelin: 310 88047
tuulia.tikkanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Riittävät opetusvälineet

Riittävät opetusvälineet ovat oleellinen osa oppilaiden oppimista. Kaikissa Helsingin kouluissa ei tällä hetkellä ole riittävää määrää oppimateriaaleja. Kouluilla ei ole resursseja hankkia tarvittavia oppimisvälineitä. Tämä eriarvoistaa kaupunkimme kouluja eri alueilla.

Osassa kouluissa vanhemmat ovat joutuneet hankkimaan oppikirjoja itse. Se on vastoin peruskoulutuksen periaatteita ja on omiaan eriarvoistamaan lapsia varallisuuden mukaan. Näin ei voi jatkua.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki osoittaa 200 000 euron lisämäärärahan koulujen oppimateriaalien hankintamäärärahoihin vuoden 2020 talousarvioon.

Helsingissä 13.03.2019

Diarra Fatim

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 9 allekirjoitusta)

Hernberg Kaisa

Malin Petra

Honkasalo Veronika

Holopainen Mari

Korkkula Vesa

Vanhanen Reetta

Juva Kati

Ohisalo Maria

Moisio Elina

13

Valtuutettu Fatim Diarran ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien peruskoulujen ja lukioiden koulunkäyntiavustajien määrän lisäämisestä

HEL 2019-003300 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki varaa viiden miljoonan euron määrärahan peruskoulujen ja lukioiden koulunkäyntiavustajien määrän lisäämiseen vuoden 2020 talousarviossa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2019 talousarviossa on varattu 1,1 miljoonan lisämääräraha esi- ja perusopetuksen erityisopettajien ja koulunkäyntiavustajien määrän lisäämiseen. Perusopetuksessa koulunkäyntiavustajatoiminnan tavoitteena on turvata oppilaiden osallistuminen opetukseen sekä huolehtia iltapäivätoiminnan ohjaamisesta. Resurssin käytön suunnittelussa ja resursseja kohdennettaessa on otettava huomioon, mikä tukitoimi on tarpeellinen oppilaan opetukseen osallistumisen turvaamiseksi, miten opetus tulee järjestetyksi oppilaan iän ja edellytysten mukaisesti, onko oppilaalla tarvetta erityiseen tukeen, ja edellyttääkö oppilaan opetukseen osallistuminen mahdollisesti avustajapalveluita tai muita tukitoimia. Lukiokoulutuksessa ei ole koulunkäyntiavustajia.

Tukimuotoja, kuten tukiovetusta, osa-aikaista erityisopetusta, tulkitsemis- ja avustajapalveluita sekä erityisiä apuvälineitä voidaan käyttää kaikilla tuen tasoilla joko yksittäin tai samanaikaisesti toisiaan täydentävinä. Myös yhteisopettajuudella ja joustavilla opetusjärjestelyillä voidaan tehostaa olemassa olevien resurssien käyttöä. Hyvä perusopetus ja oppimisen tuki tasoittavat oppimisen eroja ottamalla huomioon sekä tukea tarvitsevien että hyvin edistyvien tarpeet.

Lukiokoulutuksessa oppimisen tuki on tarkoituksenmukaista toteuttaa olemassa olevan henkilöstörakenteen puitteissa, jolloin resursseja kohdennetaan lukion tarpeiden mukaisesti esimerkiksi erityisopetuksen tai opiskelijahuollon palveluihin. Koska uusi lukiolaki vahvistaa erityisopetusta lukiokoulutuksessa, lisäresurssi lukioiden osalta olisi tarkoituksenmukaisinta kohdistaa ensisijaisesti koko-aikaisten erityisopettajien määrän lisäämiseen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Vuoden 2020 talousarviossa on varauduttu oppimisen tuen vahvistamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 284](#)

HEL 2019-003300 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä perusopetuksen oppilasmäärän kasvu vuosittain on keskimäärin noin 2,5 %. Helsingin peruskouluissa opiskeli lukuvuonna 2018–19 yli 1 000 oppilasta enemmän kuin edellisenä lukuvuonna. Lukuvuonna 2018 - 19 suomenkielisissä peruskouluissa oli 39 417 oppilasta ja ruotsinkielisissä 3 700. Helsingin kaupungin suomenkielisten koulujen keskimääräinen ryhmäkoko on 21 vuosiluokilla 1–6 ja 18 vuosiluokilla 7–9. Ruotsinkielisten koulujen keskimääräinen ryhmäkoko on 18 vuosiluokilla 1–9. Lukuvuonna 2018–19 Helsingin kaupungin suomenkielisissä peruskouluissa työskenteli 594 ja ruotsinkielisissä peruskouluissa 90 koulunkäyntiavustajaa.

Helsingin kaupungin lukioiden opiskelijamäärä on kasvanut. Lukuvuonna 2018–19 kaupungin suomenkielisissä lukioissa lukiotutkintoa suoritti 7 328 opiskelijaa ja ruotsinkielisissä lukioissa 1 294. Opiskelijamäärä kasvoi 124 opiskelijalla. Lukioiden kurssien ryhmäkoot vaihtelevat oppiaineittain. Pakollisilla ja syventävillä kursseilla ryhmäkoot ovat

yleensä suuria, noin 25–35 opiskelijaa. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus opiskella laajasti eri oppiaineita, kuten harvinaisia kieliä, ylioppilaskokeisiin valmentavia kertauskursseja ja lukiodiplomeita. Näiden kurssien ryhmäkoot ovat pieniä, ja ne toteutetaan yhdistämällä ryhmiä kampuksittain tai kaupungin yhteisinä opintoina. Opiskelijan oppimisen tuki toteutetaan lukioissa aineenopettajien, erityisopettajien, opinto-ohjaajien sekä opiskeluhuollon henkilöstön yhteistyönä. Oppimista tukevia ratkaisuja haetaan kehittämällä pedagogisia menetelmiä, opetusjärjestelyjä ja oppimisympäristöjä. Lukioissa ei ole koulunkäyntiavustajia.

Perusopetuksessa koulunkäyntiavustajatoiminnan tavoitteena on turvata oppilaiden osallistuminen opetukseen sekä huolehtia iltapäivätoiminnan ohjaamisesta. Resurssin käytön suunnittelussa ja resursseja kohdennettaessa on otettava huomioon, mikä tukitoimi on tarpeellinen oppilaan opetukseen osallistumisen turvaamiseksi, miten opetus tulee järjestetyksi oppilaan iän ja edellytysten mukaisesti, onko oppilaalla tarvetta erityiseen tukeen, ja edellyttääkö oppilaan opetukseen osallistuminen mahdollisesti avustajapalveluita tai muita tukitoimia.

Vaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Kaupunginhallitus on 19.3.2018 tekemällään päätöksellään kohdistanut erillismäärärahan inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämiseen sekä erityisopetuksen kehittämiseen. Hanke on yksi lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen kaupunkistrategiahankkeen 2017–2021 Mukana-ohjelman toimenpiteistä. Tavoitteena on kehittää perusopetuksessa inklusiivisen koulun toimintarakenteita siten, että mahdollisimman moni oppilas opiskelee lähikoulussaan ja saa siellä tarvitsemansa tuen. Lukiodien erityisopetuksen kehittämishankkeessa mallinnetaan erityisopettajan ja aineenopettajan yhteistyötä.

Kaupunginhallitus on 29.10.2018 tekemällään päätöksellään myöntänyt vuoden 2019 talousarviossa lisämäärärahan esi- ja perusopetuksen erityisopettajien ja koulunkäyntiavustajien määrän lisäämiseen. Kaupunginhallituksen osoittamat lisämäärärahat mahdollistavat joustavuuden resurssien käytössä. Kun ryhmässä olevien aikuisten määrä lisääntyy, on oppijoille enemmän aikaa ja tuki kohdentuu yksilöllisemmin. Myös oppijoiden muuttuviin tilanteisiin voidaan tarvittaessa reagoida nopeammin.

Aloitteessa esitetään viiden miljoonan euron määrärahaa koulunkäyntiavustajien määrän lisäämiseen peruskouluissa ja lukioissa. Kasvatus-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

ja koulutuslautakunta pitää tarkoituksenmukaisena, että opetuksen järjestäjällä olisi mahdollisuus kohdentaa mahdollinen lisämääräraha tarpeen mukaan koulunkäyntiavustajapalveluiden lisäksi erityisopettajien, oppilaan ohjaajien ja/tai oppilas- ja opiskeluhuoltohenkilöstön palkkaamiseen. Jos kyseisellä lisämäärärahalla palkattaisiin pelkästään koulunkäyntiavustajia, se ei olisi tarkoituksenmukaista oppimisen tuen tehokkaan toteuttamisen kannalta. Lisäksi lukioihin olisi muodostettava uusi ammattiryhmä.

Tukimuotoja, kuten tukiovetusta, osa-aikaista erityisopetusta, tulkitsemis- ja avustajapalveluita sekä erityisiä apuvälineitä voidaan käyttää kaikilla tuen tasoilla joko yksittäin tai samanaikaisesti toisiaan täydentävinä. Myös yhteisopettajuudella ja joustavilla opetusjärjestelyillä voidaan tehostaa olemassa olevien resurssien käyttöä. Hyvä perusopetus ja oppimisen tuki tasoittavat oppimisen eroja ottamalla huomioon sekä tukea tarvitsevien että hyvin edistyvien tarpeet.

Lukiokoulutuksessa oppimisen tuki on tarkoituksenmukaista toteuttaa olemassa olevan henkilöstörakenteen puitteissa, jolloin resursseja kohdennetaan lukion tarpeiden mukaisesti esimerkiksi erityisopetuksen tai opiskelijahuollon palveluihin. Koska uusi lukiolaki vahvistaa erityisopetusta lukiokoulutuksessa, lisäresurssi lukioiden osalta olisi tarkoituksenmukaisinta kohdistaa ensisijaisesti kokoaikaisten erityisopettajien määrän lisäämiseen.

Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa ei ole esitetty koulunkäyntiavustajien määrän lisäämistä.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi
Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi
Mari Mulari, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 83274
mari.mulari(a)hel.fi
Agneta Lundmark, pedagogisk sakkunnig, puhelin: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Peruskoulujen ja lukioiden koulunkäyntiavustajien määrän lisäämisen

Helsingissä on käsissä positiivinen ongelma: lapsia on paljon. Tämä näkyy kouluissamme. Helsingiläisissä kouluissa luokat ovat merkittävän suuria. Liian suuri luokkakoko heikentää tutkitusti oppilaiden mahdollisuutta osallistua opetukseen. Tämä heikentää siis mahdollisuuksia oppia. Liian suurissa luokissa varsinkin ne oppijat, jotka tarvitsevat hieman rauhallisempaa oppimisympäristöä tai hieman enemmän huomiota jäävät paitsiolle. Tämä aiheuttaa eroja oppimisessa, vaikeuttaa lasten koulupolkuja ja saattaa jopa johtaa koulupudokkuuteen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki varaa viiden miljoonan euron määrärahan peruskoulujen ja lukioiden koulunkäyntiavustajien määrän lisäämisen vuoden 2020 talousarvioon.

Helsingissä 13.03.2019

Diarra Fatim

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 11 allekirjoitusta)

Hernberg Kaisa

Juva Kati

Honkasalo Veronika

Holopainen Mari

Vepsä Sinikka

Oskala Hannu

Vanhanen Reetta

Malin Petra

Ohisalo Maria

Moisio Elina

Korkkula Vesa

14

Valtuutettu Fatim Diarran ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloite koskien positiivisen diskriminaation määrärahan kasvattamisesta varhaiskasvatuksessa

HEL 2019-003299 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki varaa viiden miljoonan euron lisämäärärahan positiivisen diskriminaation käyttöön varhaiskasvatuksessa vuoden 2020 talousarviossa.

Kaupunginhallitus toteaa, että positiivisen diskriminaation erillismäärärahaa kohdennetaan varhais- kasvatuksessa yksiköihin, jotka tarvitsevat alueensa ja sosiaalista tausta kuvaavien muuttujien perusteella keksimääristä enemmän tukea kasvatuksessa ja koulutuksessa. Positiivisen diskriminaation määräraha on varhaiskasvatuksessa merkittävä vaikutus lapsen turvallisuuden, terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja edistämisessä.

Syrjäytymisen ehkäisyyn suunnattua määrärahaa on myönnetty vuodesta 2009 lähtien Helsingissä. Määräraha on kasvatettu vuoden 2009 määrästä, 350 000 eurosta, 1,3 miljoonaan euroon. 1,230 miljoonaa euroa on kohdennettu varhaiskasvatusalueille ja 70 000 euroa leikki- puistotoimintaan. Vuodesta 2018 lähtien myönteisen erityiskohtelun määrärahaa on kohdennettu myös ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen. Lisäksi opetushallitus on myöntänyt kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle positiivista diskriminaatorahaa yhteensä 1,28 miljoonaa euroa ajalle 5.8.2019 – 31.12.2020. Määrärahalla palkataan varhaiskasvatuksen opettajia, lastenhoitajia ja monikielisiä ohjaajia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 283](#)

HEL 2019-003299 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on ollut vuodesta 2009 syrjäytymisen ehkäisyyn suunnattua määrärahaa. Rahamäärä on kasvanut vuoden 2009 määrästä, 350 000 eurosta, 1,3 miljoonaan euroon. Resursseista 1 230 000 euroa on jaettu varhaiskasvatusalueille ja 70 000 euroa leikkipuistotoimintaan. Rahalla on saatu erikseen sovituille asuma-alueilla suunnattua resursseja lapsille perusmitoitusta enemmän. Resurssien jaossa on käytetty varhaiskasvatukseen soveltaen opetusvirastossa käytössä olleista indikaattoreista kolmea: ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa olevien aikuisten prosenttiosuus, keskimääräinen vuositulo asukasta kohden ja vieraskielisten lasten prosenttiosuus. Resursseista vajaan 70 prosenttia on kohdennettu kolmelle varhaiskasvatusalueelle: Vartiokylä-Vuosaari-Östersundom, Myllypuro-Mellunkylä ja Latokartano-Pukinmäki-Malmi.

Rahalla on palkattu yhteensä 20 työntekijää. Näistä seitsemän varhaiskasvatuksen erityisopettajia, viisi lastenhoitajaa ja kuusi varhaiskasvatuksen opettajaa. Leikkipuistotoimintaan on palkattu kaksi sosionomia lisätyöntekijöiksi. Resurssia on kohdennettu aiemmin myös alueille, joissa varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien suhteellinen osuus hoito- ja kasvatushenkilökunnasta on ollut kaupungin keskiarvoa alempi. Näillä alueilla on lastenhoitajien vapautuvia vakansseja muutettu ja täytetty varhaiskasvatuksen opettajilla.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation lisäresurssi on kolme varhaiskasvatuksen opettajaa.

Lisäresurssilla on ollut mahdollista tukea lasten vertaistaitoja ja kielitaitoja, mahdollistaa pedagogisesti perusteltuja ja suunniteltuja pienryhmiä ja antaa enemmän aikaa lapsille. Perheet haluavat useimmiten varhaiskasvatuspaikan läheltä kotia, joten on tärkeää, että niissä päiväkodeissa on riittävästi tukea saatavilla. Lapsen on tärkeää saada tarvitsemansa tuki mahdollisimman varhain omassa lähipäiväkodissaan.

Helsingin varhaiskasvatus sai Opetushallituksen myöntämää positiivista diskriminaatorahaa 1,28 miljoonaa euroa ajalle 5.8.2019–31.12.2020. Rahalla palkataan yhteensä 22 työntekijää: varhaiskasvatuksen opettajia, lastenhoitajia ja monikielisiä ohjaajia. Rahasta lapsimäärään suhteutettuna ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen palkataan kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa. Resurssi suomenkieliseen varhaiskasvatukseen jaettiin Opetushallituksen kriteerien mukaan: 30–54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta, työttömyysaste, vieraskielisen väestön osuus ja maksuttoman varhaiskasvatuksen piirissä olevat lapset.

Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa ei ole esitetty varhaiskasvatukselle positiiviseen diskriminaatioon lisärahaa.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja Liisa Pohjolainen
Lisätiedot	Pasi Brandt, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42527 pasi.brandt(a)hel.fi

Positiivisen diskriminaation määrärahan kasvattaminen varhaiskasvatuksessa

Perheiden sosioekonominen tausta on tutkimusten mukaan yksi merkittävimmistä oppilaiden oppimistulosten eroja selittävistä tekijöistä. Erot oppimisessa alkavat jo varhaiskasvatuksessa eli kaupungimme päiväkodeissa. Varhaiskasvatuksen yksi tärkeä tehtävä on tukea lapsen kielen oppimista.

Helsingissä on käytössä hyvä työkalu, positiivisen diskriminaation määräraha, jolla tasataan alueiden välisiä eroja kaupungissamme. Positiivisen diskriminaation määräraha on tutkitusti hyvä työkalu oppimisen tasa-arvon edistämiseksi. Olemme saavuttaneet sillä hyviä tuloksia Helsingissä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki varaa 5 000 000 euroa lisää positiivisen diskriminaation varhaiskasvatuksen käyttöön 2020 talousarvioon.

Helsingissä 13.03.2019

Diarra Fatim

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 11 allekirjoitusta)

Malin Petra

Hernberg Kaisa

Honkasalo Veronika

Holopainen Mari

Korkkula Vesa

Oskala Hannu

Vanhanen Reetta

Juva Kati

Ohisalo Maria

Moisio Elina

Järvinen Jukka

15

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja kahdeksan muun valtuutetun talousarvioaloite koskien nuorisopalvelujen resurssien lisäämisestä

HEL 2019-003295 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että varataan yhden miljoonan euron lisämääräraha nuorisopalvelukokonaisuuden vuoden 2020 talousarvioon nuorisotaloverkoston kehittämiseen ja nuorisopalvelukokonaisuu- den työntekijöiden palkkojen korottamiseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla yhteistyössä nuorisotutkimusseuran kanssa toteutetaan vuosien 2019-2020 nuorisotyön perusopetussuunnitelma- hanke (NUPS).Tavoitteena nuorisopalvelukokonaisuudessa on kirkastaa kaupungin tekemän nuorisotyön sisältö nyt ja tulevaisuudessa, kuvata keskeisimmät menetelmät ja toiminnan kohderyhmät.

Nuorisopalvelukokonaisuuden tilaverkko on kohtuullisen kattava. Uusia tiloja on tulossa ensi vuonna tai lähivuosina Jakomäkeen, Herttoniemeen, Malminkartanoon ja Pakilaan. Kaikki uudistukset toteutetaan yhteiskäyttöperiaatteella esimerkiksi kirjastojen tai kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Nuorten osallisuuden, vertaisuuden sekä omaehtoisen toiminnan tukeminen on tärkeää. Nuorten tarpeisiin vastaaminen edellyttää nuorisopalvelujen sekä koulujen ja oppilaitosten ja muiden alueellisten verkostojen yhteistyötä toiminnan järjestämisessä sekä tilaratkaisuissa. Koulujen ja oppilaitosten tilojen laajempaa hyödyntämistä nuorisopalvelujen järjestämässä toiminnassa tavoitellaan.

Nuorten tarpeisiin vastaaminen edellyttää nuorisopalvelujen sekä koulujen ja oppilaitosten ja muiden alueellisten verkostojen yhteistyötä toiminnan järjestämisessä sekä tilaratkaisuissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tavoitteena on avata tilojansa muille toimijoille koulujen ja oppilaitosten perustoiminnan ulkopuolella olevina ajankohtina. Uusien tilojen suunnittelussa huomioidaan jo lähtökohtaisesti tilojen yhteiskäyttömahdollisuus. Koulujen ja oppilaitosten tilojen laajempi hyödyntäminen nuorille suunnatun toiminnan järjestämisessä tukee kattavan nuorisotilaverkoston varmistamista.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 288](#)

HEL 2019-003295 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungilla on nuorisotaloja ja muita toimitiloja eri puolilla kaupunkia. Nuorisotilat tarjoavat lapsille ja nuorille mahdollisuuden tavata muita nuoria, harrastaa ja osallistua erilaisiin tapahtumiin sekä kokea osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Toiminnan sisällöt vaihtelevat lasten ja nuorten paikallisten tarpeiden ja toiveiden, tilojen ja ohjaajien osamisen mukaan. Nuorisotaloja sekä muita toimitiloja voivat hyödyntää myös esimerkiksi yhdistykset ja järjestöt. Nuorisotalojen ja muiden toimitilojen toiminnasta sekä nuorisopalvelujen henkilöstöresurssista vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Nuorten osallisuuden, vertaisuuden sekä omaehtoisen toiminnan tukeminen on tärkeää. Nuorten tarpeisiin vastaaminen edellyttää nuorisopalvelujen sekä koulujen ja oppilaitosten ja muiden alueellisten verkostojen yhteistyötä toiminnan järjestämisessä sekä tilaratkaisuissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tavoitteena on avata tilojansa muille toimijoille koulujen ja oppilaitosten perustoiminnan ulkopuolella olevina ajankohtina. Uusien tilojen suunnittelussa huomioidaan jo lähtökohtaisesti tilojen yhteiskäyttömahdollisuus. Koulujen ja oppilaitosten tilojen laajempi hyödyntäminen nuorille suunnatun toiminnan järjestämisessä tukee kattavan nuorisotilaverkoston varmistamista.

Kaupunginhallitus on 6.5.2019 hyväksynyt vuoden 2020 talousarvion raamin ja taloussuunnitelman 2020–2022. Tuoreimpiin väestönkasvun ja kustannustason ennusteisiin perustuvat strategiatavoitteen mukaiset käyttötalouden menot voivat vuonna 2020 kasvaa 3,47 % verrattuna vuoden 2019 talousarvioon. Vuoden 2020 talousarvion lähtökohtana on

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

kaupunkistrategiasta johdettu kaupunkitasoinen käyttötalouden kokonaisraami, jota ei voida ylittää.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä koulujen ja oppilaitosten sekä nuorisopalvelujen yhteistyötä lasten ja nuoren osallisuuden, vertaisuuden ja omaehtoisen toiminnan tukemisessa. Koulujen ja oppilaitosten tilojen laajempi hyödyntäminen nuorisopalvelujen järjestämissä toiminnassa on lautakunnan mielestä perusteltua.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että yhden toimialan talousarvion raamin kasvattaminen vaikuttaa koko kaupungin talousarvion tasapainotukseen. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala päättää omien määrärahojensa kohdentamisesta ja nuorisopalvelujen resursseista.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mari Mulari, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 83274
mari.mulari(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 20.08.2019 § 133](#)

HEL 2019-003295 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää nuorisotyön kehittämistä ja siihen panostamista tärkeänä ja kaupunkistrategian mukaisena asiana. Nuorisopalvelukokonaisuudessa on panostettu vuoden 2019 aikana nuorisotyön kehittämiseen ja sisällön kirkastamiseen. Talousarvioesityksessään vuodelle 2020 lautakunta esittää nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn 400 000 euron lisäystä nuorisopalvelukokonaisuuden määrärahoihin.

Yhteistyössä nuorisotutkimusseuran kanssa toteutetaan vuosien 2019–2020 aikana Nuorisotyön perusopetussuunnitelma -hanke (NUPS), jonka tavoitteena on määritellä helsinkiläisen nuorisotyön yhteiset lähtökohdat henkilökuntaa ja kumppaneita osallistaen. Työskentelyn avulla nuorisopalvelukokonaisuudessa kirkastetaan sitä, mitä kaupungin tekemä nuorisotyön on sisällöllisesti nyt ja tulevaisuudessa, kuvataan keskeiset kumppanuudet, määritellään tavoitteet sekä kuvataan keskeiset menetelmät ja toiminnan kohderyhmät.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Nuorisopalvelukokonaisuuden tilaverkko on yhä kohtuullisen kattava, vaikka muutamista tiloista on muutamien viime vuosien aikana jouduttu luopumaan. Uusia tiloja on ensi vuonna tai lähivuosina tulossa Jakomäkeen, Herttoniemeen, Malminkartanoon ja Pakilaan. Kaikki uudistilat toteutetaan yhteiskäyttötilaperiaatteella esimerkiksi kirjaston tai kaskon kanssa. Tilat ovat tärkeitä nuorisotyön toteuttamisen paikkoja, mutta niiden lisäksi nuorisotyössä tulee olla valmiutta toteuttaa toimintaa siellä, missä nuoret liikkuvat ja viettävät aikaa. Erilaisten pop-up-tilaratkaisujen kehittäminen on tulevaisuuden nuorisotyössä olennaista. Varhaisnuorille suunnattuja kerhoja on mahdollista toteuttaa nuorisotilojen lisäksi leikkipuistoissa, kouluilla ja kirjastoissa.

Huolta aiheuttaa nykyisen tilaverkon kunto. Olemassa olevien tilojen peruskorjaukseen ja kalustuksen uusimiseen olisi tärkeä varata riittävästi resursseja. Nuorisotilat toimivat paitsi nuorten tiloina myös alueiden asukkaiden, järjestöjen ja vapaamuotoisen ryhmien toimintakeskuksina.

Nuorisotyöntekijöiden palkkataso on yhä matala. Nuorisopalvelukokonaisuus on esittänyt korotusta nuoriso-ohjaajien palkkoihin osana kaupungin palkkakehitysohjelmaa. Palkkakehityksellä on vaikutusta siihen, miten kiinnostavana ja vetovoimaisena työnantaja Helsinki nähdään nuorisotyön ammattilaisten keskuudessa.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Merja Hovi, suunnittelija, puhelin: 310 89054
merja.hovi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloite nuorisopalvelujen resurssien lisäämisestä

Nuorisotyön määrärahat ovat jääneet jälkeen tarpeista. Esimerkiksi uusien asuinalueiden ja asukasmäärien kasvun myötä tarvitaan lisää nuorisotaloja. Nykyiset budjettiraamit ovat johtaneet siihen, että paine nuorisotilojen vähentämiseen kasvaa samaan aikaan kun niiden tarve lisääntyy. Erityisesti varhaisnuorten kannalta on tärkeää turvata lähipalveluna kattava nuorisotalojen verkosto. Lisäresursseja tarvitaan myös nuorten omaehtoisten projektien ja nuorisojärjestöjen tukemiseen.

Me allekirjoittaneet esitämme, että nuorison palvelukokonaisuuden talousarvion raamiin 2020 ja myöhemmän taloussuunnitelman pohjaan kullekin vuodelle lisätään 1 miljoona euroa nuorisotyön ja kattavan nuorisotaloverkoston kehittämiseen sekä nuorison palvelukokonaisuuden työntekijöiden palkkojen korottamiseen.

Helsingissä 13.03.2019

Korkkula Vesa

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 8 allekirjoitusta)

Malin Petra

Haglund Mia

Arhinmäki Paavo

Honkasalo Veronika

Alametsä Alviina

Kivelä Mai

Koivulaakso Dan

Ohisalo Maria

16

Valtuutettu Nelli Ruotsalainen ja 6 muun valtuutetun talousarvio-aloite koskien lasten harrastamisen yhdenvertaistamisesta

HEL 2019-003290 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki käynnistää kokeilun 100 euron harrastesetelin tarjoamisesta Helsingin kaupungin tukemiin harrastuspalveluihin aluksi vuonna 2014 syntyneelle ikäluokalle tai kokeilun käynnistymisen aikaan viisivuotiaiden ikäluokalle. Tämän lisäksi he esittävät harrastesetelin käytön tasa-arvovaikutusten selvittämistä sosioekonomisen saavutettavuuden (taloudelliset resurssit ja tietoisuuden lisääntyminen) näkökulmasta kokeilusta seuraavana vuonna.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta lausuntoon ja toteaa, että 5-vuotiaitten lasten yhdenvertaiset harrastamisen mahdollisuudet lisääntyvät varmemmin toimenpiteillä, jotka kytetään osaksi 5-vuotiaitten maksutonta varhaiskasvatusta. Päiväkohteissa tapahtuva maksuton kulttuuri-, taide- ja liikuntatoiminta esim. kerhojen muodossa tasoittaa tasapuolisemmin harrastamattomuuden eri syitä ja on saavutettavaa myös sellaisille lapsille, joiden vanhemmillä ei ole mahdollisuutta etsiä sopivia harrastuksia tai kuljettaa lapsia harrastamaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunki on nostanut liikkumisen lisäämisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen hankkeeksi. Liikkumishjelmassa keskitytään erityisesti pienten lasten liikunnalliseen elämäntapaan. Yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa lisätään liikkumista varhaiskasvatuksessa hankkeella Liikkuva arki.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala käynnistää yhteistyökumppaneiden kanssa Kulttuurin kummilapset – hankkeen, jonka myötä jokainen syntyvä helsinkiläislapsi ja hänen perheensä saa seitsemän vuoden pitkäjänteisen kosketuksen taiteen ja kulttuurin alaan. Mallina käytetään Helsingin kaupunginorkesterin Kummilapsi –toimintaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 279](#)

HEL 2019-003290 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä aloitteessa esiin tuodun harrastustoiminnan hyvinvointia lisäävät ja syrjäytymistä ehkäisevät vaikutukset. Lautakunta kannattaa vanhempien tietoisuuden lisäämistä harrastusmahdollisuuksista. On tärkeää kehittää erilaisia toimintamuotoja lasten osallistumisen mahdollisuuksien lisäämiseksi alueellisia eroja tasaten ja taloudellisia kynnyksiä madaltaen.

Harrastesetelin toimivuutta voitaisiin kokeilla. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla olisi paras osaaminen kartoittamaan mahdollisuutta toteuttaa harrastusseteliä koskeva pilottikokeilu. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on paljon osaamista harrastustoiminnan kehittämistä ja myös kokemusta vastaavasta kehittämistoiminnasta. Kokeilun suunnittelussa on tärkeää ottaa huomioon varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten kehitystason ja tarpeiden erityispiirteet.

Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa ei ole esitetty harrastussetelikokeiluun lisärahoitusta.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Risto Keskinen, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 050 597 8748
risto.keskinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.08.2019 § 147](#)

HEL 2019-003290 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä kannatettavana talousarvio-aloitteessa esitettyä kokeilua 100 euron harrastesetelin tarjoamisesta 5-vuotiaiden ikäluokalle.

Kuten valtuutettu Ruotsalainen toteaa, kaikilla lapsilla on oikeus kulttuuri-, taide-, virkistys- ja vapaa-ajantoimintaan ja harrastaminen tukee merkittäväällä tavalla lapsen kasvua ja kehitystä. On erittäin arvokasta, että asia on tuotu esiin ja siihen kiinnitetään huomiota. On kuitenkin tarpeen keskustella syvemmin siitä, mitkä ovat parhaat keinot tavoitteen edistämiseksi alle kouluikäisten lasten kohdalla. Harrasteseteli auttaisi taloudellisista syistä harrastamisen ulkopuolelle jääviä lapsia, mutta ei välttämättä niitä, joilla harrastamattomuus aiheutuu muista syistä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että 5-vuotiaitten lasten yhdenvertaiset harrastamisen mahdollisuudet lisääntyvät varmemmin toimenpiteillä, jotka kytketään osaksi 5-vuotiaitten maksutonta varhaiskasvatusta. Päiväkodeissa tapahtuva maksuton kulttuuri-, taide- ja liikuntatoiminta esim. kerhojen muodossa tasoittaa tasapuolisemmin harrastamattomuuden eri syitä ja on saavutettavaa myös sellaisille lapsille, joiden vanhemmilla ei ole mahdollisuutta etsiä sopivia harrastuksia tai kuljettaa lapsia harrastamaan. Lautakunta toteaa, että päiväkotien pitkäjänteinen ja koordinoitu yhteistyö taiteen perusopetusta, taidekasvatusta tai liikuntatoimintaa järjestävien tahojen kanssa voisi mahdollistaa säännöllisen harrastamisen jatkopolkuineen yhdenvertaisesti kaikille helsinkiläisille lapsille.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Ulla Laurio, suunnittelija, puhelin: 310 70137
ulla.laurio(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Harrastesetelikokeilu lasten harrastamisen yhdenvertaistamiseksi

Lapsen harrastaminen tukee kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia. Harrastuksilla on myös syrjäytymistä ehkäisevä vaikutus. YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista linjaa 31. artiklassaan lapsen oikeuden kulttuuri-, taide-, virkistys- ja vapaa-ajantoimintaan. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö painottaa Suomessa jokaisen lapsen ja nuoren oikeutta mieleiseen harrastukseen.

Harrastustoiminnan jatkuvuus edellyttää, että lapsella on pääsy harrastuksen piiriin. Helsingissä lapsen harrastuksen esteiksi on todettu perheen vähävaraisuus, harrastusten alueellinen saatavuus ja perheen sosioekonomisesta taustasta juontuva saavutettavuus. Lasten harrastamisen yhdenvertaisuuden tukemiseksi on lisättävä vanhempien tietoisuutta harrastusmahdollisuuksista sekä tuettava konkreettisesti lapsen osallistumisen mahdollisuutta. Siksi harrastustoiminnan hyvinvointia lisäävän ja syrjäytymistä ehkäisevän potentiaalin toteutuminen edellyttää alueellisten ja taloudellisten erojen tasaamista sekä niihin liittyvien toimenpiteiden tasa-arvoaikutusten selvittämistä.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsinki käynnistää kokeilun 100 euron harrastesetelin tarjoamisesta Helsingin kaupungin tukemiin harrastuspalveluihin aluksi vuonna 2014 syntyneelle ikäluokalle tai kokeilun käynnistymisen aikaan 5-vuotiaiden ikäluokalle. Lisäksi esitämme harrastesetelin käytön tasa-arvoaikutusten selvittämistä sosioekonomisen saavutettavuuden (taloudelliset resurssit ja tietoisuuden lisääntyminen) näkökulmasta kokeilusta seuraavana vuonna.

Helsingissä 13.03.2019

Ruotsalainen Nelli

Varajäsen

Feministinen puolue

(1 + 6 allekirjoitusta)

Pennanen Petrus

Holopainen Mari

Alametsä Alviina

Vanhanen Reetta

Nordström Laura

Haglund Mia

17

Valtuutettu Petra Malinin ja kuuden muun valtuutetun talousarvio-aloite koskien valmistavan opetuksen laadusta ja ryhmäkoosta

HEL 2019-003289 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että laadukkaan valmistavan opetuksen varmistamiseksi Helsinki asettaa valmistavan opetuksen maksimiryhmäkooksi 10 lasta, nostaa valmistavan opetuksen kehittämisresursseja, ja varaa budjettiin tätä varten riittävät varat. Aloitteessa esitetään myös, että kaupunki tarjoaisi opettajille ja varhaiskasvatuksen opettajille lisäkoulutusta valmistavasta opetuksesta sen varmistamiseksi, että esi- ja alkuopetusikäisten omassa lähipäiväkodissa tai lähikoulussa saama valmistava opetus on yhtä lailla oppilaan erityiset tarpeet huomioivaa kuin valmistavan opetuksen omassa ryhmässä.

Kaupunginhallitus toteaa, että perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu perusopetuksen piirissä oleville, vasta Suomeen muuttaneille sekä muille lapsille ja nuorille, joiden suomen kielen taito ei riitä suomen kielellä opiskeluun. Oppilas osallistuu valmistavaan opetukseen enintään yhden kalenterivuoden ajan. Valmistavan opetuksen oppilasmäärän ennustetaan kasvava lisääntyvän maahanmuuton seurauksena.

Esi- ja alkuopetusikäisten valmistava opetus on järjestetty inklusiivisesti lähikoulussa tai -päiväkodissa, oppilaat opiskelevat ikänsä mukaisissa esi- tai alkuopetuksen ryhmässä, jossa heille järjestetään säännöllistä suomen kielen opetusta. Ryhmämuotoista valmistavaa opetusta annetaan kolmasluokkalaisille ja sitä vanhemmille oppilaille. Jatkuvan oppilaaksioton vuoksi oppilasmäärät valmistavassa opetuksessa vaihtelevat vuoden mittaa.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan lausuntoon ja toteaa, että on tarkoituksenmukaista, että valmistavan opetuksen ryhmien muodostamisessa säilytetään joustavuus jatkuvan oppilaaksioton ja oppilasmäärän vaihtelun vuoksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on laadittu Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma 2018–2021 (Make-suunnitelma), jossa kehitetään valmistavaa opetusta. Toimenpiteisiin kuuluu opettajien koulutus ja osallistaminen kehittämistyöhön sekä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

suomi toisena kielen, valmistavan ja oman äidinkielen opetuksen pedagogiikan kehittäminen. Lisäksi Make-suunnitelmaan sisältyy kouluissa toimivan monikielisen ohjaajan työnkuvan kehittäminen. Vuosina 2019–2020 Make-suunnitelman toimenpiteet rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja kaupunginkanslian kotoutumisen tuen erillisrahoituksella.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 282](#)

HEL 2019-003289 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu perusopetuksen piirissä oleville, vasta Suomeen muuttaneille sekä muille lapsille ja nuorille, joiden suomen kielen taito ei riitä suomen kielellä opiskeluun. Oppilas osallistuu valmistavaan opetukseen enintään yhden kalenterivuoden ajan. Valmistavan opetuksen oppilasmäärän ennustetaan kasvava lisääntyvän maahanmuuton seurauksena.

Esi- ja alkuopetusikäisten valmistava opetus on järjestetty inklusiivisesti lähikoulussa tai -päiväkodissa, oppilaat opiskelevat ikänsä mukaisissa esi- tai alkuopetuksen ryhmissä, jossa heille järjestetään säännöllistä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

suomen kielen opetusta. Inklusiivisesti opiskelevia valmistavan opetuksen oppilaita on suuressa osassa Helsingin kaupungin päiväkoteja ja peruskouluja.

Ryhmämuotoista valmistavaa opetusta annetaan kolmasluokkalaisille ja sitä vanhemmille oppilaille. Helsingissä järjestetään tällä hetkellä ryhmämuotoista perusopetukseen valmistavaa opetusta yhteensä 20 toimipisteessä. 3.–6-luokkalaisten ryhmiä on 16 ja 7.–9.-luokkalaisten ryhmiä on 10.

Ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen oppilaiden ohjaaminen kouluun tapahtuu keskitetysti. Ryhmien tasaista täyttymistä koordinoidaan myös keskitetysti ja huomioidaan samalla oppilaiden kohtuullinen koulumatka ja lähikouluperiaate. Ryhmiä voidaan tarvittaessa perustaa lisää.

Jatkuvan oppilaaksioton vuoksi oppilasmäärät valmistavassa opetuksessa vaihtelevat vuoden mittaa. Ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen oppilaiden määrä perusopetuksessa vaihteli lukuvuoden 2018–2019 aikana välillä 239–309. Ryhmien enimmäiskoko oli 15 oppilasta ja ryhmien koko pysytteli enimmäkseen alle 12 oppilaassa.

Espoossa valmistavan opetuksen ryhmien enimmäisoppilasmäärä on 12 oppilasta ja Vantaalla 14. Molemmissa kaupungeissa perustetaan lisäryhmiä tarvittaessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä on tarkoituksenmukaista, että valmistavan opetuksen ryhmien muodostamisessa säilytetään joustavuus jatkuvan oppilaaksioton ja oppilasmäärän vaihtelun vuoksi. Lautakunta esittää, että ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen oppilasmäärä rajataan jatkossakin kohtuulliseksi koordinoinnin avulla asettamatta tarkkaa enimmäismäärää. Tämä tarkoittaa, että pääsääntöisesti pyritään enimmillään 12 oppilaan ryhmiin, mutta että se voisi väliaikaisesti ylittyä. Lisäksi perustetaan edelleen uusia ryhmiä tarpeen vaatiessa.

Mikäli ryhmämuotoisen perusopetuksen valmistavan opetuksen enimmäisryhmäkoko olisi Helsingissä 10, se tarkoittaisi viime lukuvuoden suurimman oppilasmäärän perusteella neljän uuden ryhmän perustamista. Lisäyksen kustannukset olisivat n. 220 000 euroa. Yhden ryhmän kustannukset ovat noin 55 000 euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on laadittu Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma 2018–2021 (Make-suunnitelma), jossa kehitetään valmistavaa opetusta. Toimenpiteisiin kuuluu opettajien koulutus ja osallistaminen kehittämistyöhön sekä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

suomi toisena kielen, valmistavan ja oman äidinkielen opetuksen pedagogiikan kehittäminen. Lisäksi Make-suunnitelmaan sisältyy kouluissa toimivan monikielisen ohjaajan työnkuvan kehittäminen. Vuosina 2019–2020 Make-suunnitelman toimenpiteet rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja kaupunginkanslian kotoutumisen tuen erillisrahoituksella.

Esi- ja alkuopetuksen valmistava opetus kuuluu kaikkien esi- ja alkuopettajien tehtäviin, jos heidän ryhmäänsä tulee valmistava oppilas. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että jokainen opettaja saa perehdytystä ja koulutusta valmistavan opetuksen käytänteisiin ja mahdollisuuden kehittää kielitietoisia opetusmenetelmiä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää opettajien koulutusta sekä perus- että hankerahoituksella. Perinteisten koulutusten lisäksi on syytä luoda muunkinlaisia osaamisen kehittämisen muotoja.

Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa ei ole esitetty lisärahoitusta valmistavan opetuksen ryhmäkokojen pienentämiseen.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leeni Siikaniemi, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)edu.hel.fi

Talousarvioaloite maahanmuuttajataustaisten lasten valmistavan opetuksen laadusta ja ryhmäkoosta

Valmistavaa opetusta tarjotaan 6-17-vuotiaille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille, joilla ei ole riittäviä suomen kielen taitoja, että he voisivat opiskella suomenkielisessä esi- ja perusopetuksessa. Valmistavan opetuksen aikana opiskellaan suomen kieltä sekä tarvittavia oppimisvalmiuksia perusopetusta varten. Kaikille oppilaille laaditaan oma opinto-ohjelma. Kyseessä on usein koko perheen ensimmäinen kotoutumispalvelu, koska aikuisten osalta kotoutumispalvelujen pariin pääseminen kestää kauemmin. Esi- ja alkuopetusikäisten valmistava opetus järjestetään omassa lähipäiväkodissa tai lähikoulussa suomenkielisessä opetusryhmässä.

Helsingissä valmistavan opetuksen ryhmäkoot ovat huomattavasti isommat kuin naapurikunnissa (max. 16 oppilasta, verrattuna naapurikuntien mitoitukseen max. 10 oppilasta) ja Helsingillä on vähemmän kehittämisresurssia valmistavaan opetukseen (alle yhden henkilön työpanos) kuin naapurikunnissa (Espoo, Vantaa).

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että laadukkaan valmistavan opetuksen varmistamiseksi Helsinki asettaa valmistavan opetuksen maksimiryhmäkooksi 10 lasta, nostaa valmistavan opetuksen kehittämisresurssia, ja varaa budjettiin tätä varten riittävät varat.

Esitämme myös, että kaupunki tarjoaa opettajille ja varhaiskasvatuksen opettajille lisäkoulutusta valmistavasta opetuksesta sen varmistamiseksi, että esi- ja alkuopetusikäisten omassa lähipäiväkodissa tai lähikoulussa saama valmistava opetus on yhtä lailla oppilaan erityiset tarpeet huomioiva kuin valmistavan opetuksen omissa ryhmissä.

Helsingissä 13.03.2019

Malin Petra

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 6 allekirjoitusta)

Haglund Mia

Arhinmäki Paavo

Vanhanen Reetta

Kivelä Mai

Koivulaakso Dan

Korkkula Vesa

18

Valtuutettu Johanna Nuortevan ja 3 muun valtuutetun talousarvio-aloite tekonurmikentän perustamista Arabianrantaan koulun kentälle

HEL 2019-002600 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään Arabianrannan liikuntapuiston kentän muuttamista tekonurmikentäksi.

Aloitteesta on saatu 20.8.2019 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja 27.8.2019 kaupunkiympäristölautakunnan sekä 27.8.2019 kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että kulttuurin- ja vapaa-ajan toimiala ohjelmoi toteutettavat liikuntapaikkahankkeet käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Arabianrannan tekonurmen toteuttamista ei ole sisällytetty vuoden 2020 investointiohjelmaan.

Lisäksi Khs toteaa, että kentälle ei pysty asentamaan täysimittaista tekonurmikenttää niin kauan, kun viipalekoulu on sijoitettuna kentälle. Näin ollen tekonurmikentän sisällyttäminen investointiohjelmaan vasta sen jälkeen, kun viipalekoulu on poistettu kentältä, on perusteltua.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 408](#)

HEL 2019-002600 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	+358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	0201256-6	F10680001200062637 Alv.nro F102012566

07.11.2019

Asia/18

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Arabianrannan hiekkakenttä sijaitsee Arabianrannan liikuntapuistossa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa liikunta-alueiden investointien ohjelmoinnista ja määrittelee tekonurmen tarpeen Arabianrannassa. Kaupunkiympäristön toimiala suunnitteluttaa ja rakennuttaa tekonurmen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan määrittelemän tarpeen mukaan. Liikuntakenttä ja tekonurmi eivät ole tällä hetkellä liikuntapaikkarakentamisen investointiohjelmassa. Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Inka Lappalainen, aluesuunnittelija: 310 21344
inka.lappalainen(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 278](#)

HEL 2019-002600 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa tehtyä aloitetta, jonka mukaan Arabian peruskoulun hiekkakenttä muutettaisiin tekonurmikentäksi.

Arabian peruskoululla on mahdollisuus käyttää Arabianrannan liikuntapuiston hiekkakenttää koulun liikunta- ja välituntipihana kouluaikana, mikä on merkittävä ja tarpeellinen laajennus välituntialueeseen oman koulupihan lisäksi yli 800 oppilaan koulussa. Kentän muuttaminen tekonurmeksi parantaisi kentän käytettävyyttä, liikunnallisen elämäntavan omaksumista, lisäisi viihtyisyyttä alueella sekä vähentäisi pihan pölyisyyttä ja hiekan kulkeutumista koulun sisätiloihin. Arabianrannan tekonurmella kokeillaan täyttöaineena biohajoavaa rouhetta kumirouheen sijasta.

Hiekkakenttä sijaitsee Arabianrannan liikuntapuistossa. Liikuntapuistojen investointien ohjelmoinnista päättää kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala. Hankkeen koordinointi ja suunnittelu kuuluu täten kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tehtäväkenttään.

Hiekkakentän muuttaminen tekonurmikentäksi ei ole liikuntapaikkarakentamisen investointiohjelmassa vuosille 2020–2029.

Vaikutusten arviointi

Aloitteella on merkittäviä terveysvaikutuksia. Tehtävillä toimenpiteillä edistetään liikunnallista elämäntapaa ja nuorten hyvinvointia.

Käsittely

[27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Anu Korppi: Lisäys aloitteen vastaukseen pisimmän kappaleen loppuun: "Arabianrannan tekonurmella kokeillaan täyttöaineena biohajotavaa rouhetta kumirouheeseen sijasta."

Muutetaan kohta:

"Kentän muuttaminen hiekkatekonurmeksi parantaisi kentän käytettävyyttä, liikunnallisen elämäntavan omaksumista, lisäisi viihtyisyyttä alueella sekä vähentäisi pihan pölyisyyttä ja hiekan kulkeutumista koulun sisätiloihin."

Muotoon:

"Kentän muuttaminen tekonurmeksi parantaisi kentän käytettävyyttä, liikunnallisen elämäntavan omaksumista, lisäisi viihtyisyyttä alueella sekä vähentäisi pihan pölyisyyttä ja hiekan kulkeutumista koulun sisätiloihin."

Kannattaja: Pia Kopra

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Anu Korpin tekemän ja Pia Kopran kannattaman vastaehdotuksen.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Susan Niemelä, projektiarkkitehti, puhelin: 310 21714
susan.niemela(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.08.2019 § 148](#)

HEL 2019-002600 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tekonurmen sijoittamista Arabi-anrannan liikuntapuistoon kannatettavana, mutta toteaa hankkeen toteuttamisen haasteelliseksi investointimäärärahojen niukkuudesta ja kentän nykyisestä käytöstä johtuen.

Lautakunta edellyttää kuitenkin, että selvitetään Arabianrannan nykyisen kokoisen hiekkakentän päällystäminen tekonurmella, koska mahdollinen viipalekoulun poistuminen tulee viemään useita vuosia. Samalla selvitetään mahdollinen kumppanuus esimerkiksi urheiluseurojen sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on antanut kokouksessaan 18.6.2019 lausunnon kaupunkiympäristön toimialalle liikuntapaikka ja ulkoilualueiden rakentamishjelmaluonnoksesta vuosiksi 2020–2029. Ohjelmassa ei ole varattu määrärahoja tekonurmen rakentamiselle Arabianrannan liikuntapuistoon.

Liikuntapalvelukokonaisuus on saanut useita yhteydenottoja, joissa on toivottu tekonurmea Arabianrannan liikuntapuistoon. Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan tekonurmi parantaisi liikuntapuiston käytettävyyttä ja lisäisi siten kuntalaisten mahdollisuuksia mielekkääseen liikuntaan. Myös Helsingin kaupunkistrategia nostaa liikkumisen lisäämisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen pilottihankkeeksi muun muassa kehittämällä kaupunkiympäristöä ja liikuntatarjontaa liikkumiseen kannustavaksi. Aluetta ei kuitenkaan olla pystytty kehittämään investointimäärärahojen niukkuudesta johtuen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti huolensa investointimäärärahojen riittävydestä 18.6.2019 kaupunkiympäristön toimialalle antamassaan lausunnossa liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden rakentamishjelmasta. Liikuntainvestointeihin varatut määrärahat eivät tällä hetkellä riitä asukasluvun kasvun ja kasvavan palvelutarpeen edellyttämiin liikuntahankkeisiin. Samoin kunnossapidon määrärahat ovat tiukassa ja liikuntapaikkojen korjausvelka kasvaa edelleen. Tässä tilanteessa rakentamisen investointimäärärahat on kohdistettu ensisijaisesti nykyisten kenttien perusparantamiseen siten, että varsinaiset liikunnan suorituspaiikat pystytään pitämään käyttökelpoisina ja asiakasturvallisuuden edellyttämällä tasolla. Arabianrannan tekonurmikentän rakentamista ei

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

saatu mahdutettua vuoden 2020 liikuntapaikkarakentamisen rakennusohjelmaan.

Arabianrannan liikuntapuiston kivituhkakentällä, johon mahdollinen tekonurmi sijoitettaisiin on kentän toiseen päähän sijoitettu viipalekoulu. Alue on vuokrattu kaupunkiympäristön toimialalle koulun sijoittamista varten. Kaupunkiympäristön toimiala on ilmoittanut liikuntapalvelukokonaisuuden kanssa käydyissä neuvotteluissa, että viipalekoulua käytetään lisätilana alueen kasvavalle oppilasmäärälle siihen asti, kunnes alueelle löydetään pysyvä ratkaisu. Viipalekoulu vie kenttäalueen päädyistä reilun 20 metrin kaistaleen. Kentälle olisi mahdollista kuitenkin rakentaa lähes täysimittainen tekonurmikenttä ja se palvelisi hyvin sekä alueen asukkaiden, koulun että aluejoukkueiden tarpeita.

Käsittely

[27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Johanna Sydänmaa: Poistetaan lausunnon viimeisen kappaleen lopusta kaksi seuraavaa lausetta: Kentälle ei pysty asentamaan täysimittaista tekonurmikenttää niin kauan kun viipalekoulu on sijoitettuna kentälle. Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan kentälle ei kannata sijoittaa tekonurmikenttää lainkaan ennen kuin viipalekoulu poistetaan kentältä.

Lisätään lausunnon viimeiseksi lauseeksi: Kentälle olisi mahdollista kuitenkin rakentaa lähes täysimittainen tekonurmikenttä ja se palvelisi hyvin sekä alueen asukkaiden, koulun että aluejoukkueiden tarpeita.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Johanna Sydänmaan vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Heimo Laaksonen: Lisätään lausunnon toiseksi kappaleeksi: Lautakunta edellyttää kuitenkin, että selvitetään Arabianrannan nykyisen kokoisen hiekkakentän päällystämisen tekonurmella, koska mahdollinen viipalekoulun poistuminen tulee viemään useita vuosia. Samalla selvitetään mahdollinen kumppanuus esim. urheiluseurojen sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Kannattaja: Mari Holopainen

Lautakunta hyväksyi Heimo Laaksosen vastaehdotuksen yksimielisesti.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Esittelijä	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja Tommi Laitio
Lisätiedot	Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901 stefan.froberg(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Tekonurmi Arabianrantaan: sisäilma paremmaksi koulussa ja pelialue asukkaille.

Arabianrantaan on toivottu tekonurmikenttää jo vuosien ajan. Arabianrannassa on hiekkakenttä yli 800 oppilaan kasvavan koulun edustalla. Hiekkakenttä toimii koululaisten välituntipihana. Iltaisin ja viikonloppuisin kentällä on jalkapalloseuran nuorimpien ikäryhmien harjoituksia ja toisinaan alueen asukkaiden pelailua. Hiekkakentän pölyisyys yhdistettynä alueen tuulisuuteen kuitenkin vähentää kentän vapaa-ajan käyttöä. Kostealla säällä tai kevyellä pakkasella hiekkakenttä on niin karkea, että se rikkoo pallon. Sekä pallon rikkoontuminen että loukkaantumiset hiekkakentällä kaatuessa ovat alueen lasten mukaan omaehtoisen pelailun esteenä pölyisyyden lisäksi.

Arabian peruskoulun sisäilma on ollut pitkään huono ja korjauksista huolimatta oireilu lapsilla jatkuu. Välituntipihaa ei juuri ole ja lähes 500 alakoululaisen joukosta jopa puolet ovat hiekkakentällä välitunteilla. Arabianranta on tuulista aluetta. Kuivalla säällä välitunteja vietetään hiekkapölypilven keskellä ja hiekkaa kantautuu vaatteiden mukana paljon myös kouluun. Koulun käytävillä huomaakin tasaisen hiekkakerroksen heti, kun lumet sulavat ja kenttä kuivuu.

Määrällä säällä hiekkakenttä on kurainen ja osa kentästä veden peittämää aluetta. Muu osa koulun pihasta tulvii sateiden aikana, joten välituntien viettämiseen mahdollisuudet ovat hyvin rajallisia.

Alueella on kouluikäisiä lapsia paljon eikä alueen palveluita ja infrastruktuuria ole suunniteltu tätä lapsiryhmää varten. Alueelta puuttuu kouluikäisille toimiva leikkipuisto, liikunta-alueet ja koulun pihakin on pieni asfalttialue ilman kiinteää välineistöä. Tekonurmikenttä on monien alueen lasten toive. Haaveissa on, että lähietäisyydeltä löytyisi paikka, johon voi mennä omaehtoisesti pelailemaan. Lisäksi jalkapallo on alueella yleinen harrastus ja yhden seuran aluejoukkue sekä Arabianrannan oma lapsille suunnattu jalkapalloseura "Arabian Brasilia" harjoittelee koulun edustan hiekkakentällä. Osa pelaa Arabianrannan muhkuraisella rantanurmella, joka kuitenkin osan vuodesta tulvii ja osan vuodesta on hanhien valtaamaa aluetta. Osalle lapsista pölyisen ja tuulisen alueen hiekkakenttäharjoituksiin osallistuminen on vaikeaa, koska tuuli nostaa hiekan ilmaan ja sitä kautta hengitykseen.

Arabianrannan tekonurmikenttä helpottaisi koulun välituntikäyttöä ja vähentäisi hiekkapölyn määrää koulun sisäilmasta. Tekonurmikenttä helpottaisi kentän harrastuskäyttöä ja omaehtoista pelailua. Olisi tärkeää, että jokaisessa kaupunginosassa olisi palveluita tarjolla kaiken ikäisille asukkaille ja sitä kohti kaupungissa on hyvä pyrkiä. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme tekonurmikentän perustamista Arabianrantaan koulun kentälle.

Helsingissä 27.02.2019

Nuorteva Johanna

Varajäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 3 allekirjoitusta)

Hernberg Kaisa

Nordström Laura

Vanhanen Reetta

19

Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 6 muun valtuutetun talousarvio-aloite katteen rakentamisesta Puistolan liikuntapuiston katsomoon.

HEL 2019-003311 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Puistolan liikuntapuiston katsomon sateensuojaksi rakennetaan kate.

Aloitteesta on saatu 27.8.2019 kaupunkiympäristölautakunnan ja 20.8.2019 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus viittaa annettuihin lausuntoihin ja toteaa, että investointimäärärahat on kohdistettu ensisijaisesti nykyisten kenttien perusparantamiseen siten, että varsinaiset liikunnan suorituspaikat pystytään pitämään käyttökelpoisina ja asiakasturvallisuuden edellyttämällä tasolla. Puistolan (Koudan) kentän katsomon kattamisen ei voida katsoa lisäävän liikuntaa siten kuin liikunnan varsinaisten suorituspaikkojen kehittäminen lisää. Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu Puistolan kentän katsomon kattamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 407](#)

HEL 2019-003311 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala vastaa Puistolan liikuntapuiston ylläpidosta ja kehittämisestä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut esittää vuosittain omat verkostosuunnitelmansa mukaiset investointitarpeensa kaupunkiympäristön toimialalle, joka toteuttaa ne esityksen mukaisesti. Katteen rakentaminen Puistolan liikuntapuiston katsomoon ei ole tällä hetkellä liikuntapaikkarakentamisen investointiohjelmassa. Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot Tero Santaoja, yksikön päällikkö: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 20.08.2019 § 140](#)

HEL 2019-003311 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, ettei Puistolan (Koudan) kentän katsomon kattaminen ole tässä vaiheessa ajankohtaista.

Aloitteessa on esitetty Puistolan kentän katsomon kattamista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää alueellisten liikuntamahdollisuuksien lisäämistä tärkeänä ja kannatettavana asiana, myöskin Koillis-Helsingissä. Katsomo-olosuhteiden parantamisen ei kuitenkaan voida katsoa lisäävän liikuntaa siten kuin liikunnan varsinaisten suorituspaikkojen kehittäminen lisää. Yleisömukavuuden parantamisella on kuitenkin kiistämättä välillisiä vaikutuksia liikuntaharrastuksen edistämiseen.

Liikuntainvestointeihin varatut määrärahat eivät tällä hetkellä kuitenkaan riitä asukasluvun kasvun ja kasvavan palvelutarpeen edellyttämiin liikuntahankkeisiin. Samoin kunnossapidon määrärahat ovat tiukassa ja liikuntapaikkojen korjausvelka kasvaa edelleen. Tässä tilanteessa kenttien rakentamisen investointimäärärahat on kohdistettu ensisijaisesti nykyisten kenttien perusparantamiseen siten, että varsinaiset liikunnan suorituspaikat pystytään pitämään käyttökelpoisina ja asiakasturvallisuuden edellyttämällä tasolla.

Mikäli investointimäärärahoja olisi riittävästi jalkapalloilun katsomo-olosuhteiden kohentamiseksi, tulisi asiaa tarkastella koko kaupungin tasolla. Liikuntapalvelukokonaisuus pyysi Suomen Palloliiton Helsingin piirin olosuhdevaliokunnalta kannanottoa Helsingin jalkapallokenttien katsomotilanteeseen. He nostivat kärkeen Vuosaaren liikuntapuiston kentän sekä Töölön Pallokentän kentät 1 ja 2. Puistolankentän he sijoittivat luokkaan "olemassa oleva ja turvattava" Brahen (katettu katsomo), Käpylän, Myllypuron, Talin ja Pukinmäen kenttien kanssa. Yleisurheilulla voi vielä olla muunlaisia toiveita katsomoiden suhteen, koskien esimerkiksi Heteniityn tai Pukinmäen kenttiä.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kate Koudan liikuntapuiston katsomoon

Tällä talousarvioaloitteella esitetään sateen suojaksi rakennettavaksi katetta Puistolän liikuntapuiston hyvätasaisen nurmikentän katsomoon. Nyt katsomolehterit ovat ilman sadesuojaa, joka hyvin monesti karkoittaa katsojat sateen sattuessa poistumaan ennen aikojaan, tai tulematta tapahtumaan lainkaan. Kentällä järjestetään kesäkaudella säännöllisesti yleisöä laajasti kiinnostavia otteluita, aina maaotteluita myöden. Katoksen toteutus ei ole iso ja vaativa rakennuskohde. Arvioiden mukaan suuren palvelutason kohotuksen tuova katos olisi toteutettavissa 50.000 euron kustannuksella.

Helsingissä 13.03.2019

Laaksonen Heimo

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 6 allekirjoitusta)

Ebeling Mika

Asko-Seljavaara Sirpa

Venemies Mauri

Vepsä Sinikka

Meri Otto

Varjokari Laura

20

Valtuutettu Heimo Laaksonen ja 7 muun valtuutetun talousarvio-aloite bajamajoista ja kioskista Pukinmäkeen

HEL 2019-003312 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Esitämme 50.000 euron määrärajan varaamista Pukinmäen matonpesupaikan, uimarannan ja viljelypalstan käyttäjille tarpeellisille bajamajoille sekä mahdolliselle "huoltokioskille"."

Aloitteesta on saatu 27.8.2019 kaupunkiympäristölautakunnan ja 20.8.2019 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että bajamajoja on tapauskohtaisesti sijoitettu vain isojen tapahtumien yhteyteen. Pääsääntöisesti bajamajoja ei sijoiteta yleisille alueille niihin kohdistuvan ilkeilyn ja kaupunkikuvallisten tekijöiden vuoksi. Osassa kaupunkia viljelypalstayhdistykset ovat itse vuokranneet bajamajoja omaan käyttöön.

Talousarvioaloitteessa toivotaan myös kioskia matonpesupaikan yhteyteen. Kaupunki ei vastaa kioskitoiminnasta tai siihen liittyvistä rakennelmista, vaan se edellyttää kaupallista toimijaa. Nykyinen asemakaava ei myöskään mahdollista kioskitoimintaan tarvittavaa rakennuspaikkaa. Matonpesupaikka lähiympäristöineen sijaitsee yleisellä puistoalueella.

Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu bajamajojen sijoittamiseen tai kioskin rakentamiseen Pukinmäen matonpesupaikalle.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 414](#)

HEL 2019-003312 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala on sijoittanut bajamajoja tapauskohtaisesti vain isojen tapahtumien yhteyteen. Pääsääntöisesti bajamajoja ei sijoiteta yleisille alueille niihin kohdistuvan ilkevallan ja kaupunkikuvallisten tekijöiden vuoksi. Yksittäistapauksissa bajamajojen yhteyteen on rakennettu suojarakennelma ilkevallan estämiseksi. Osassa kaupunkia viljelypalstayhdistykset ovat itse vuokranneet bajamajoja omaan käyttöönsä.

Talousarvioaloitteessa toivotaan myös kioskia matonpesupaikan yhteyteen. Kaupunkiympäristön toimiala ei vastaa kioskitoiminnasta tai siihen liittyvistä rakennelmista, vaan se edellyttää kaupallista toimijaa. Nykyinen asemakaava ei myöskään mahdollista kioskitoimintaan tarvittavaa rakennuspaikkaa. Matonpesupaikka lähiympäristöineen sijaitsee yleisellä puistoalueella.

Kaupunkiympäristötoimialan talousarvioehdotuksessa ja ylläpidon määrärahoissa ei ole varauduttu bajamajojen sijoittamiseen tai kioskin rakentamiseen Pukinmäen matonpesupaikalle.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tero Santaoja, yksikön päällikkö: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 20.08.2019 § 139](#)

HEL 2019-003312 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Pukinmäen mattolaituri sijaitsee Pukinmäen rantapuistossa. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa puistojen investointien ohjelmoinnista ja määrittelee puistojen investointitarpeet. Alue ei kuulu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinta-alueelle.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuus on sijoittanut siirrettäviä ulkokäymälöitä tarpeen mukaan omien palveluidensa yhteyteen. Esimerkiksi kyseisen mattolaiturin läheisyydessä sijaitseville, liikuntapalvelukokonaisuuden vastuulla oleville, Tapaninvainion ja Pakilan uimarannoille on toimitettu siirrettäviä ulkokäymälöitä uimarantojen asiakkaita varten.

Helsingin kaupungilla on 26 liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämää uimarantaa. Kaupunki on rakentanut kahvilan tai kioskin ainoastaan muutamalle vilkkaammalle rannalle tai niiden läheisyyteen. Tunnetuin rantakahviloista on varmasti Hietaniemen uimarannan kahvila.

Liikuntapalvelukokonaisuus on aktiivisesti pyrkinyt edistämään yrittäjien mahdollisuuksia sijoittaa kahviloita / kioskeja uimarannoille, joissa niitä ei ole. Yrittäjien toteuttamat kahvilat / kioskit ovat usein siirrettäviä vauvoja tai väliaikaisia kontteja. Esimerkiksi Mustikkamaan uimarannalla on jo vuosia toiminut kioskiyrittäjä; ensin omistamastaan koskivaunusta ja myöhemmin omistamastaan kioskikontista. Liikuntapalvelukokonaisuuteen ei toistaiseksi ole tullut yhteydenottoja, joissa olisi esitetty kiinnostusta aloittaa kahvila- / kioskitoimintaa alueen uimarannoilla.

Esittelijä	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja Tommi Laitio
Lisätiedot	Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901 stefan.froberg(a)hel.fi

Bajamajoja ja kioski Pukinmäkeen

Tällä talousarvioaloitteella ehdotetaan määrärahan varaamista ns. Bajamajojen toimittamista kaupungin ylläpitämän suositun Pukinmäen matonpesulaiturin yhteyteen. Helpottavat bajamajat palvelisivat samalla vieressä olevien viljelypalstojen sekä uimarannan käyttäjillä. Em. palvelujen käyttäjät ovat kovasti odottaneet bajamajoja, sekä myös kioskia, joka tarjontansa ohella toimisi alueella hyvänä kontrolloijana. Arviona esitämme 50.000 euron määrärajan varaamista Pukinmäen matonmespupaikan, uimarannan ja viljelypalstan käyttäjille tarpeellisille bajamajoille sekä mahdolliselle "huoltokioskille".

Helsingissä 13.03.2019

Laaksonen Heimo

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Ebeling Mika

Vepsä Sinikka

Venemies Mauri

Varjokari Laura

Asko-Seljavaara Sirpa

Muurinen Seija

Koskinen Kauko

21

**Valtuutettu Kaisa Hernberg ja 13 muun valtuutetun talousarvioaloite
ratikkahankkeiden nopeuttamisesta**

HEL 2019-003304 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsingin kymmenen vuoden investointisuunnitelmassa raitioliikennehankkeet ajoitetaan siten, että raitiovaunut alkavat liikennöidä samaan aikaan, kun ensimmäiset asukkaat muuttavat alueille.”

Aloitteesta on saatu 27.8.2019 kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingin pikaraitiotiehankkeiden ajoitusta on hahmoteltu Helsingin kaupunkistrategiassa, Helsingin yleiskaavan toteuttamissuunnitelmassa sekä seudullisessa MAL 2019 -suunnitelmassa. Helsinkiin toteutettava ensimmäinen pikaraitiotie Raide-Jokeri on rakenteilla. Lähivuosina edistettäviä isoja pikaraitiotiehankkeita ovat Kruunusilltojen, Vihdintien, Viikin-Malmin ja Tuusulanbulevardin pikaraitiotiet. Lisäksi etenee Kalasataman ja Pasilan välisen kaupunkiraitiotien toteutussuunnittelu. Kaupunkiraitiotiehankkeiden toteutusaikataulua ei ole päätetty yleiskaavallisissa tai seudullisissa suunnitelmissa, vaan niiden suunnittelua edistetään osana liikennejärjestelmän kehittämistä. Tähän vaikuttavat muut investointihankkeet ja käytettävissä olevat resurssit.

Hyvä joukkoliikenteen palvelutaso kyetään tarjoamaan alueen ensimmäisille asukkaille jo rakentumisen alkuvaiheessa esimerkiksi bussitarjonnalla. Esimerkiksi Postipuistoon ja Malmin lentokentän alueelle saadaan nykyisellä bussitarjonnalla hyvä joukkoliikenteen palvelutaso mukauttamalla nykyisten bussilinjojen reittejä uuteen tilanteeseen.

Investoinnit raitioteiden ratainfraan kuuluvat HKL:n investointiohjelmaan. Raitiotiehankkeisiin liittyy erilaisia edellytysinvestointeja, kuten katurakenteiden ja kunnallistekniikan toteutusta. Hankkeiden ajoitus on siksi sovitettava HKL:n ja kaupunkiympäristötoimialan kesken. Raitiotiehankkeiden edellytysinvestointien etupainotteinen toteutus merkitsee asuntotuotantoa mahdollistavien investointien lykkäämistä ja siten asuntotuotannon hidastumista.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus toteaa, että strategian mahdollistamalla investointitasolla Helsingin kestävä kasvun ja asuntorakentamisen kannalta keskeiset pikaratikkahankkeet kyetään aikataulutamaan siten, että seudun MAL- suunnitelmaa voidaan toteuttaa ja investointitaso on tästä näkökul- masta riittävä.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 412](#)

HEL 2019-003304 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin yleiskaavassa esitetty uusi maankäyttö tukeutuu pikaraitioiteistä, rautateistä ja metrosta muodostuvaan raideliikenteen verkostoon, joka mahdollistaa kestäviin kulkutapoihin perustuvan kaupunkirakenteen toteuttamisen. Helsingin tavoitteena on kolminkertaistaa raitioverkon laajuus vuoteen 2050 mennessä. Pikaraitiotiehankkeiden ajoitusta on hahmoteltu Helsingin kaupunkistrategiassa, Helsingin yleiskaavan toteuttamisohjelmassa sekä seudullisessa MAL 2019 -suunnitelmassa. Helsinkiin toteutuva ensimmäinen pikaraitiotie eli Raide-Jokeri on rakenteilla. Lähivuosina edistettäviä isoja pikaraitiotiehankkeita ovat Kruunusiltojen, Vihdintien, Viikin-Malmin ja Tuusulanbulevardin pikaraitiotiet. Lisäksi etenee Kalasataman ja Pasilan välisen kaupunkiraitiotien toteutussuunnittelu.

Kaupunkiraitiotiehankkeiden toteutusaikataulua ei ole päätetty yleiskaavallisissa tai seudullisissa suunnitelmissa, vaan niiden suunnittelua edistetään osana liikennejärjestelmän kehittämistä. Tähän vaikuttavat muut investointihankkeet ja käytettävissä olevat resurssit. Pohjois-Pasilan raitiotien toteutuspäätös edellyttää esi- ja yleissuunnittelua hankkeen toteutettavuuden, linjaston, liikennejärjestelyiden ja toteutuskustannusten selvittämiseksi. Viikin-Malmin pikaraitiotien yleissuunnittelu käynnistyy tämän vuoden aikana.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Raitiotiehankkeen läpivientiaika on usein pidempi kuin alueen asema-kaavoitukseen ja ensimmäisten asuinrakennusten toteutukseen kuluva aika. Alueiden rakentamisen ja liikenneyhteyksien toteutuksen aika-tila tulee siksi määritellä ja sitouttaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Strategisella tasolla priorisoidaan hankkeet, joiden nopea toteutuminen tuottaa suurimmat hyödyt maankäytön kehitykselle ja liikennejärjestelmälle. Tätä priorisointia tehdään muun muassa yleiskaavan toteuttamisohjelman avulla.

Raitiolinjoiden toteuttamisen merkittävä peruste on niiden tarjoama suurempi kapasiteetti suhteessa bussilinjoihin. Joukkoliikenteen hyvän palvelutason näkökulmasta raitiotien toteuttaminen varhaisessa vaiheessa uusilla asuinalueilla on usein suotavaa, muttei välttämätöntä. Riittävä palvelutaso kyetään tarjoamaan alueen rakentamisen alkuvaiheessa myös bussilinjastolla. Esimerkiksi Postipuistoon ja Malmin lentokentälle saadaan nykyisellä bussitarjonnalla hyvä joukkoliikenteen palvelutaso jo ensimmäisille asukkaille, kun nykyisten bussilinjoiden reittejä mukautetaan uuteen tilanteeseen. Kuitenkin tavoitetilanteessa molemmat alueet ovat niin tiiviitä, että joukkoliikennepalvelu on perusteltua tarjota raitteilla ja siksi molempia hankkeita edistetään.

Investoinnit raitioteiden ratainfraan kuuluvat HKL:n investointiohjelmaan. Raitiotiehankkeisiin liittyy erilaisia edellytysinvestointeja, kuten katurakenteiden ja kunnallistekniikan toteutusta. Hankkeiden ajoitus on siksi sovitettava HKL:n ja kaupunkiympäristötoimialan kesken. Kaupunkiympäristötoimialan vuotuiset investoinnit katuihin ja liikenneväyliin ovat suuruudeltaan noin 150 miljoonaa euroa, josta suurin osa käytetään asuntotuotannon edellyttämään kadunrakentamiseen. Raitiotiehankkeiden edellytysinvestointien etupainotteinen toteutus merkitsee asuntotuotantoa mahdollistavien investointien lykkäämistä eli asuntotuotannon hidastumista, ellei investointitasoa nosteta nykyisestä ja varauduta myös henkilöstömäärän kasvuun.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että Helsingin kestävä kasvun ja asuntorakentamisen kannalta keskeiset pikaratikkahankkeet aikataulutetaan siten, että seudun Mal-suunnitelmaa voidaan toteuttaa ja investointitaso on tästä näkökulmasta riittävä.

Käsittely

[27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että Helsingin kestävä kasvun ja asuntorakentamisen kannalta keskeiset pikaratikahankkeet aikataulutetaan siten, että seudun Mal-suunnitelmaa voidaan toteuttaa ja investointitaso on tästä näkökulmasta riittävä.

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä	kaupunkiympäristön toimialajohtaja Mikko Aho
Lisätiedot	Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489 anton.silvo(a)hel.fi

Talousarvioaloite ratikkahankkeiden nopeuttamisesta

Helsinki panostaa voimakkaasti raideliikenteeseen. Tulevaisuudessa joukkoliikenteen runkolinjat on tarkoitus siirtää paljolti raiteille, ja reittien varrelle rakennetaan lisää koteja helsinkiläisille. Samalla kaupunkirakenne tiivistyy ja kaupunkilaisten on mahdollista elää arkeaan entistä ilmastoystävällisemmin.

Merkittäviä uusia raideliikenteen varaan rakentuvia asuinalueita ovat muun muassa Malmin lentokentän alue, Vihdintien ympäristö sekä Postipuisto. Malmin raitiotie parantaa merkittävästi myös Viikin joukkoliikenneyhteyksiä.

Voimassa olevassa kymmenen vuoden investointisuunnitelmassa Malmin ja Postipuiston raitiolinjojen valmistuminen on ajoitettu vuosia myöhemmäksi kuin uusien asuinalueiden ensimmäisten talojen valmistuminen. Kun tarkoituksena on mahdollistaa uusilla asuinalueilla joukkoliikenteen varaan rakentuva arki, on keskeisen joukkoliikenneyhteyden palveltava myös alueiden ensimmäisiä asukkaita.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsingin kymmenen vuoden investointisuunnitelmassa raitiolii-
kennehankkeet ajoitetaan siten, että raitiovaunut alkavat liikennöidä samaan aikaan, kun ensimmäiset asukkaat muuttavat alueille.

Helsingissä 13.03.2019

Hernberg Kaisa

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 13 allekirjoitusta)

Juva Kati

Moisio Elina

Kivelä Mai

Ohisalo Maria

Holopainen Mari

Vuorjoki Anna

Soininvaara Osmo

Alametsä Alviina

Vanhanen Reetta

Harjanne Atte

Chydenius Jussi

Stranius Leo

Sydänmaa Johanna

22

Valtuutettu Mari Rantanen ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite maksuttomasta joukkoliikenteestä helsinkiläisille pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville

HEL 2019-003284 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään maksutonta joukkoliikennettä helsinkiläisille pienituloisille vanhuuseläkeläisille.

Aloitteesta on saatu 28.8.2019 Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja 20.8.2019 sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus viittaa annettuihin lausuntoihin ja toteaa, että HSL päättää Helsingin seudun taksa- ja lippujärjestelmästä. Helsingin seudulla on käytössä yhtenäiset alennus- ja vapaalippuperusteet, joten erillisiä alennus- tai vapaalippuoikeuksia ei voida myöntää vain yhden kunnan asukkaille.

HSL myöntää eläkeläisalennusta Kelan maksamaa kansan- tai taakuueläkettä tai määräaikaista työkyvyttömyyseläkettä eri kuntoutustukea saaville henkilöille. Alennus on 50 % normaalihintaisista kausi- ja arvolipuista. Alennusoikeuden ulkopuolelle jäävät 70 vuotta täyttäneet henkilöt voivat hankkia arvolippuja 50 % alennuksella klo 9.00-14.00 välisenä aikana. Aloitteen mukaisen menettelyn toteuttaminen edellyttäisi maksuttoman joukkoliikennelipun myöntämistä myös edellä mainituille eläkeläisalennukseen oikeutetuille.

Tukea HSL:n matkalippuihin on mahdollista saada täydentävänä toimeentulotukena. Vuonna 2018 täydentävänä toimeentulotukena myönnettiin HSL:n lippuihin 65 vuotta täyttäneille 21 000 euroa 83 henkilölle. Osa matkakuluista kuuluu Kelan perustoimeentulotuen piiriin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 190](#)

HEL 2019-003284 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja kolmen muun valtuutetun talousarvioaloitteeseen koskien maksutonta joukkoliikennettä helsinkiläisille pientuloisille vanhuuseläkkeellä oleville:

"Julkisen liikenteen hinnoista ja alennuksista päättää Helsingin Seudun Liikenne (HSL). Maksuton joukkoliikenne pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville henkilöille ei ole myöskään vammaispalvelulain 380/1987) 8 §:n 2 momentin tai sosiaalihuoltolain (1301/2014) 23 §:n mukaista kuljetustukea.

Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukainen kuljetustuki

Vaikeavammaisten kuljetuspalvelu on tarkoitettu vaikeavammaiselle henkilölle, jolle julkisten joukkoliikennevälineiden käyttö tuottaa vammaan tai sairauden vuoksi pitkäaikaisesti kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Vuonna 2018 vaikeavammaisten kuljetuspalvelun asiakkaita oli kaikissa ikäluokissa yhteensä 11 092.

Sosiaalihuoltolain perusteella myönnettävä liikkumisen tuki on kuljetuspalvelua ja se on osa itsenäisen asumisen tukemista. Se on tarkoitettu pääasiassa vanhusväestölle, joilla toimintakyvyn heikkeneminen estää julkisten joukkoliikennevälineiden käytön yksin tai saattajan kanssa. Tuki on tulo- ja varallisuussidonnainen ja harkinnanvarainen etuus. Vuonna 2018 sosiaalihuoltolain mukaista liikkumisen tukea sai 3 317 asiakasta.

Toimeentulotukena myönnettävä HSL:n matkalippu

Sosiaali- ja terveystoimialalla myönnetään HSL:n matkalippuja täydentävänä toimeentulotukena esimerkiksi, jos asiakas aloittaa työvoimapolitiittisen koulutuksen, jolloin tukea myönnetään ensimmäisen kuukauden matkakuluihin tai kun katsotaan osallistumisen ryhmätoimintaan tukevan asiakkaan toimintakyvyn ylläpitämistä ja osallisuutta.

Sosiaali- ja terveystoimesta myönnettiin vuonna 2018 täydentävänä toimeentulotukena HSL:n lippuihin yli 65-vuotiaille noin 21 000 euroa, 83 henkilölle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Työmatkakulut, korvaushoidon matkakulut ja sarjahoidon matkakulut kuuluvat perustoimeentulotukena myönnettäviin menoihin, jotka Kela myöntää.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Liikkumisen tukeminen tukee pienituloisten eläkeläisten mahdollisuuksia asiointiin ja osallistumiseen harrastus- ja kulttuuritoimintaan oman asuinalueen ulkopuolella."

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja Juha Jolkkonen
Lisätiedot	Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401 maarit.sulavuori(a)hel.fi Marja Heikkinen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42303 marja.heikkinen(a)hel.fi

28.08.2019

299/00.02.06.00/2019

Helsingin kaupunki
Kaupunginhallitus
Kaupunginsihteeri Kristiina Matikainen
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

Viite: TA -aloite HEL 2019-003284

**HELSINGIN SEUDUN LIIKENTEN VASTAUS MARI RANTASEN VALTUUSTOALOITTEeseen,
JOKA KOSKEE MAKSUTONTA JOUKKOLIKENNETÄ PIENITULOISILLE
VANHUUSELÄKKEELLÄ OLEVILLE**

Mari Rantanen ja kolme muuta valtuutettua esittävät, että Helsinki varmistaa pienituloiset vanhuuseläkeläiset pysyisivät mukana maailman toimivimmassa kaupungissa tarjoamalla heille maksuttoman joukkoliikenteen.

Aloitteessa todetaan, että helsinkiläisten pienituloisten eläkeläisten elämisen kustannukset ovat kohtuuttomia, etenkin paljon sairastavilla ihmisillä. Tällöin voi olla mahdollista, että elämänpiiri kapenee myös sen vuoksi että julkisen liikenteen maksut ovat liian suuret tuloihin nähden.

HSL antaa asiasta seuraavan lausunnon:

HSL päättää Helsingin seudun taksa- ja lippujärjestelmästä. Helsingin seudulla on käytössä yhtenäiset alennus- ja vapaalippuperusteet, joten erillisiä alennus- tai vapaalippuoikeuksia ei voida myöntää vain yhden kunnan asukkaille.

HSL myöntää eläkeläisalennusta Kelan maksamaa kansan- tai takuueläkettä tai määräaikaista työkyvyttömyyseläkettä eli kuntoutustukea saaville henkilöille. Alennus on 50% normaalihintaisista kausi- ja arvolipuista. Lisäksi alennusoikeuden ulkopuolelle jäävät 70 vuotta täyttäneet henkilöt voivat hankkia 50% alennushintaisia arvolippuja klo. 9.00 -14.00 välisenä aikana.

Mikäli aloitteen mukainen menettely toteutettaisiin, tulisi myös edellä mainituille eläkeläisalennukseen oikeutetuille myöntää maksuton joukkoliikennelippu.

Tämän lisäksi kuntien sosiaalitoimet myöntävät harkinnan varaisesti joukkoliikennelippuja maksutta vähävaraisille asukkaille, jolloin maksuttomat joukkoliikenneliput voidaan parhaiten kohdistaa niitä tarvitseville. Myös toimeentulotuki sisältää joukkoliikennelipun kustannuksen.

28.08.2019

299/00.02.06.00/2019

HSL:n mahdollisuudet toimia aloitteen mukaisen maksuttoman joukkoliikennelipun myöntäjänä ovat rajalliset. Etuuksien myöntäminen on kustannuksiltaan tehokkaampaa jatkossakin kuntien sosiaalitoimien kautta ja kunnille aiheutuvat kustannukset kohdistuvat oikein. Tiedottamalla kuntien asukkaita oikeuksista etuuksiin voidaan tavoittaa joukkoliikennepalveluja tarvitsevat vähävaraiset nykyistä paremmin.

Edellä kerrottuun viitaten HSL ei pidä perusteltuna laajentaa joukkoliikenteen maksuttomuutta pienituloisille vanhuuseläkeläisille.

Lisätietoja antaa johtava tariffisuunnittelija Jarmo Riikonen,
etunimi.sukunimi@hsl.fi.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

SUVI RIHTNIEMI
toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 28.8.2019.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

Maksuton joukkoliikenne helsinkiläisille pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville

Helsingiläisten pienituloisten eläkeläisten elämisen kustannukset ovat kohtuuttomia, etenkin paljon sairastavilla ihmisillä. Tällöin voi olla mahdollista, että elämänpiiri kapenee myös sen vuoksi että julkisen liikenteen maksut ovat liian suuret tuloihin nähden. Jotta myös pienituloiset ikäihmiset pysyvät mukana maailman toimivimmassa kaupungissa, esitän että pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville ihmisille Helsinki tarjoaa maksuttoman joukkoliikenteen helpottamaan arkea ja pitämään sosiaalisia suhteita yllä.

Helsingissä 13.03.2019

Rantanen Mari

Jäsen

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

(1 + 3 allekirjoitusta)

Kopra Pia

Hyttinen Nuutti

Raatikainen Mika

23

Valtuutettu Mari Rantasen ja neljän muun aloite omaishoidon tuen vapaapäivien maksuttomuudesta

HEL 2019-003283 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki osoittaa omaishoitajien arvostusta myös teoilla ja poistaa omaishoidon vapaista perittävät hoitomaksut.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että yleinen omaishoidon tuen vapaapäivien maksuttomuus ei ole perusteltua. Omaishoitajia on tuettu kehittämällä omaishoidon tuen palveluja viime vuosina niin, että kaikille perheille löytyisi omaishoitoa parhaiten tukevia palveluja. Kehittämistyötä jatketaan vuonna 2020 ja se toteutetaan toimialan talousarvion puitteissa.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) ja asetus (912/1992) määrittelevät kunnallisten sosiaali- ja terveystalvelujen enimmäismaksut. Omaishoidon lakisääteisen vapaan aikaisista palveluista asiakasmaksu on vuonna 2019 enintään 11,40 euroa vapaavuorokaudelta. Omaishoitolain (937/2005) mukaan kunnan kanssa sopimuksen tehneillä omaishoitajilla on oikeus pitää vapaata vähintään kaksi vuorokautta kalenterikuukautta kohti ja ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin hoitoon sidotuilla omaishoitajilla vähintään kolme vuorokautta kuukaudessa.

Omaishoitoperheiden tukemiseksi on maksuttomia palveluja, kuten lakisääteisen lomituksen vaihtoehtona oleva omaishoidon tuen vapaan tuntikorvaus, kotiavustajapalvelu ja sijaisomaishoitajan käyttö. Näistä palveluista ei makseta omavastuuosuutta. Omavastuuosuuden maksamisen vaarantaessa perheen taloudellisen tilanteen tai omaishoidon jatkumisen, perhe voi hakea maksun alennusta tai maksun perimättä jättämistä.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 194](#)

HEL 2019-003283 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Rantasen ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien omaishoidon vapaapäivien hoitomaksujen poistamista:

”Kunnan kanssa sopimuksen tehneillä omaishoitajilla on omaishoitolain (937/2005) 4 § 1 momentin mukaan oikeus pitää vapaata vähintään kaksi vuorokautta kalenterikuukautta kohti. Ympäri vuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin hoitoon sidotuilla omaishoitajilla on oikeus vähintään kolmeen vapaavuorokautteen kuukaudessa.

Toimialan uudistukset toteutetaan talousarvion puitteissa. Mikäli omaishoidon tuen lakisääteisten lomitusten ja omaishoitoperheiden käyttämien harkinnanvaraisten lomitusten omavastuuosuudesta luovuttaisiin olisi sosiaali- ja terveystoimelle tästä arviolta noin 450 000 euron tulojen menetykset vuosittain. Summa koostuu harkinnanvaraisen lomitusten tuottojen, lakisääteisten lomitusten tuottojen ja palvelusetelituottajille korvattavien omavastuuosuuksien aiheuttamista menetyksistä. Toimialan uudistukset toteutetaan talousarvion puitteissa.

Kunnallisten sosiaali- ja terveystalouksien enimmäismaksut määritellään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) ja asetuksessa (912/1992). Omaishoidon tuen lakisääteisten lomitusten omavastuuosuudet tarkistetaan joka toinen vuosi ja ne ovat sidottu kansaneläkeindeksiin. Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisista palveluista perittävä asiakasmaksu on vuonna 2019 enintään 11,40 euroa vapaavuorokaudelta. Lakisääteisen lomituksen toteutuessa kodin ulkopuolella hoidettavalle tarjotaan ympärivuorokautisen hoidon lisäksi muun muassa päivittäiset ateriat ja muut lomitukseen kuuluvat palvelut. Samoin jos omaishoidettavan hoito ja huolenpito järjestetään palvelusetelillä omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajaksi, voi asiakkaan maksettavaksi tulla enintään 11,40 euroa vuorokautta kohti. Harkinnanvaraisesta lomituksesta perheet maksavat kulloinkin lautakunnan vahvistamat palvelukohtaiset asiakasmaksut.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Omaishoitoperheiden tukemiseksi on myös maksuttomia palveluja. Muun muassa lakisääteisen lomituksen vaihtoehtona olevasta omaishoidon tuen vapaan tuntikorvauksesta, kotiaivustajapalvelun tai sijais-omaishoitajan käytöstä ei makseta omavastuuosuutta. Toimintakeskusten palvelut ovat omaishoitoperheille myös pääsääntöisesti maksuttomia.

Perhe voi aina hakea maksun alennusta tai maksun perimättä jättämisestä, mikäli omavastuuosuuden maksaminen vaarantaa perheen taloudellisen tilanteen tai omaishoidon jatkumisen.

Sosiaali- ja terveystoimiala on pyrkinyt tukemaan omaishoitajia kehittämällä omaishoidon tuen palveluja viime vuosina siten, että kaikille perheille löytyisi omaishoitoa parhaiten tukevia palveluja. Kehittämistyö jatkuu myös vuonna 2020. Sosiaali- ja terveyslautakunta ei kannata yleistä omaishoidon tuen vapaapäivien maksuttomuutta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoidon tukea toteutetaan sosiaali- ja terveystoimialalla lautakunnan hyväksymien kriteerien ja yhteisesti sovittujen toimintaperiaatteiden mukaisesti. Jokaisen perheen tilanne on kuitenkin erilainen ja omaishoidon tuen päätökset tehdään kunkin perheen tilanteeseen perustuen. Asiakasmaksujen osalta voidaan osa tai kaikki maksuista kohdentaa tai poistaa tilanteessa jossa maksut vaarantavat perheen toimeentulon tai omaishoidon tuen jatkumisen."

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Omaishoitajien vapaapäivät maksuttomiksi

Omaishoitajat tekevät valtavan arvokasta työtä ja säästävät samalla suuren summan veronmaksajien rahoja hoitamalla muutoin hoivantarpeessa olevia ihmisiä kotona.

Esitän, että Helsingin kaupunki osoittaa omaishoitajien arvostusta myös teoilla ja poistaa omaishoidon vapaista perittävät hoitomaksut.

Helsingissä 13.03.2019

Rantanen Mari

Jäsen

Perussuomalaisten valtuustoryh-
mä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Kopra Pia

Hyttinen Nuutti

Alametsä Alviina

Raatikainen Mika

24

Valtuutettu Petra Malinin ja kuuden muun aloite aikuissosiaalityön resursseista

HEL 2019-003288 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki ottaa aikuissosiaalityössä käyttöön suosituksen mukaiset asiakasmitoitukset ja varaa budjetissa riittävät varat lisähenkilöstön rekrytointia varten.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että aikuissosiaalityön toimintatapoja kehitetään ja henkilöstöresursseja vahvistetaan talousarvion puitteissa. Asiakasprosesseja kehitetään keskittämällä satunnaisten ja uusien asiakkaiden palvelu ensiarviointipalveluun, mikä mahdollistaa muiden kuin palvelussa työskentelevien työntekijöiden keskittymisen asiakkaisiin, joiden palvelutarve vaatii enemmän aikaa.

Aikuissosiaalityöhön on tullut uusia työtehtäviä ja asiakasmäärä ei ole vähentynyt odotuksen mukaisesti perustoimeentulotuen siirryttyä Kelan vastuulle. Aikuissosiaalityön tehtäviä uudelleenorganisoitiin vuoden 2017 alusta siirtämällä pitkäaikaisesta sosiaalityöstä työntekijöitä neuvontaan, etsivään työhön ja arviointitiimeihin.

Aikuissosiaalityössä tavattuja asiakkaita oli 12 646 vuonna 2018 ja lisäksi asiakkaiden asioita hoidetaan puhelimitse ja kirjallisesti. Yhteensä aikuissosiaalityön työntekijöitä oli 148, joista hieman alle puolet alle 30-vuotiaiden asiakkaiden työntekijöitä. Työntekijää kohti yli kuusi kuukautta asiakkaina olleita oli nuorten tiimeissä 49 ja aikuisten tiimeissä 83. Jälkihuollossa kullakin sosiaalityöntekijällä on sosiaali- ja terveyslautakunnan vahvistaman mitoituksen mukaisesti enintään 50 asiakasta ja sosiaaliohjaajalla enintään 25 asiakasta. Jälkihuollon työntekijöitä on lisätty vuonna 2019 mitoituksen tarkistamisen johdosta. Jälkihuollon ikäraja nousee 25 vuoteen 1.1.2020 alkaen. Lakiuudistuksen myötä kasvava henkilöstölisäystarve katetaan talousarvion puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 198](#)

HEL 2019-003288 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Petra Malinin ja kuuden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien aikuissosiaalityön resursseja:

"Aikuissosiaalityön resursseista

Aikuissosiaalityön yhteistyötä ja parityötä perhesosiaalityön ja lastensuojelun kanssa tulee lisätä. Perheiden aikuisten voimavarojen ja toimintakyvyn vahvistaminen on tärkeä tekijä, jolla tavoitellaan lastensuojeluasiakkuuksien vähentymistä.

Aikuissosiaalityöhön on tullut uusia työtehtäviä, kuten aktivointiehdon täyttävien asiakkaiden aktivoisuunnitelmien ja arviointien laatiminen yhdessä TE-toimiston kanssa. Aktivointisuunnitelmia tehtiin vuonna 2018 noin 500. Aiemmin ne tehtiin työllistymistä edistävässä monialaisessa yhteispalvelussa TYP:issä. TYP:in sosiaalityöstä on aikuissosiaalityölle siirtynyt kuntouttavan työtoiminnan asiakasvastuu sosiaalista kuntoutusta tarvitsevien asiakkaiden osalta. Näitä asiakkaita on vuodessa noin 1 000–1 200.

Perustoimeentulotuen Kelaan siirron jälkeen aikuissosiaalityön tehtäväksi on muodostunut Kelan lähettämien ilmoitusten käsittely. Vuonna 2018 työttömyyden perusteella tehtyjä ilmoituksia tuli 5 559. Toimeentulotuen perusosan alennuksen saaneita asiakkaita oli 4 949. Sosiaalihoitolain mukaisia ilmoituksia saapuu noin 200–300 kappaletta kuukaudessa.

Aikuissosiaalityön asiakasmäärä ei odotuksista huolimatta vähentynyt perustoimeentulotuen siirryttyä Kelan vastuulle. Aikuissosiaalityössä uudelleenorganisoitiin tehtäviä vuoden 2017 alusta, jolloin pitkäaikaisesta sosiaalityöstä siirtyi työntekijöitä neuvontaan, etsivään työhön ja arviointitiimeihin yhteensä 24 vakanssia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Tavattuja asiakkaita aikuissosiaalityössä oli 12 646 vuonna 2018. Pitkäaikaisia yli kuusi kuukautta asiakkaina olleita alle 30-vuotiaita asiakkaita oli noin 3 300 ja yli 30-vuotiaita 6 800. Asiakkaiden asioita hoidetaan paljon myös puhelimitse tai kirjallisesti. Puheluita oli vuonna 2018 alle 30-vuotiaiden tiimeissä noin 29 000 ja yli 30-vuotaiden tiimeissä noin 51 000.

Alle 30-vuotiaiden tiimeissä oli 46 sosiaalityöntekijää ja 21 sosiaaliohjaajaa ja yli 30-vuotiaiden tiimeissä 38 sosiaalityöntekijää ja 43 sosiaaliohjaajaa. Yli kuusi kuukautta asiakkaina olleita oli nuorten tiimeissä 49 ja aikuisten tiimeissä 83 työntekijää kohti.

Asiakasprosesseja kehitetään niin, että satunnaisten ja uusien asiakkaiden palvelu keskitetään niin sanottuun Front desk /ensiarviointi-palveluun. Malli mahdollistaa muiden kuin Front deskissä työskentelevien työntekijöiden keskittymisen asiakkaisiin, joiden palvelutarve vaatii enemmän aikaa. Työpäivä rauhoittuu, koska satunnaisten asiakkaiden hakemukset ja puhelut voidaan hoitaa keskitetysti eivätkä ne keskeytä päivää.

Aikuissosiaalityön toimintatapoja kehitetään ja henkilöstöresursseja vahvistetaan asteittain talousarvion puitteissa.

"Jälkihuollon resursseista

Jälkihuolto-oikeuden yläikäraja nousee 25 vuoteen lastensuojelulain (542/2019) mukaan 1.1.2020 alkaen. Jälkihuolto-oikeus tarkoittaa nuoren mahdollisuutta henkilökohtaiseen tukeen, vastuusosiaalityöntekijään, asuntoon, opiskeluun ilman opintolainaa ja lastensuojeluavustukseen. Laaja Helsingin jälkihuoltoa koskeva tutkimus osoittaa, että 75 prosenttia jälkihuoltoon oikeutetuista tarvitsee vahvaa tukea.

Helsingin jälkihuollossa on tällä hetkellä sosiaali- ja terveyslautakunnan vahvistama mitoitus: kullakin sosiaalityöntekijällä on enintään 50 asiakasta, ja sosiaaliohjaajilla enintään 25 asiakasta. Sosiaali- ja terveys-toimi sai mitoituksen tarkistamisen vuoksi 1.4.2019 alkaen 7 uutta jälkihuollon sosiaalityöntekijän virkaa ja 4 sosiaaliohjaajan tointa.

Kunakin vuonna noin 200 jälkihuollon nuorta täyttää 21 vuotta Helsingissä, ja heistä arvioidaan 75 prosentin hakeutuvan jälkihuollon palvelujen piiriin. Lisäksi maakunnissa asuu 60 nuorta, joiden jälkihuollosta Helsinki vastaa. Yläikärajan noustessa jälkihuolto-oikeutettujen määrä maakunnissa arviolta kaksinkertaistuu.

Sosiaali- ja terveysministeriöstä saadun alustavan tiedon mukaan jälkihuollon uudistus tulee kohdistumaan nuoriin, jotka täyttävät 21 vuotta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

1.1.2020 alkaen. Jos palvelujen piiriin tulee yksi 21 vuotta täyttävä ikäluokka kerrallaan, tarvitaan lisäystä neljä sosiaalityöntekijää ja viisi sosiaaliohjaajaa vuodessa vuosina 2020–2024 jälkihuoltoon tai nuorten tiimeihin.

Kustannusvaikutus on noin 450 000 euroa vuodessa. Toimialan uudistukset toteutetaan talousarvion puitteissa.

Erityistä tukea tarvitsevat lapset

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaista erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän perheidensä kanssa tehtävää suunnitelmallista muutostyötä tehdään perhesosiaalityön yksikössä, maahanmuuttoyksikössä, vammaisten sosiaalityössä ja perheneuvolassa. Työtä tehdään moniammatillisissa verkostoissa rakentaen lapsen ja perheen tarpeita vastaavaa tukimuotojen kokonaisuutta.

Perhesosiaalityössä on 12 sosiaalityöntekijää ja yksi johtava sosiaalityöntekijä. Erityistä tukea tarvitsevia lapsia perhesosiaalityössä on ollut 606 vuoden 2019 tammikuun alusta toukokuun loppuun ja vuonna 2018 vastaavana aikana 309 lasta. Perhesosiaalityössä asiakasmäärä on kasvava, ja samalla lastensuojelun asiakasmäärä vähenee.

Maahanmuuttoyksikössä erityistä tukea tarvitsevia oli vuonna 2018 yhteensä 108 lasta tai nuorta ja vuonna 2019 toukokuun loppuun mennessä 84 lasta tai nuorta.

Yli 16-vuotiaat erityistä tukea tarvitsevat nuoret ovat nuorten sosiaalityön tiimien asiakkaita ja heitä oli 162 vuonna 2018 ja vuonna 2019 tammikuusta toukokuun loppuun 139 asiakasta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Aikuissosiaalityö on yleissosiaalityötä, johon asiakkaan tulee päästä matalan kynnyksen palveluna. Riittävä aikuissosiaalityön resurssi takaa tuen asiakkaille heidän monimutkaisissa elämäntilanteissaan tarpeeksi aikaisin. Tällöin aikuissosiaalityössä pystytään keskittymään myös paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden tarvitseman tuen ja toimintakyvyn ylläpitämiseen ja parantamiseen yhdessä asiakkaiden kanssa."

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 23178
leena.luhtasela(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Marja Heikkinen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42303
marja.heikkinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Aloite aikuissosiaalityön asiakasmitoituksesta

Helsinki on tehnyt päätöksen lastensuojelun ja jälkihuollon sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärän rajaamisesta 30 asiakkaaseen työntekijää kohden. Moni haastavassa elämäntilanteessa oleva lapsiperhe on kuitenkin sosiaalihuoltolain mukaisen sosiaalityön eikä lastensuojelun piirissä, jos laillista perustetta lastensuojelun asiakkuuteen ei ole. Lastensuojelun jälkihuollon ikäraja on tällä hetkellä 21 vuotta. Jälkihuollon ikärajan nostamista 25 vuoteen on esitetty, koska monen nuoren tuen tarve jatkuu edelleen heidän täytettyään 21 vuotta. Tällä hetkellä nämä nuoret siirtyvät aikuissosiaalityön palveluihin.

Aikuissosiaalityö on tärkeää monenikäisille aikuisille, nuorille ja perheille. Toimeentulotuen Kela-siirron aiheuttamat vaikeudet ja hallituksen aktiivimallin toimet ovat myös kuormittaneet aikuissosiaalityötä viime vuosina. Sosiaalialan ammattijärjestö Talentia suosittaa, että aikuissosiaalityössä asiakasmäärä olisi korkeintaan 35-50 asiakasta työntekijää kohden.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki ottaa aikuissosiaalityössä käyttöön suosituksen mukaiset asiakasmitoitukset ja varaa budjetissa riittävät varat lisähenkilöstön rekrytointia varten.

Helsingissä 13.03.2019

Malin Petra

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 6 allekirjoitusta)

Alametsä Alviina

Arhinmäki Paavo

Koivulaakso Dan

Haglund Mia

Kivelä Mai

Vanhanen Reetta

25

Valtuutettu Reetta Vanhasen ja 23 muun talousarvioaloite mielenterveyshoitajien vakanssien lisäämisestä perusterveyden huoltoon

HEL 2019-003307 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että mielenterveyshoitajien vakansseja lisätään perusterveydenhuoltoon siten, että psykososiaaliseen hoitoon pääsisi kuukauden kuluessa hoidontarpeen toteutamisesta. Aloitteen mukaan tavoitetta voidaan toteuttaa myös esimerkiksi hankkimalla lyhytterapioita ostopalveluina.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että Helsingin terveysasemilla on 36 mielenterveys- ja päihdesairaanhoitajaa, joiden vastaanotoille ohjataan hoidon tarpeen arvion jälkeen. Liikkuvissa työryhmissä on lisäksi 42 työntekijää ja mielenterveys- ja päihdepalveluja tarjoavat myös Nuorisoasema ja opiskelijaterveydenhuolto. Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen saatavuutta vahvistettiin elokuussa 2019 Myllypuron terveysaseman yhteyteen avatulla nuorten ja aikuisten mielenterveyspalvelupisteellä, jonka resursointia laajennetaan kokeilun jälkeen talousarvion puitteissa. Tarkoituksena on avata kynnyksetön palvelupiste jossain vaiheessa kaikkien terveys- hyvinvointikeskusten yhteyteen.

Mielenterveys- ja päihdesairaanhoitajat ovat yhteydessä asiakkaaseen pääsääntöisesti samana arkipäivänä yhteydenotosta ja tehdään hoidon kiireellisyyden arvio. Kiireellisiä vastaanottoaikoja on tarjolla akuuteissa tilanteissa. Lisäksi sairaanhoitajilla on nopea konsultaatioyhteys psykiatria- ja päihdepalveluihin. Osa potilaista ohjataan HUS:n nettiterapiaan. Mielenterveys- ja päihdesairaanhoitajat hoitivat 13 000 eri potilasta vuonna 2018 ja IT-psykiatrissa 1 100 asiakasta.

Kalasadaman, Malmin, Laakson ja Vuosaaren akuuttipsykiatrian poliklinikoilla toimii liikkuvat akuutti-, arviointi- ja konsultaatiotyöryhmät, jotka tarjoavat apua ja konsultaatiota eri palvelujen asiakkaille. Tammi-touku-kuussa 2019 palvelua tarjottiin 2 200 potilaalle. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa hoidetaan Nuorisoasemalla noin 1 400 ja opiskelijaterveydenhuollossa noin 1 300 asiakasta vuosittain.

Perustason matalan kynnyksen palvelut vähentävät erityistason palvelujen tarvetta ja ovat kustannustehokas tapa tunnistaa mielenterveys- ja päihdehäiriöitä varhaisessa vaiheessa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 187](#)

HEL 2019-003307 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Reetta Vanhasen ja 23 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien mielenterveyshoitajien vakanssien lisäämistä perusterveydenhuoltoon:

”Helsingin terveysasemilla on 36 mielenterveys- ja päihdesairaanhoitajaa. Sairaanhoitajien vastaanotolle ohjaututaan terveysaseman terveydenhoitajan tai lääkärin tekemän hoidon tarpeen arvion jälkeen. Myös esim. neuvolasta tai lastensuojelusta voidaan ohjata aikuisikäisiä asiakkaita vastaanotoille. Sairaanhoitaja on yhteydessä asiakkaaseen pääsääntöisesti samana arkipäivänä yhteydenotosta ja hoidon kiireellisyys arvioidaan puhelimesta tai konsultaatiovastaanotolla. Asiakkaille pystytään tarjoamaan myös kiireellisiä vastaanottoaikoja akuuteissa tilanteissa.

Vuonna 2018 mielenterveys- ja päihdesairaanhoitajat hoitivat 13 000 eri potilasta. Lievien ja keskivaikeiden mieliala- ja ahdistuneisuushäiriöiden hoidon lisäksi he tarjoavat apua elämäkriiseihin sekä alkoholin varhaisvaiheen riskikäyttöön ja haitalliseen käyttöön liittyviin ongelmiin. Sairaanhoitajilla on nopea konsultaatioyhteys psykiatria- ja päihdepalveluihin. Osa terveysaseman potilaista ohjataan HUSin nettiterapiaan. Vuonna 2018 IT-psykiatriassa hoidettiin 1 100 helsinkiläistä. Jokaiselle terveysasemalle tarjotaan myös jalkautuvien psykiatrien tukea. Vuonna 2018 konsultaatiota annettiin noin 1 000 terveysaseman asiakkaan hoitoon.

Kalasadaman, Malmin, Laakson ja Vuosaaren akuuttipsykiatrian poliklinikoiden liikkuvat akuutti-, arviointi- ja konsultaatiotyöryhmät tarjoavat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

apua ja konsultaatiota kaikkialle peruspalveluihin, lastensuojeluun, asu-
mispalveluihin tai asiakkaan kotiin 1–3 arkipäivän sisällä avunpyynn-
nöstä. Työryhmät auttavat myös äkillisissä vakavissa psykiatrisissa krii-
sitilanteissa ja tarjoavat lyhytinterventioita. Liikkuvissa työryhmissä on
42 työntekijää. Tammi-toukokuussa 2019 palvelua tarjottiin 2 200 eri
potilaalle.

Perustasolla mielenterveys- ja päihdepalveluja tarjoavat myös Nuori-
soasema ja opiskeluterveydenhuollon psykiatriset sairaanhoitajat. 13–
29-vuotiaat nuoret ja aikuiset voivat hakeutua näihin joko ilman ennak-
koyhteydenottoa tai omalla yhteydenotolla. Näiden lisäksi Ohjaamo
Helsinki tarjoaa kynnyksetöntä moniammatillista neuvontaa ja tukea
terveyteen, hyvinvointiin ja hoitoon pääsyyn liittyvissä kysymyksissä
15–29-vuotiaille. Nuorisoasemalla hoidetaan noin 1 400 ja opiskeluter-
veydenhuollon psykiatristen sairaanhoitajien vastaanotolla noin 1 300
asiakasta vuosittain.

Edellä kuvattujen palvelujen lisäksi perusterveydenhuollon matalan
kynnyksen mielenterveyspalvelujen saatavuutta vahvistetaan vuoden
2019 elokuussa Myllypuron terveysaseman (kevästä 2020 terveys- ja
hyvinvointikeskus) yhteyteen avattavalla helsinkiläisten nuorten ja ai-
kuisikäisten palvelupisteellä (Mielenterveyspalvelupiste Mieppi). Palve-
luun voi varata ajan sähköisesti tai tulla tietynä aikana paikalle ilman
ajanvarausta. Yhteydenpito voi tapahtua myös puhelimitse tai videovä-
litteisesti. Palvelua kehitetään ja tuloksia arvioidaan yhteistyössä asiak-
kaiden ja järjestöjen kanssa. Palvelun resursointia laajennetaan Mylly-
puron kokeilun jälkeen esiin tulleen asiakastarpeen perusteella ja ta-
lousarvion puitteissa. Asiakkaita voidaan ohjata alkuarvion jälkeen pal-
velupisteestä suoraan mm. lyhytpsykoterapiaan. Tarkoituksena on
avata kynnyksetön palvelupiste jokaisen terveys- ja hyvinvointikeskuk-
sen yhteyteen. Samassa yhteydessä arvioidaan myös terveysasemilla
toimivien mielenterveys- ja päihdesairaanhoitajien riittävyys.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Matalalla kynnyksellä perustasolla toteutuva mielenterveys- ja päihde-
häiriöiden varhainen tunnistaminen ja psykososiaalinen tuki ehkäisevät
oireiden vaikeutumista ja kroonistumista ja ovat kustannustehokkaita
interventioita. Perustason ja matalan kynnyksen palvelujen ensisijai-
suus lisäävät asiakkaan osallisuutta, vahvistavat arjessa selviytymistä
ja vähentävät erityistason palvelujen tarvetta.”

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Mielenterveyshoitajien vakanssien lisääminen perusterveydenhuoltoon

Mielenterveysongelmien hoidossa psykososiaalisella hoidolla ja keskusteluavulla on vähintään yhtä tärkeä rooli kuin lääkityksellä. Merkittävä osa esimerkiksi masennusta ja ahdistuneisuushäiriöitä sairastavista potilaista voidaan hoitaa perusterveydenhuollossa, kunhan hoitomahdollisuuksia on tarjolla. Oikea-aikainen psykososiaalinen interventio on kustannustehokasta hoitoa, jolla voidaan estää ongelmien kroonistuminen sekä vähentää lähetettä psykiatriseen erikoissairaanhoidon ja tarvetta pitkäaikaiselle kuntoutuspsykoterapialle.

Helsingin terveysasemilla hoitoonpääsy mielenterveyshoitajalle vaihtelee. Ainakin osalla asemista hoitoonpääsy on ollut riittämätöntä ja aivan liian monia potilaita joudutaan ohjaamaan kolmannen sektorin palveluihin.

Me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että mielenterveyshoitajien vakansseja lisätään perusterveydenhuoltoon siten, että psykososiaaliseen hoitoon pääsisi kuukauden kuluessa hoidontarpeen toteamisesta. Tavoitetta voidaan toteuttaa myös esimerkiksi hankkimalla lyhytterapioita ostopalveluina.

Kaupunginvaltuustossa 13.3.2019

Reetta Vanhanen

Helsingissä 13.03.2019

Vanhanen Reetta

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 23 allekirjoitusta)

Ohisalo Maria

Moisio Elina

Nuorteva Johanna

Nordström Laura

Pajunen Jenni

Malin Petra

Venemies Mauri

Juva Kati

Chydenius Jussi

Ruotsalainen Nelli

Rantanen Tuomas

Vepsä Sinikka

Hernberg Kaisa

Alametsä Alviina

Hillman Perttu

Jalovaara Ville

Haglund Mia

Biaudet Eva

Koivulaakso Dan

Korkkula Vesa

Holopainen Mari

Stranius Leo

Månsson Björn

26

Valtuutettu Mari Rantasen ja kolmen muun aloite lastenpsykiatrin palkkaamisesta lastensuojelun tukemiseksi

HEL 2019-003285 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki palkkaa lasten ja nuorten psykiatrin nopeuttamaan lasten hoidon arviota ja aloitusta.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että lastensuojelun näkökulmasta lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen järjestämisen ongelmat eivät koske ensi vaiheen hoitoon pääsyä. Nuorisopsykiatriassa on vaikeuksia erityisesti intensiivisen avohoidon ja intervallihoidojen järjestämisessä sekä osastopaikkojen saatavuudessa. Lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian kesken kehitetään nuorisopsykiatrista hoitoa ja hoidon saatavuutta sekä asiakaslähtöistä yhteistyötä.

Pääkaupunkiseudun kuntien ja HUS:n tarkastustoimet totesivat vuonna 2018 toteutetussa yhteisarvioinnissa, että lasten nuorten mielenterveyspalvelujen järjestämisessä on haasteita. Laaja-alaisten ongelmien vuoksi tilanne ei ole korjattavissa yksittäisten lasten- ja nuorisopsykiatrien palkkaamisella lastensuojeluun. Helsinki ja HUS ovat käynnistämässä palveluketjutyöskentelyn lasten ja nuorten mielenterveysongelmista, jonka tavoitteena on sovittaa yhteen HUS:n ja Helsingin palveluja lasten ja nuorten mielenterveysongelmien ehkäisemiseksi, perustason hoidon vahvistamiseksi ja vaikeasti psyykkisesti sairaiden lasten ja nuorten riittävän hoidon saamiseksi lasten- ja nuorisopsykiatriasta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	+358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	0201256-6	FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 188](#)

HEL 2019-003285 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Rantasen ja kolmen muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien lastenpsykiatriin palkkaamista lastensuojelun tukemiseksi:

"Pääkaupunkiseudun kuntien ja HUSin tarkastustoimet ovat vuonna 2018 tehneet yhteisarvioinnin lasten ja nuorten hoitoon pääsystä mielenterveyspalvelujen piiriin. Arvioinnissa on tullut ilmi haasteita lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen järjestämisessä.

Lastensuojelun näkökulmasta vaikeudet eivät koske erityisesti ensi vaiheen hoitoon pääsyä. Ensivaiheen hoitoon pääsy on kohtuullisen sujuvaa. Vaikeuksia on nuorisopsykiatriassa erityisesti intensiivisen avohoidon ja intervallihoidojen järjestämisessä sekä osastopaikkojen saataavuudessa. Diagnosoitu psyykinen sairaus tai lapsen psyykkisen hyvinvoinnin ongelmat ovat olleet syynä yli 30 prosentissa yli 13-vuotiaiden nuorten huostaanotoista vuonna 2018. Lastensuojelun tarvetta pyritään vähentämään kehittämällä nuorisopsykiatrista hoitoa ja hoidon saataavuutta sekä asiakaslähtöistä yhteistyötä lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian kesken. Perinteisiin poliklinikkakäynti-tyyppisiin hoitomuotoihin sitoutumattomille nuorille tulee kehittää paremmin nuorten tarpeisiin soveltuvia hoitomuotoja.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen laaja-alaisten ongelmien vuoksi tilanne ei ole korjattavissa yksittäisten lasten- ja nuorisopsykiatrien palkkaamisella lastensuojeluun. Helsinki ja HUS ovat käynnistämässä yhteisen ilmiöpohjaisen palveluketjun laatimisen lasten ja nuorten mielenterveysongelmista. Palveluketjutyöskentelyssä on tavoitteena yhteensovittaa HUSin ja Helsingin palveluja siten, että lasten ja nuorten mielenterveysongelmia kyettäisiin nykyistä paremmin ehkäisemään, perustason hoito vahvistuisi ja vaikeasti psyykkisesti sairast lapset ja nuoret saisivat riittävän hoidon lasten- ja nuorisopsykiatriasta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Oikea-aikainen ja tarpeenmukainen lasten- ja nuorisopsykiatrinen hoito vähentää lastensuojelun tarvetta. Tällä hetkellä erityisesti lastensuojelun asiakkuudessa olevilla nuorilla on vaikeuksia saada nuorisopsykiatrista hoitoa ja lastensuojelun palveluilla joudutaan kompensoimaan lasten- ja nuorisopsykiatristen palvelujen aukkoja."

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lastenpsykiatrin palkkaaminen lastensuojelun tukemiseksi

Lastensuojelun työntekijät ovat olleet jo pitkään ongelmissa sen vuoksi, että lasten ja nuorten psykiatriseen erikoissairaanhoidon on valtavan pitkät jonot. Lasten ja nuorten ongelmat voivat pahentua huomattavasti, kun hoito ja sen aloitus viivästyy jonojen vuoksi. Lastensuojelun työntekijät ovat tuoneet esiin, että nopeampi lapsen psykiatrinen arvio voisi helpottaa lapsen ja nuoren tilannetta. Koska erikoissairaanhoidon ei pysty järkevällä tavalla tällä hetkellä tarjoamaan palveluja, esitän, että Helsingin kaupunki palkkaa lasten ja nuorten psykiatrin nopeuttamaan lasten hoidon arviota ja aloitusta.

Helsingissä 13.03.2019

Rantanen Mari

Jäsen

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

(1 + 3 allekirjoitusta)

Kopra Pia

Hyttinen Nuutti

Raatikainen Mika

27

Valtuutettu Alviina Alametsän ja 17 muun talousarvioaloite matalan kynnyksen mielenterveysavun lisäämisestä

HEL 2019-003310 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki nopeuttaa mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyä ja kokeilee kynnyksetöntä asiointia päihdepalvelujen lisäksi myös mielenterveyspalveluissa esimerkiksi tiettyinä ajankohtina.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että kynnyksettömien mielenterveyspalvelujen saatavuuden vahvistamisessa on menossa kokeilu, jonka kokemusten pohjalta palvelun resursointia laajennetaan esille tulleen asiakastarpeen mukaan ja talousarvion puitteissa terveys- ja hyvinvointikeskuksiin.

Myllypuron terveysasemalle avattiin elokuussa 2019 helsinkiläisten nuorten ja aikuisikäisten mielenterveyspalvelupiste Mieppi. Palveluun voi varata ajan sähköisesti, olla yhteydessä puhelimitse tai videovälitteisesti sekä tulla paikalle tiettyinä aikoina ilman ajanvarausta. Palvelua kehitetään ja tuloksia arvioidaan. Asiakastarpeen perustella on tarkoituksena avata kynnyksetön palvelupiste jokaisen terveys- ja hyvinvointikeskuksen yhteyteen ja arvioida terveysasemilla toimivien mielenterveys- ja päihdehoitajien riittävyys.

Perustason matalan kynnyksen palvelut vähentävät erityistason palvelujen tarvetta ja ovat kustannustehokas tapa tunnistaa mielenterveys- ja päihdehäiriöitä varhaisessa vaiheessa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 186](#)

HEL 2019-003310 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän ja 17 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien matalan kynnyksen mielenterveysavun lisäämistä:

”Kynnyksettömien mielenterveyspalvelujen saatavuutta vahvistetaan elokuussa 2019 Myllypuron terveysaseman (keväästä 2020 terveys- ja hyvinvointikeskus) yhteyteen avattavalla helsinkiläisten nuorten ja aikuisikäisten palvelupisteellä (Mielenterveyspalvelupiste Mieppi). Palveluun voi varata ajan sähköisesti tai tulla tietynä aikana paikalle ilman ajanvarausta. Yhteydenpito voi tapahtua myös puhelimitse tai videovälitteisesti. Palvelua kehitetään ja tuloksia arvioidaan yhteistyössä asiakkaiden ja järjestöjen kanssa. Palvelun resursointia laajennetaan Myllypuron kokeilun jälkeen esiin tulleen asiakastarpeen perusteella ja talousarvion puitteissa. Tarkoituksena on avata kynnyksetön palvelupiste jokaisen terveys- ja hyvinvointikeskuksen yhteyteen. Samassa yhteydessä arvioidaan myös terveysasemilla toimivien mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajien riittävyys.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Matalalla kynnyksellä perustasolla toteutuva mielenterveys- ja päihdehäiriöiden varhainen tunnistaminen ja psykososiaalinen tuki ehkäisevät oireiden vaikeutumista ja kroonistumista ja ovat kustannustehokkaita interventioita. Perustason ja matalan kynnyksen palvelujen ensisijaisuus lisäävät asiakkaan osallisuutta, vahvistavat arjessa selviytymistä ja vähentävät erityistason palvelujen tarvetta.”

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi
Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloite matalan kynnyksen mielenterveysavun lisäämiseksi

Matalan kynnyksen mielenterveysavun puute on edelleen ongelma Helsingissä. Mielenterveysongelmien hoito ajoissa ja matalalla kynnyksellä ennen ongelmien syvenemistä on sekä taloudellisesti että inhimillisesti tärkeää.

Monille hoitoon hakeutumisen estää epätietoisuus oikeasta hoitopaikasta, pelko stigmasta ja avun saamisen hitaus. Helsingissä akuuteista mielenterveysongelmista kärsivän potilaan täytyy ensin odottaa ajan saamista terveyskeskukseen. Tämän jälkeen täytyy odottaa ajan saamista erikoislääkärille. Mielenterveyden ongelmien, kuten masennuksen ja itsetuhoisten ajatusten synkkyudessa, päivien ja viikkojen jonotus on tuskallista. Lisäksi luukulta toiselle kulkeminen voi tuntua psyykkisistä ongelmista kärsivälle ylivoimaiselta haasteelta. Joskus apu tulee liian myöhään.

Helsingin psykiatria- ja päihdekeskuksissa päihdepoliklinikan vastaanotto on auki ilman ajanvarausta arkisin klo 9-10.30. Vastaanotossa asiakas saa ohjausta ja neuvontaa, ja hoidon tarpeessa oleva potilas pääsee heti oikeaan paikkaan sen piiriin. Kynnyksetön hoitoonpääsy on potilaalle yksinkertaista, ja helpottaa päihdeongelmista kärsivän hoitoon hakeutumista ennen kuin potilaan tilanne vakavoituu. Niille, jotka eivät ole vielä hoitosuhteessa ja kärsivät psyykkisistä ongelmista, mutta eivät päihdeongelmista, vastaavaa palvelua ei ole.

Esimerkiksi Vantaalla on HYKS-Psykiatrian kanssa yhteinen mielenterveyspalvelupiste, jonne kuka tahansa voi ilman ajanvarausta hakeutua matalalla kynnyksellä. Pisteelle voi myös varata ajan netistä.

Helsingin kaupunginvaltuusto on linjannut, että päihdepoliklinikoiden vastaanotto ilman ajanvarausta -toimintamallin saatavuutta lisätään laajentamalla palvelun toiminta-aikaa ja lisäämällä siihen liittyvää liikkuvaa työtä. Lisäksi valtuusto linjasi, että sosiaali- ja terveystoimiala selvittää avoimen mielenterveysvastaanotto- ja neuvontapalvelun mahdollista pilotointia.

Me allekirjoittaneet edellytämme, että Helsinki nopeuttaa mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyä, ja kokeilee kynnyksetöntä asiointia päihdepalvelujen lisäksi myös mielenterveyspalveluissa esimerkiksi tiettyinä asiointiajankohtina.

Helsingissä 13.03.2019

Alametsä Alviina

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 17 allekirjoitusta)

Holopainen Mari

Moisio Elina

Malin Petra

Haglund Mia

Vanhanen Reetta

Kivelä Mai

Peltokorpi Terhi

Ruotsalainen Nelli

Korkkula Vesa

Silvo Satu

Sydänmaa Johanna

Chydenius Jussi

Koivulaakso Dan

Ohisalo Maria

Rantanen Tuomas

Stranius Leo

Månsson Björn

28

Valtuutettu Ville Jalovaaran ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite ikäihmisten monipuolisesta palvelukeskuksesta Vuosaareen

HEL 2019-002598 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että monipuolisen palvelukeskuksen rakentaminen Vuosaareen otetaan vuoden 2020 investointisuunnitelmaan ja hankkeen käynnistämisen mahdollistavat määrärahat varataan vuoden 2020 talousarvioon.

Aloitteesta on saatu 27.8.2019 kaupunkiympäristölautakunnan ja 13.8.2019 sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus viittaa annettuihin lausuntoihin ja toteaa, että Vuosaaren monipuolinen palvelukeskus sisältyy talousarvion liitteenä olevan vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevien uudis- ja peruskorjaushankkeiden listalle vuosina 2022-25 toteutettavana hankkeena. Toeuttajatahoksi on merkitty Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka).

Vuosaaren monipuolinen palvelukeskus on ikääntyneiden palvelu- ja asumistoimintoja käsittävä uudisrakennus. Se koostuu julkisesta palvelukeskusosasta ja ryhmäkotimuotoisesta asunto-osasta. Palvelukeskuksessa järjestetään toimintaa eläkeläisille ja työttömille. Ryhmäkodit puolestaan tarjoavat tehostettua palveluasumista pääasiassa muistisairaille asukkaille. Rakennuksen kokonaislaajuus on noin 15 000 m². Monipuolisen palvelukeskuksen valmistuttua se on osa laajempaa kokonaisuutta, johon kuuluvat monipuolisen palvelukeskuksen lisäksi Palvelukeskus Albatross Oy:n rakennukseen sijoittuvat lapsiperheiden palveluita tarjoava perhekeskus sekä terveys- ja sosiaalipalveluita tarjoava terveys- ja hyvinvointikeskus.

Heka on Helsingin kaupungin kokonaan omistama yhtiö, jonka toimialana on omistaa tai hallita tontteja ja niillä olevia tai niille rakennettavia asuinrakennuksia, joiden huoneistot vuokrataan asukkaille. Heka hallinnoi ja omistaa myös erityisryhmille, kuten vanhuksille, kehitysvammaisille, asunnottomille sekä päihde- ja mielenterveyskuntoutujille tarkoitettua erityisasuntoa. Heka toteuttaa pääsääntöisesti kaikki Helsingin kaupungin omistukseen rakennettavat erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi rakennettavat tilat, joille myönnetään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) korkotukirahoitus ja investointiavustus.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Heka on ilmoittanut, että Vuosaaren monipuolinen palvelukeskuksen toteutus on viivästynyt hankkeen toteuttamisen edellyttämästä asemakaavamuutoksesta tehdyn valituksen johdosta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi alueen asemakaavamuutoksen 13.6.2018, jonka jälkeen kaavamuutoksesta valitettiin hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus on hylännyt tehdyn valituksen 14.6.2019. Jatkovalituslupaa ei ole haettu korkeimmasta hallinto-oikeudesta, jonka seurauksena kaavamuutos on kuulutettu voimaan 17.7.2019. Hankkeen on tarkoitus edetä toteutukseen niin pian kuin se suunnitelmien ja toteutuksen valmistelun vaatima aika huomioon ottaen on mahdollista.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 413](#)

HEL 2019-002598 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Vuosaaren monipuolinen palvelukeskus on ikääntyneiden palvelu- ja asumistoimintoja käsittävä uudisrakennus. Se koostuu julkisesta palvelukeskusosasta ja ryhmäkotimuotoisesta asunto-osasta. Palvelukeskuksessa järjestetään toimintaa eläkeläisille ja työttömille. Ryhmäkodit puolestaan tarjoavat tehostettua palveluasumista pääasiassa muistisairaille asukkaille. Rakennuksen kokonaislaajuus on noin 15 000 m². Monipuolisen palvelukeskuksen valmistuttua se on osa laajempaa kokonaisuutta, johon kuuluvat monipuolisen palvelukeskuksen lisäksi Palvelukeskus Albatross Oy:n rakennukseen sijoittuvat lapsiperheiden palveluita tarjoava perhekeskus sekä terveys- ja sosiaalipalveluita tarjoava terveys- ja hyvinvointikeskus.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Vuosaaren monipuolisen palvelukeskuksen uudisrakennushanke on merkitty Helsingin kaupungin talousarviossa 2019 esitettyihin vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla oleviin uudis- ja peruskorjaushankkeisiin vuosina 2019 - 2020 toteutettavana hankkeena. Toteuttajatahoksi on merkitty Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka).

Heka on Helsingin kaupungin kokonaan omistama yhtiö, jonka toimialana on omistaa tai hallita tontteja ja niillä olevia tai niille rakennettavia asuinrakennuksia, joiden huoneistot vuokrataan. Heka hallinnoi ja omistaa myös erityisryhmille, kuten vanhuksille, kehitysvammaisille, asunnottomille sekä päihde- ja mielenterveyskuntoutujille tarkoitettua erityisasuntoa. Heka toteuttaa pääsääntöisesti kaikki Helsingin kaupungin omistukseen rakennettavat erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi rakennettavat tilat, joille myönnetään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) korkotukirahoitus ja investointiavustus.

Heka on ilmoittanut, että hanke on viivästynyt kaavavalituksen takia. Hanke on kuitenkin tarkoitus käynnistää välittömästi sen jälkeen, kun kaava on vahvistunut.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mårten Lindholm, tiimipäällikkö: 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi
Sari Hilden, rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö, puhelin: 310 40315
sari.hilden(a)hel.fi

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 195](#)

HEL 2019-002598 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Ville Jalovaaran ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien ikäihmisten monipuolisen palvelukeskuksen rakentamista Vuosaareen:

"Monipuolisen palvelukeskuksen rakentaminen Vuosaareen sisältyy sosiaali- ja terveystoimialan palveluverkkosuunnitelmaan, jonka sosiaali- ja terveyslautakunta on hyväksynyt 7.10.2014 § 347.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kiinteistölautakunnalle lausunnon talonrakennushankkeiden rakentamishojelmasta 15.3.2016 § 67, jossa

monipuolisen palvelukeskuksen uudisrakennuksen rakentamisajankohdaksi määriteltiin vuodet 2018–2019. Tarvekuvaus hankkeesta on tehty sosiaali- ja terveystoimialalla vuonna 2016. Monipuolista palvelukeskusta on suunniteltu uudisrakennuksena Vuosaaren keskustaan toimitalo Albatrossin yhteyteen. Tätä varten alueelle on laadittu uusi asemakaava. Kaupunginvaltuusto hyväksyi asemakaavan 13.6.2018 § 184 (Vuosaaren Aromikujan alueen asemakaavan muuttaminen), jonka jälkeen kaavasta on valitettu. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen päätöksellään 14.6.2019. Valituslupaa ei ole haettu korkeimmasta hallinto-oikeudesta, joten kaavamuuotos on kuulutettu voimaan 17.7.2019. Hankkeen suunnittelu voi jatkua.

Monipuolisten palvelukeskusten rakennushankkeiden toteuttajana on Helsingin kaupunginasunnot (HEKA). Syksyllä 2019 tarvekuvaus päivitetään ja Helsingin asuntotuotantotoimisto aloittaa rakennuksen suunnittelun.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vuosaaren monipuolisen palvelukeskuksen rakentaminen lisää palvelujen saatavuutta alueella, jolla on tällä hetkellä vähän ikääntyvien palveluja ja jonka väestö ikääntyy vauhdilla. Vuosaaren monipuolinen palvelukeskus tulee olemaan ensimmäinen ikääntyneiden palvelukeskus, jossa samalla tontilla on myös terveys- ja hyvinvointikeskus sekä perhekeskus. Tämä mahdollistaa palvelukeskusten sujuvan yhteistyön asiakkaiden tarpeiden mukaisesti."

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloite ikäihmisten monipuolisesta palvelukeskuksesta Vuosaaren

Vuosaaren kauppakeskus Columbuksen viereen valmistui vuonna 1998 palvelukeskus Albatross, jossa toimii Helsingin kaupungin sote-viraston terveysasema ja muita toimintoja. Vuosaaresta puuttuu kuitenkin edelleen alueen ikäihmisten pitkään toivoma ja myös kaupungin suunnitelmissa jo pidemmän aikaa ollut ikäihmisten monipuolinen palvelukeskus. Voimassa olevan asemakaavan ja rakennuspiirustusten mukaan Albatrossia on mahdollista laajentaa etelään vielä rakentamattomalla kolmannella siivellä. Vuosaaresta lähimpään Myllypuron keskukseen monen iäkkään on metrolla työlästä kulkea. Lisätilantarvetta on myös Vuosaaren terveyskeskuksen toiminnoille, joita voidaan tarvittaessa siirtää lisärakennuksen tiloihin.

Helsingin kaupungin monipuolisissa palvelukeskuksissa on ikääntyneille tarjoilla arviointia ja kuntoutusta, päivätoimintaa sekä pitkäaikaista ja lyhytaikaista asumispalvelua. Näitä palveluita tarvitaan myös Vuosaaressa, sillä ikäihmisten määrä tulee tilastojenkin mukaan lähivuosina lisääntymään Vuosaaressa. Helsingin kaupungin omat tilastot osoittavat, että vanhusväestön määrän kasvu tulee Vuosaaressa seuraavan kymmenen vuoden aikana ylittämään kaupungin keskiarvot. Siinä missä vuonna 2014 yli 65-vuotiaita vuosaarelaisia oli 16 % ja yli 75-vuotiaita 7 %, vastaavat luvut ovat vuonna 2023 21 % ja 10 %.

Tein palvelukeskus Albatrossin laajentamisesta vuoden 2015 talousarvioon ehdotuksen. Sosiaali- ja terveyslautakunnan myönteisestä lausunnosta huolimatta asia ei ole toistaiseksi konkreettisesti edennyt, vaikka tarve on ilmeinen. Vuosaari on Suomen suurin lähiö ja siellä ei ole asukasmäärään nähden nytkään riittävästi ikäihmisten palveluita.

Ehdotan talousarvioaloitteella, että monipuolisen palvelukeskuksen rakentaminen Vuosaaren otetaan vuoden 2020 investointisuunnitelmaan ja hankkeen käynnistämisen mahdollistavat määrärahat varataan Helsingin vuoden 2020 talousarvioon.

Helsingissä 27.02.2019

Jalovaara Ville

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 12 allekirjoitusta)

Vepsä Sinikka

Holopainen Mari

Wallgren Thomas

Nuorteva Johanna

Haatainen Tuula

Heinäluoma Eveliina

Korkkula Vesa

Muurinen Seija Saxberg

Mirita Laisaari Johanna

Nordström Laura

Asko-Seljavaara Sirpa

29

Valtuutettu Osmo Soininvaara ja 11 muun valtuutetun talousarvio-aloite Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin avaamisesta

HEL 2019-002601 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunginvaltuusto ottaisi vuoden 2020 talousarvioon määrärahan yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin avaamiseen”.

Aloitteesta on saatu 27.8.2019 kaupunkiympäristölautakunnan ja 2.5.2019 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa annettuihin lausuntoihin ja toteaa, että raitio-tenien kehittämisohjelman osana on käynnissä liikenne- ja katusuunnitelupalvelun ja HKL:n yhteistyönä Hakaniemi-Kaivokatu rataosan liikennöinnin sujuvoittaminen. Samassa yhteydessä tarkastellaan myös Liisankadun, Unioninkadun ja Kaisaniemenkadun liittymän toimivuutta.

Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin avaaminen on HKL:n kustannusvastuulla oleva hanke ja kaupunkiympäristön toimiala vastaa tarvittavista katujärjestelykustannuksista.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin yliopiston metroaseman uuden pohjoisen sisäänkäynnin suunnittelu käynnistetään vuonna 2020, ja sen rakentaminen toteutetaan sopivassa yhteydessä Kruunusiltaojen rakennushankkeeseen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Lisätiedot

pormestari
Jan Vapaavuori

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277

Muutoksenhaku

matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 410](#)

HEL 2019-002601 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteen ehdotus on ollut esillä vuonna 2019 valtuustoaloitteena ja vuonna 2015 toivomusponnen muodossa. Kaupunkiympäristölautakunta toteaa 7.5.2019 vastauksessaan valtuustoaloitteeseen, että kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin avaamista kruunuhakalaisten joukko-liikennepalvelujen parantamiseksi.

Raitioteiden kehittämisohjelman osana on käynnissä liikenne- ja katusuunnittelupalvelun ja HKL:n yhteistyönä Hakaniemi-Kaivokatu rataosan liikennöinnin sujuvoittaminen. Samassa yhteydessä tarkastellaan myös Liisankadun, Unioninkadun ja Kaisaniemenkadun liittymän toimivuutta. Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin avaamisen suunnittelu on syytä käynnistää saman aikaisesti laadittavan liikennejärjestelysuunnitelman kanssa. Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin avaaminen on HKL:n kustannusvastuulla oleva hanke ja kaupunkiympäristön toimiala vastaa tarvittavista katujärjestelykustannuksista.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin avaamisen suunnittelu ja tarkempi kustannusarvion laadinta tulee käynnistää viipymättä siten, että se on toteutettavissa viimeistään samanaikaisesti kaupunkiympäristötoimialan toteuttaman Liisankatu, Unioninkatu, Kaisaniemenkatu liittymän liikennejärjestelymuutoksen kanssa ennen Kruunusillat-raitioliikenteen käynnistymistä. Jos yleissuunnitelmasta päätettäessä hankkeen valmistelua jatketaan, varaudutaan sen toteutukseen liikennehankkeiden 10-vuotisessa investointiohjelmassa.

Käsittely

[27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Osmo Soininvaara: Kappaleeseen 4 lisäyksenä viimeistään samanaikaisesti..

Kannattaja: Risto Rautava

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Osmo Soininvaaran vastaehdotuksen.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Helena Ström, projektinjohtaja: 310 38571
helena.strom(a)hel.fi

§ 78

Valtuutettu Osmo Soininvaaran aloite Yliopiston metroaseman toisesta sisäänkäynnistä

HEL 2019-001428 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi valtuutettu Soininvaaran aloitteeseen (30.1.2019) koskien Yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin avaamista seuraavan lausunnon:

Helsingin yliopiston metroasema (ent. Kaisaniemen metroasema) valmistui vuonna 1995, jonka yhteydessä toteutettiin ainoastaan sen eteläinen, Kaisaniemen kauppakeskukseen johtava sisäänkäyntiyhteys. Pohjoisen sisäänkäynnin osalta on metroasemalle louhittu varaus toisen liukuporras- ja hissiyhteyden toteuttamiseksi aseman pohjoispäähen. Katualueella on säilytetty tilavaraus yhteyden toteuttamiseksi.

HKL on yhdessä Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston kanssa tutkinut säännöllisin väliajoin edellytyksiä toisen sisäänkäynnin toteuttamiseksi. Vuonna 2009 tehtiin laajempi selvitys, jossa tutkittiin aseman matkustajamääriä sekä sisäänkäynnin toteuttamiskustannuksia. HKL on lausunut asiasta edellisen kerran 2.9.2015 liittyen Otso Kivekkään toivomusponteen.

Edellisen lausunnon yhteydessä viitattiin Kruunusillat –raitiotieyhteyden sekä Kalasataman raitiotieyhteyden linjausvaihtoehtoon, jossa raitiotieyhteys olisi tullut Kruunuhaan ja Liisankadun kautta Kaisaniemenkadulle. Tällöin Liisankadun ja Kaisaniemenkadun risteykseen olisi muodostunut merkittävä vaihtoyhteys raitiotien ja metroaseman välillä. Kruunusiltojen linjaus kuitenkin valittiin vuonna 2016 kulkemaan Hakaniemen kautta, jolloin tämä vaihtoyhteys toteutetaan Hakaniemen metroaseman yhteyteen.

Sittemmin Helsinki on käynnistänyt raitioliikenteen nopeuttamiseen liittyvän kehittämisohjelman, jonka yhteydessä on tarkasteltu mm. Helsingin raitioliikenteen liikennejärjestelyjä. Yhtenä raitioliikenteen nopeuttamistoimenpiteenä on tunnustettu Kaisaniemenkadun ja Liisankadun risteysalueen liikenne- ja pysäkkijärjestelyjen muuttaminen. Tässä yhteydessä on tutkittu myös metroaseman sisäänkäyntien toteuttamista osana pysäkkijärjestelyjä.

HKL yhdessä KYMP-toimialan Liikennesuunnittelupalvelun kanssa suunnittelee liittymäjärjestelyn toteutusta ja sen osana metroaseman sisäänkäynnin toteuttamista. Liittymäjärjestelyt tulisi toteuttaa ennen

02.05.2019

Kruunusillat –raitiotien valmistumista vuonna 2026. HKL esittää, että Helsingin yliopiston pohjoisen sisäänkäynnin suunnittelu sekä tarkempi kustannusarvioon laadinta tehdään vuonna 2020 kun suunnitelma liikennejärjestelyistä valmistuu. HKL esittää sisäänkäynnin toteuttamista vuosien 2021-2030 talousarvioesityksen yhteydessä siten, että Kaisaniemenkadun ja Liisankadun liittymäjärjestelyt voidaan toteuttaa ennen Kruunusillat –raitiotien käyttöönottoa, mikäli pohjoinen sisäänkäynti jatkosuunnittelun ja tarkentuneen kustannusarvion myötä edelleen osoitetaan kaupunkikehityksen ja yhteiskuntataloudellisten vaikutusten näkökulmasta tarkoituksenmukaiseksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin avaaminen

Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunginvaltuusto ottaisi vuoden 2020 talousarvioon määrärahan Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin avaamiseen

Helsingissä 27.02.2019

Soininvaara Osmo

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 11 allekirjoitusta)

Chydenius Jussi

Harjanne Atte

Kiesiläinen Mikko

Kivekäs Otso

Nieminen Jarmo

Ohisalo Maria

Hernberg Kaisa

Moisio Elina

Rissanen Laura

Pajunen Jenni

Jalovaara Ville

30

Valtuutettu Petra Malin ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite uusien ja peruskorjattavien päiväkotitilojen lapsikohtaisen tilamitoituksen nostamisesta

HEL 2019-003287 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että varhaiskasvatuksen uusien ja merkittävästi peruskorjattavien tilojen osalta nostetaan lapsikohtaista tilamitoitusta lukuun 9m²/lapsi ja että tilamitoitukseen ei lasketa eteistä, varastoja ja henkilökunnan taukotiloja, ja tätä varten varataan budjettiin riittävät varat.”

Aloitteesta on saatu 27.8.2019 kaupunkiympäristölautakunnan ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että varhaiskasvatuslaissa ei ole tilankäytön osalta sitovia normeja mitoitukseen liittyen. Laissa todetaan, että varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottaen. Lisäksi toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava asianmukaisia ja niissä on huomioitava esteettömyys. Varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa.

Tilasuunnittelu sisältää erilaisia neliömääreitä, joilla on olemassa keskinäinen suhde. Helsingissä päiväkotien suunnitteluohjeessa 10 m² bruttoalaa (brm²) tuottaa 8 m² huoneistoalaa (htm²), joka on noin 6 m² (hym²) hyötyalaa eli lasten käytössä olevia toimintatiloja ilman henkilöstö- huolto- ja liikennetiloja.

Helsingissä on laadittu päiväkotien tilasuunnittelunohje, jossa on lisäksi ohjeistusta oppimisympäristön sekä tilojen joustavaan ja taloudelliseen suunnitteluun. Koska suoria lakiin tai asetukseen perustuvia päiväkotien suunnittelua ohjaavia määräyksiä on vähän, ohjeistukseen sisältyy viranomaisvalvonnassa laeista ja asetuksista johdettuja ja sovittuja tilakohtaisia minimivaatimuksia esimerkiksi ilmanvaihdolle ja käyttäjakohtaisten wc-tilojen määrälle.

Tavoitteena on monipuolinen ja muunneltava tilarakenne, jossa tiloja voidaan yhdistää monin eri tavoin toiminnan vaatimusten mukaan. Ti-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

lasuunnittelunohje perustuu Helsingin kaupungin vuoden 2014 talousarvioon, jonka mukaisesti varhaiskasvatuksen aiempaa lapsikohtaista tilavaatimusta tarkastetaan 9 htm²:stä 8 htm²:iin uusissa tiloissa ja niissä olemassa olevissa tiloissa, joissa se on toiminnallisesti mahdollista. Ohjeistus on selkeä ja on toiminut hyvin selkiyttäen tavoitteenasettelua tarvekuvauksissa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala valmistelee tilojen käytön pedagoginen toimintasuunnitelman yhdessä tilojen käyttäjien kanssa ennen uudis- tai peruskorjaushankkeen varsinaista hankesuunnittelun käynnistämistä. Varhaiskasvatuksessa kiinnitetään huomiota yhteisten tilojen, avoimien oppimisympäristöjen ja lapsiryhmille kohdennettujen omien tilojen väliseen suhteeseen. Uusien tilojen tarpeen mitoituksessa ja seurannassa tullaan siirtymään vuodenvaihteen lapsimäärän tarkastelun sijasta kevään lapsimääriin. Varhaiskasvatuksessa hoidossa olevien lasten määrä on vuoden aikana korkeimmillaan maaliskuussa. Näin toimien tila mitoitetaan kokovuoden muuttuviin tilatarpeisiin paremmin ja tilaa on lasta kohden aiempaa enemmän.

Seuraavan viiden vuoden aikana talonrakentamishjelmassa on 35 kpl yli 1,0 miljoonan euron suuruista aloitettavaksi ohjelmoitua investointihanketta, joiden arvo on yhteensä noin 245 miljoonaa euroa, ja joiden huoneistoala on yhteensä noin 45 000 htm² (huoneistoneliötä). Suurin osa näistä on korvaavia uudisrakennushankkeita ja vain muutama perusparannushanke. Lisäksi lähivuosille on ohjelmoitu noin 30 kpl yhteensä noin 35 000 htm² vuokra- ja osakehanketta, joista noin puolet kiireellisesti toteuttavia paviljonkihankkeita. Tämän yhteensä noin 80 000 htm² hankekokonaisuuden pinta-alan väljentäminen ehdotetulla tavalla kasvattaisi huoneistoalaa noin 10 000 htm² ja investointimääräraham tarvetta noin 50 miljoonalla eurolla.

Palvelutilojen brutto-, huoneisto- ja hyötyaloja sekä myös tilavuutta seurataan säännöllisesti arvioitaessa tilojen käyttöä ja toiminnallisuutta, kustannuksia ja korjausvelkaa. Päiväkotien toiminnallisuutta tulisi arvioida laajemmin kuin vain pinta-alan perusteella. Päiväkotien toiminnassa myös hyvin suunnitellulla pihalla on suuri merkitys. Asiakaskohdattaisen käytössä olevan pinta-alan seuraaminen on tärkeää, mutta tilojen toimivuutta, turvallisuutta ja terveellisyttä tulee arvioida kokonaisvaltaisesti.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 418](#)

HEL 2019-003287 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa päiväkotien tilahankkeita jatkuvana prosessina yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa yhteistyössä määriteltujen palvelutilaverkon linjausten mukaisesti.

Päiväkotien tilankäytön osalta ei ole laissa sitovia pinta-alanormeja mitoitukseen liittyen. Rakennustiedon julkaisemassa RT-kortissa 96-11003 on kuitenkin päiväkotien suunnitteluohjeita ja lisäksi Helsingissä on laadittu päiväkotien tilasuunnitteluohje, jossa on oppimisympäristöön sekä tilojen joustavaan ja taloudelliseen suunnitteluun liittyvää ohjeistusta. Ohjeistuksessa painotetaan pinta-alasuureiden sijaan toiminnallisia vaikutuksia, viihtyvyyttä, varustelua ja kalustamista sekä ulkotiloja. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on omassa toiminnassaan painottanut talousarviossa määriteltujen periaatteiden mukaisesti tilojen kuntoa, turvallisuutta ja terveellisyttä sekä ketteryyttä erityisesti kiireellisissä lisä- ja väistötilatarpeissa.

Tilasuunnittelussa pinta-alaa arvioidaan erilaisilla neliömääreillä, joista yleisimpiä ovat brutto-, huoneisto- ja hyötyala. Helsingissä päiväkotien suunnitteluohjeessa 10 m² bruttoalaa (brm²) tuottaa noin 8 m² huoneistoalaa (htm²), ja edelleen noin 6 m² hyötyalaa (hym²), jolla tarkoitetaan lasten käytössä olevia toimintatiloja ilman henkilöstö-, huolto- ja liikennetiloja. Pinta-alaan liittyvä ohjeistus perustuu Helsingissä vuoden 2014 talousarvion hyväksymisen yhteydessä kaupunginvaltuuston päätökseen, jossa todetaan, että tarkastetaan varhaiskasvatuksen aiempaa lapsikohtaista tilavaatimusta 9 htm²:stä 8 htm²:iin uusissa tiloissa ja niissä olemassa olevissa tiloissa, joissa se on toiminnallisesti mahdollista. Ohjeistus on selkeä ja on toiminut hyvin selkiyttäen tavoitteenasettelua esimerkiksi tarvekuvauksissa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Seuraavan viiden vuoden aikana talonrakentamishjelmassa on 35 kpl yli 1,0 miljoonan euron suuruista ja aloitettavaksi ohjelmoitua investointihanketta, joiden arvo on yhteensä noin 245 miljoonaa euroa, ja joiden huoneistoala on yhteensä noin 45 000 htm² (huoneistoneliötä). Suurin osa näistä on korvaavia uudisrakennushankkeita ja vain muutama puhdas perusparannushanke. Lisäksi lähivuosille on ohjelmoitu noin 30 kpl yhteensä noin 35 000 htm² vuokra- ja osakehanketta, joista noin puolet kiireellisesti toteuttavia paviljonkihankkeita. Esimerkiksi tämän yhteensä noin 80 000 htm² hankekokonaisuuden pinta-alan väljentäminen ehdotetulla tavalla kasvattaisi huoneistoalaa noin 10 000 htm² ja investointimäärärahan tarvetta noin 50 miljoonalla eurolla sekä tilaajan resurssitarvetta noin 30 henkilötyövuodella. Koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen käytössä olevan tilakannan kasvattaminen samassa suhteessa kasvattaisi em. luvut yli kaksinkertaisiksi.

Koska suoria lakiin tai asetukseen perustuvia päiväkotien suunnittelua ohjaavia määräyksiä on vähän, ohjeistukseen sisältyy viranomaisvalvonnassa laeista ja asetuksista johdettuja ja sovittuja tilakohtaisia minimivaatimuksia esimerkiksi ilmanvaihdolle ja käyttäjäkohtaisten wc-tilojen määrälle. Pelkkä väljyyden kasvattaminen pinta-alan kautta ei välttämättä lisää asiakaspaikkojen määrää, ellei samalla kasvateta ilmanvaihtojärjestelmän kapasiteettia tai kalliiden märkätilojen määrää. Tämän vuoksi linjausten muuttamisen vaikutukset investointimäärärahojen suuruuteen ja sitä kautta hankkeiden aikatauluihin ja resursointiin voivat olla edellä esitettyä suuremmat.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen käytössä oleva tilakanta on noin 0,25 miljoonaa m². Tästä noin 3/4 on kaupungin suorassa omistuksessa. Huoneistoala jaettuna lasta kohden on yli 9 htm², mutta lukua arvioitaessa tulee ottaa huomioon, että luku on keskiarvo sisältäen myös korjauksessa olevia tiloja ja vaihtelee alueittain Helsingissä.

Palvelutilojen brutto-, huoneisto- ja hyötyaloja sekä myös tilavuutta seurataan säännöllisesti arvioitaessa tilojen käyttöä ja toiminnallisuutta, tilakantaa, kustannuksia ja korjausvelkaa. Asiakaskohtaisia tietoja tarvitaan myös kuntien välisissä vertailuissa.

Päiväkotien toiminnallisuutta tulisi arvioida laajemmin kuin vain pinta-alan perusteella. Esimerkiksi suunnittelussa tulisi maksimimitoituksen sijaan käyttää ohjaavana tekijänä lepohuoneiden, pienryhmätilojen jne. todellista käyttöä, jotta voidaan varmistaa oikeat ilmamäärät oikeaan paikkaan ja oikeaan aikaan. Ylimittaminen voi johtaa kapasiteettinsa alarajalla huonosti toimivaan ilmanvaihtojärjestelmään. Päiväkotien toi-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

minnassa myös hyvin suunnitellulla pihalla on suuri merkitys. Pihan toteuttamiskustannukset saattavat olla jopa 10 % kokonaiskustannuksesta.

7.8.2019 julkaistun Helsingin tuoreimman väestöennusteen 2019 – 2050 mukaan jopa nopeimmalla kasvuennusteella varhaiskasvatusikäisten määrä Helsingissä vuonna 2025 pienenee noin 2 600:lla viime vuoden väestöennusteen luvusta 42 600. Tällä hetkellä varhaiskasvatusikäisten määrä on noin 39 500, josta noin 2/3 on Helsingin päivähoiton piirissä. Jos nyt investointiohjelmassa sekä osake- ja vuokrahankelehdillä olevat hankkeet toteutetaan, ja väestöennuste 2019 – 2050 toteutuu nopeimman kasvuennusteen mukaan, väljyys kasvaa noin 0,5 htm² lasta kohden.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että asiakaskohtaisen käytössä olevan pinta-alan seuraaminen on tärkeää, mutta tilojen toimivuutta, turvallisuutta ja terveellisyttä tulee arvioida kokonaisvaltaisesti. Asiakaskohtaisen pinta-alan seuraaminen on tärkeää, jotta tilakannan väljyys riittää tuleviin lisä- ja väistötilatarpeisiin siten, että kiireellisiin ja lyhyellä tähtämellä kalliisiin siirrettäviin tilaelementtiratkaisuihin jouduttaisiin turvautumaan mahdollisimman harvoin. Väljyyden kasvattaminen vaikuttaa toiminnallisuuden lisäksi merkittäväällä tavalla myös investointimäärärahoihin ja hankkeiden priorisointiin.

Kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa päiväkotien tilahankkeet yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa määriteltävien linjausten mukaisesti. Tilat täyttävät jo nykyisen ohjeistuksen mukaan toiminnallisuudelle, pedagogiikalle, turvallisuudelle sekä terveellisyydelle määritellyt vaatimukset. Lautakunta pitää tärkeänä, että tasapuolisen palvelun takaamiseksi eri alueilla jatketaan perussparannusten ja korvaavien uudisrakennusinvestointien edistämistä, palvelutilaverkon kehittämistä sekä viranomaisyhteistyön kehittämistä nykyisten linjausten pohjalta yhteistyössä siten, että tilakannan väljyys riittää joustavasti myös tuleviin väistö- ja lisätilatarpeisiin.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 281](#)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2019-003287 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Varhaiskasvatuslaissa todetaan, että varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottaen. Lisäksi toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava asianmukaisia ja niissä on huomioitava esteettömyys. Varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa. Tilankäytön osalta ei ole laissa sitovia normeja mitoitukseen liittyen.

Helsingissä on laadittu päiväkotien tilasuunnittelunohje, jossa on lisäksi ohjeistusta oppimisympäristön sekä tilojen joustavaan ja taloudelliseen suunnitteluun. Tavoitteena on monipuolinen ja muunneltava tilarakenne, jossa tiloja voidaan yhdistää monin eri tavoin toiminnan vaatimusten mukaan. Oppimisympäristön osalta todetaan, että se muodostuu tiloista, paikoista, yhteisöistä, käytänteistä, välineistä ja tarvikkeista, jotka tukevat lasten kasvua ja oppimista. Oppimisympäristö pitää sisällään toimitilojen lisäksi ulkoilupihat mutta myös puistot sekä kaupungin muun monipuolisen tarjonnan esimerkiksi kirjastot, museot, urheilutilat. Koko kaupunki toimii oppimisympäristönä.

Tilojen suunnittelun lähtökohtia

Tilasuunnittelun ohjeistus perustuu Helsingissä vuoden 2014 talousarvion hyväksymisen yhteydessä kaupunginvaltuuston päätökseen, jossa todetaan, että tarkastetaan varhaiskasvatuksen aiempaa lapsikohtaista tilavaatimusta 9 htm²:stä 8 htm²:iin uusissa tiloissa ja niissä olemassa olevissa tiloissa, joissa se on toiminnallisesti mahdollista.

Tilasuunnittelu sisältää erilaisia neliömääreitä, joilla on keskinäinen suhde. Helsingissä päiväkotien suunnitteluohjeessa 10 m² bruttoalaa tuottaa 8 m² huoneistoalaa, joka on noin 6 m² hyötyalaa eli lasten käytössä olevia toimintatiloja ilman henkilöstö- huolto- ja liikennetiloja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on uutena käytäntönä valmistella tilojen käytön pedagoginen toimintasuunnitelma yhdessä tilojen käyttäjien kanssa ennen uudis- tai peruskorjaushankkeen varsinaista hankesuunnittelun käynnistämistä. Näin toimien pohditaan etukäteen tilojen ja toiminnan välistä suhdetta sekä tilojen käyttömahdollisuuksia pedagogisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Varhaiskasvatuksessa on kiinnitettävä huomiota yhteisten tilojen, avoimien oppimisympäristöjen ja lapsiryhmille kohdennettujen omien tilojen väliseen suhteeseen. Pienempien lasten, alle kolmevuotiaiden lasten kohdalla tilojen tulee muodostaa selkeämmin omia rajattuja kokonaisuuksia, jolloin yhteistiloja käytetään vähemmän. Isompien lasten kohdalla voi olla käytössä enemmän pienryhmätiloja sekä yhteiskäyttöisiä tiloja. Jokaisella lapsiryhmällä tulee olla käytössä oma nimikkotila.

Tilojen mitoituksen vaikutukset

Uusien tilojen tarpeen mitoituksessa ja seurannassa tullaan siirtymään vuodenvaihteen lapsimäärän tarkastelun sijasta kevään lapsimääriin. Varhaiskasvatuksessa hoidossa olevien lasten määrä on vuoden aikana korkeimmillaan maaliskuussa. Näin toimien tila mitoitetaan kokovuoden muuttuviin tilatarpeisiin paremmin ja tilaa on lasta kohden aiempaa enemmän. Tämä mahdollistaa myös päiväkotipaikan tarjoamisen lähipalveluna aiempaa paremmin.

Varhaiskasvatuksessa (suomen- ja ruotsinkielinen) lapsikohtainen huoneistoneliömäärä asiakasta kohden on vuonna 2019 noin 9,65 htm².

Vuonna 2019 on tavoitteena toteuttaa uusia paikkoja noin 1600 lapselle, mikä tarkoittaa noin 16 000 brm². Tilojen rakentamiskustannukset ovat tällä hetkellä noin 4000 euroa/brm². Lapsikohtaisen tilamitoituksen kasvattaminen 8 m²:stä 9:ään vuoden 2019 tilojen osalta lisäisi rakentamisen kustannuksia lähes 8 miljoonaa euroa. Tällä on vaikutus tilojen vuokratukustannuksiin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että varhaiskasvatuksen asiakaskohtaista käytössä olevaa huoneistoalaa seurataan säännöllisesti. Tilojen tulee muodostaa oppimisympäristöjä, jotka tukevat uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen pedagogiikan toteuttamista. Tilojen akustiikkaan ja esteettömyyteen kiinnitetään erityistä huomiota. Tilojen tulee olla terveelliset ja turvalliset.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Aloite uusien ja peruskorjattavien päiväkotitilojen lapsikohtaisen tilamitoituksen nostamisesta

Helsingissä on uusia päiväkoteja rakennettaessa noudatettu tilamitoitusta 8 m² /lapsi tilapaikkaa kohden. Samaan aikaan uusissa päiväkodeissa olevien lasten vanhemmat ovat viestineet tila-ongelmista ja siitä, että tilat eivät ole pedagogisesti tarkoituksenmukaisessa käytössä. Esimerkiksi jotkut lapsiryhmät ovat toimineet suurimman osan päivästä päiväkodin eteistilassa, ruokailuja ja päiväunia myöten.

Suurien lapsimäärien on myös koettu lisäävän meluhaittoja. Päiväkotien keskimääräinen melutaso on 90 dB ja tämä ylittää melutason (85 db), jolle altistuminen kahdeksan tunnin ajan päivittäin aiheuttaa kuulovaurion riskin (HS 11.3.2019).

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että varhaiskasvatuksen uusien ja merkittävästi peruskorjattavien tilojen osalta nostetaan lapsikohtaista tilamitoitusta lukuun 9 m²/lapsi ja että tilamitoitukseen ei lasketa mukaan eteisiä, varastoja ja henkilökunnan taukotiloja, ja tätä varten varataan budjettiin liittävät varat.

Helsingissä 13.03.2019

Malin Petra

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Alametsä Alviina

Kivelä Mai

Koivulaakso Dan

Korkkula Vesa

Haglund Mia

Arhinmäki Paavo

Vanhanen Reetta

31

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite määrärahan myöntämisestä lumen käsittelyyn

HEL 2019-003296 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että lumen käsittelyyn myönnetään määrärahaa niin, ettei sitä tarvitse kaataa mereen.

Aloitteesta on saatu 27.8.2019 kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että toimiala on tietoinen siitä, että lumen merivastaanotto ei ole ympäristön kannalta ongelmattonta. Ympäristövaikutusten vähentämiseksi Hernesaaren kippauslaiturin vierustalla merenpohjaa ruopataan sinne laskeutuneen kiintoaineen poistamiseksi. Toimenpiteellä poistetaan pohjaan kertynyt hiekoitushiekka ja muuta roskaisuutta.

Hernesaaren lumenvastaanottopaikan merkitys on suuri Helsingin kantakaupungin katujen talvihoidon kannalta. Hernesaaren merivastaanottoa tarvitaan vielä useita vuosia. Siirtymäkauden aikana kantakaupungin alueelle luodaan uudenlainen kapasiteetiltaan riittävä lumen loppukäsittelyn kokonaisratkaisu. Merivastaanoton jatkamiselle ei tällä hetkellä ole viranomaisten taholta estettä.

Hernesaaren merkitys on tällä hetkellä välttämätön toimivan kaupungin edellytysten varmistamiseksi. Toimialan parhaillaan käynnissä olevat lumilogistiikan ja lumenkäsittelyn kehittämishankkeet tuovat osaltaan uusia ratkaisuja meren roskaantumisen vähentämiseksi. Hernesaaren lumen merivastaanoton lopettaminen ei ole kuitenkaan mahdollista, ennen kuin suuremman kapasiteetin tekninen ratkaisu on selvitetty, linjattu ja toteutettu korvaamaan nykyisen merivastaanoton kapasiteetin. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala kehittää yhdessä Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Staran kanssa lumenkäsittelyyn liittyviä käytäntöjä. Pitkän aikavälin tavoitteena on lumen mereen kaadosta luopuminen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 416](#)

HEL 2019-003296 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hernesaari on ainoa lumenvastaanottopaikka, jossa lunta kaadetaan suoraan mereen. Lumenvastaanoton käyttöehtona on, että vastaanottopaikalle saa tuoda vain puhdasta lunta.

Mereen kaadettava lumi sisältää hiekoitussepeleitä, joka muodostaa suurimman osan mereen päätyvästä kiintoaineesta. Lumeen sekoittuu myös kaukolämpölaitosten ja pienpolton aiheuttamaa nokea, nastarenkaiden asfaltista irrottamaa kivipölyä ja bitumia, autonrenkaista irtoavia nastoja ja mikromuovia sekä autojen pakokaasujen palamishiukkasia. Lisäksi lumen mukana mereen päätyy kadulle heitettyä roskaa ja eläinten jätöksiä.

Keväällä 2019 tehdyn rantaroskainventoinnin perusteella viime talven lumen mereen kippaus ei ole aiheuttanut poikkeavaa roskaantumista verrattuna talviin, jolloin mereen on kipattu hyvin vähäinen määrä lunta.

Kaupunkiympäristön toimiala on hyvin tietoinen siitä, että lumen merivastaanotto ei ole ympäristön kannalta ongelmattonta. Ympäristövaikutusten vähentämiseksi Hernesaaren kippauslaiturin vierustalla merenpohjaa ruopataan sinne laskeutuneen kiintoaineen poistamiseksi. Toimenpiteellä poistetaan pohjaan kertynyt hiekoitushiekka ja muuta roskaisuutta. Veteen mahdollisesti sekoittuneisiin epäpuhtauksiin ei valitettavasti pystytä nykyisillä menetelmillä vaikuttamaan.

Hernesaaren lumenvastaanottopaikan merkitys on suuri Helsingin kantakaupungin katujen talvihoidon kannalta – ilman Hernesaaren lumenvastaanottotoimintaa katujen liikennöitävyyttä ja turvallisuutta ei olisi pystytty varmistamaan viime talven kaltaisissa poikkeusolosuhteissa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Hernesaaren merivastaanottoa tarvitaan vielä useita vuosia. Siirtymäkauden aikana kantakaupungin alueelle luodaan uudenlainen kapasiteetiltaan riittävä lumen loppukäsittelyn kokonaisratkaisu. Merivastaanoton jatkamiselle ei tällä hetkellä ole viranomaisten taholta estettä.

Hernesaaren merkitys on tällä hetkellä välttämätön toimivan kaupungin edellytysten varmistamiseksi. Toimialan parhaillaan käynnissä olevat lumilogistiikan ja lumenkäsittelyn kehittämishankkeet tuovat osaltaan uusia ratkaisuja meren roskaantumisen vähentämiseksi. Hernesaaren lumen merivastaanoton lopettaminen ei ole kuitenkaan mahdollista, ennen kuin suuremman kapasiteetin tekninen ratkaisu on selvitetty, linjattu ja toteutettu korvaamaan nykyisen merivastaanoton kapasiteetin.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala kehittää yhdessä Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Staran kanssa lumenkäsittelyyn liittyviä käytäntöjä. Tänä keväänä on käynnistetty lumenkäsittelyä koskeva innovaatiokilpailu, jonka avulla etsitään uusia ratkaisuja muun muassa ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Lumen mereen kaadon ympäristövaikutuksiin kehitetään uusia menettelyitä. Tavoitteena on, että em. innovaatiokilpailusta saadaan toimivia ja ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja, joita voidaan soveltaa Hernesaassa.

Pitkän aikavälin tavoitteena kaupunkiympäristön toimiala tulee esittämään parhaillaan valmisteltavana olevassa lumenkäsittelyn periaatteissa lumen mereen kaadosta luopumista.

Lumen hävittäminen kantakaupungin alueella tulee perustumaan tekniseen ratkaisuun. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että siirtymäkauden jälkeen lumen mereen kaadosta pystytään luopumaan. Ennen lumen mereen kaadosta luopumista joudutaan tarkastelemaan erilaisia teknisiä lumen hävittämiskäytännöitä, niiden energiatarvetta ja lumenkuljetuksen vaatimaa konekaluston määrää. Samalla seuraamme Oslon ja Tukholman kaupunkien kehitystyötä sekä Pietarin lumensulatusasemien toimivuutta.

Kaupunkiympäristön toimiala tekee selvityksen lumensulatusasemien perustuvan ratkaisun toimivuudesta kantakaupungin alueella. Selvityksessä tarkastellaan lumensulatusaseman ympäristövaikutuksia sekä teknisten ratkaisujen soveltuvuutta, kuten sulattamiseen tarvittavan lämmön saantia ja haitta-aineiden puhdistamista sulamisvesistä sekä vesien mereen johtamista. Työssä optimoidaan lumenkuljetusmatkat, sulatusasemien määrä, pienempien sulatusyksiköiden tarve sekä kantakaupungin lumenlähisiirron tarvitsemat tilat sekä riittävän lumen varastointi- ja hävittämiskapasiteetin mitoitus.

Tämän kokonaistarkastelun perusteella kaupunkiympäristön toimiala tulee esittämään ratkaisun lumen mereen kaadon lopettamiseksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lisäksi tulevan syksyn aikana kaupunkiympäristön toimialalla käynnistyy selvitys lumensulatuksen edellytyksistä Helsingissä. Selvityksen arvioidaan valmistuvan keväällä 2020. Tämän perusteella päätetään mahdollisesta lumensulatusaseman hankesuunnittelun käynnistämisestä.

Selvitysvaiheet rahoitetaan kaupunkiympäristön toimialan käyttömäärärahoista. Selvitysten laatiminen ei vaadi lisämäärärahaa vuonna 2020. Selvitysten valmistuttua linjataan tuleva ratkaisu ja mahdollisen hankesuunnittelun aikana tehdään tarkemmat kustannuslaskelmat. Vasta tämän jälkeen on mahdollista arvioida ja varata tarvittavat investointimäärärahat.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Isoniemi, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38414
pekka.isoniemi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Määräraha lumen käsittelyyn, jotta sitä ei tarvitse kipata mereen.

Me allekirjoittaneet Helsingin kaupungin valtuutetut esitämme, että Kaupunkiympäristön toimialalle myönnetään määräraha, jolla se valmistelee ja hankkii paikan ja välineistön niin, että lunta voidaan käsitellä niin, että sitä ei tarvitse kipata mereen.

Helsingissä 13.03.2019

Asko-Seljavaara Sirpa

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 3 allekirjoitusta)

Laaksonen Heimo

Pajunen Jenni

Haavisto Joonas

32

Valtuutettu Otto Meren ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite tekojääkentän rakentamisesta Johanneksen kentälle

HEL 2019-003303 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään tekojääkentän rakentamista Johanneksen kentälle.

Aloitteesta on saatu 20.8.2019 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja 27.8.2019 kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että tarve tekojääradalle eteläisen kantakaupungin alueella on tunnistettu. Helsingissä on tällä hetkellä seitsemän tekojäärataa: Kallio, Kontula, Käpylä, Lassila, Oulunkylä, Pukinmäki ja Rautatientori. Laajasalon liikuntapuistoon on valmistunut vuoden aikana uusi kaukalon kokoinen tekojäärata. Kantakaupungin tekojäätilanne helpottui osittain, kun Jätkäsaaren liikuntapuiston tekojäärata valmistui. Myös Lauttasaassa on rakenteilla tekojää.

Kaupunginhallitus toteaa, että Johanneksen kentän tekojääradan toteuttamiseen on varattu vuoden 2020 talousarviossa 1,4 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 421](#)

HEL 2019-003303 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tekojääratojen toteutus ja ylläpito kuuluvat Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan Liikuntapalvelulle, jolla on tekojääratojen asiantuntemus. Kaupungin toimialojen kesken on yhteisesti katsottu, että Tehtaanpuiston kenttä on tekojääradalle sopivampi paikka. Tästä syystä Tehtaanpuiston ja Johanneksenpuiston kenttien hallinta vaihdettiin siten, että Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala vastaa Tehtaanpuiston kentästä ja Kaupunkiympäristö Johanneksenpuiston kentästä.

Tarve tekojääradalle eteläisen kantakaupungin alueella on tunnistettu jo vuosia. Kaupunginvaltuusto päätti 16.1.2019 (§ 19) katsoa loppuun käsitellyksi valtuustoaloitteen tekojääradan sijoittamisesta Tehtaanpuiston kentälle, ottamatta kantaa radan sijaintiin. Kulttuuri ja vapaa-ajan toimiala vastaa liikuntapaikkaverkoston suunnittelusta ja hankkeiden priorisoinnista ja esittää hankkeet talousarvioehdotukseen. Eteläisen kantakaupungin tekojäärata ei ole liikuntapalvelujen vuoden 2020 käyttötalouden talousarviossa eikä liikuntapuistojen rakentamiseen varatussa investointiohjelmassa.

Tekojääradan saaminen eteläiseen Helsinkiin on perusteltua. Jatkossa voidaan selvittää, olisiko tekojääradan paikka Tehtaanpuiston kentällä vai Johanneksen kentällä.

Käsittely

[27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan asian nro 14 kokouksen asiana nro 19.

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Lausunnon viimeinen kappale muutetaan seuraavasti: Tekojääradan saaminen eteläiseen Helsinkiin on perusteltua. Jatkossa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

voidaan selvittää, olisiko tekojääradan paikka Tehtaanpuiston kentällä vai Johanneksen kentällä.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jere Saarikko, projektinjohtaja: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 20.08.2019 § 141](#)

HEL 2019-003303 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on antanut kokouksessaan 18.6.2019 lausunnon kaupunkiympäristön toimialalle liikuntapaikka ja ulkoilualueiden rakentamishjelmaluonnoksesta vuosiksi 2020–2029. Ohjelmassa ei ole varattu määrärahoja tekojääradan rakentamiseen Johanneksen kentälle.

Johanneksen kenttä on kaupunkiympäristötoimialan hallinnassa. Kaupunkiympäristötoimiala katsoo, että mahdollinen tekojäärata pitäisi toteuttaa Johanneksen kentän sijaan Tehtaanpuiston kentälle.

Tekojääradan rakentaminen pidentää useimpina talvina huomattavasti luistelukautta Helsingin ilmasto-olosuhteissa ja parantaa muutenkin jääliikunnan olosuhteita. Liikuntaolosuhteiden parantaminen lisää liikunnan määrää ja sillä on sitä kautta myönteisiä kansanterveydellisiä vaikutuksia lähialueilla laajemminkin.

Helsingissä on tällä hetkellä seitsemän tekojäärataa: Kallio, Kontula, Käpylä, Lassila, Oulunkylä, Pukinmäki ja Rautatientori. Laajasalon liikuntapuistoon on valmistunut vuoden aikana uusi kaukalon kokoinen tekojäärata. Kantakaupungin tekojäätilanne helpottuu osittain loppuvuodesta, kun Jätkäsaareen rakennettavaan liikuntapuistoon valmistuu iso tekojäärata (64 x 100 metriä). Lauttasaaressa on myös rakenteilla oma tekojää.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Liikuntavirasto teetti vuonna 2017 selvityksen liikuntapaikkojen saavutettavuudesta ja tulevien liikuntapaikkojen optimaalisista sijainneista pitkän aikavälin tarkastelussa. Saavutettavuus- ja sijaintioptimointitarkastelut toteutettiin tekojääkentille ja neljälle muulle eri liikuntapaikkatyyppille. Selvityksestä kävi ilmi, että Jätkäsaaren liikuntapuistoon suunniteltu tekojääkenttä parantaa saavutettavuutta etenkin tulevaisuuden väestöennuste huomioiden. Selvityksessä tekojääkenttäverkoston optimaalisimmat sijainnit uusille tekojääkentille sijaitsevat Herttoniemessä, Östersundomissa, Vuosaaressa ja Haagan/Ruskeasuon alueilla. Selvityksen pohjalta on toteutettu Laajasalon tekojääratakaukalo sekä esitetty tekojääradan rakentamista Vuosaareen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on antanut Johanneksen tekojääkentästä edellisen kerran lausunnon kokouksessaan 11.9.2018.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Tekojääkenttä Johanneksen kentälle

Johanneksenpuistoa ollaan uusimassa lähitulevaisuudessa. Samassa yhteydessä Johanneksen kentän pintamateriaali ollaan muuttamassa tekonurmeksi. Samassa yhteydessä olisi perusteltua rakentaa tekojääkenttä alueelle. Jälkikäteen tekojääkentän rakentaminen on erittäin kallista.

Eteläiseen kantakaupunkiin on pitkään suunniteltu tekojääkenttää. Alun perin tekojääkentän piti tulla Sepänpuiston kentälle. Loppuvaiheessa päätöstä muutettiin ja kentälle tuli vain uusi tekonurmipinta. Johanneksenpuiston läheisyydessä sijaitsee useita eri kouluja. Lisäksi kantakaupungin alueella asuu merkittävä määrä lapsia ja nuoria. Jätkäsaareen valmistuva tekojääkenttä on huonosti saavutettavissa eteläisestä kantakaupungista. Tämän vuoksi tekojääkentän rakentaminen Johanneksen kentälle olisi perusteltua.

Helsingissä 13.03.2019

Meri Otto

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 8 allekirjoitusta)

Koskinen Kauko

Hillman Perttu

Biaudet Eva

Ruotsalainen Nelli

Asko-Seljavaara Sirpa

Jalovaara Ville

Laaksonen Heimo

Muurinen Seija

33

Valtuutettu Jussi Chydeniuksen ja 6 muun valtuutetun talousarvioaloite frisbeegolfradan rakentamisesta Paloheinän ulkoilualueelle.

HEL 2019-003308 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään frisbeegolfradan rakentamista Paloheinän ulkoilualueelle.

Aloitteesta on saatu 27.8.2019 kaupunkiympäristölautakunnan ja 20.8.2019 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus viittaa annettuihin lausuntoihin ja toteaa, että kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala vastaa liikuntapaikkarakentamisen investointiohjelman laadinnasta ja Paloheinän frisbeegolfrata ei ole vuoden 2020 investointiohjelmassa. Investointimäärärahat on kohdistettu ensisijaisesti nykyisten liikuntapaikkojen perusparantamiseen siten, että varsinaiset liikunnan suorituspaikat pystytään pitämään käyttökelpoisina ja asiakasturvallisuuden edellyttämällä tasolla.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 409](#)

HEL 2019-003308 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut esittää vuosittain omat verkostosuunnitelmansa mukaiset investointitarpeensa kaupunkiympäristön toimialalle, joka toteuttaa ne esityksen mukaisesti. Frisbeegolfradan rakentaminen Paloheinään ei ole tällä hetkellä liikunta- paikkarakentamisen investointiohjelmassa. Helsingin frisbeegolfratojen verkostselvityksen päivitys on käynnissä ja sen arvioitu valmistumis- ajankohta on vuonna 2020. Selvitys laaditaan yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa. Koska Paloheinän frisbeerata on jo suunniteltu, niin rata voidaan toteuttaa nopeastikin odottamatta verkosto- suunnitelman valmistumista.

Käsittely

[27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Vastaukseen lisätään seuraava teksti lausunnon loppuun: Koska Paloheinän frisbeerata on jo suunniteltu, niin rata voidaan toteuttaa nopeastikin odottamatta verkostosuunnitelman valmistumista.

Kannattaja: Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Sofia Kangas, aluesuunnittelija: 310 24612
sofia.kangas(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.08.2019 § 149](#)

HEL 2019-003308 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää frisbeegolfradan rakentamista Paloheinän ulkoilualueelle kannatettavana, mutta toteaa hankkeen toteuttamisen haasteelliseksi investointimäärärahojen niukkuudesta joh- tuen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Liikuntapalvelukokonaisuuden ulkoilupalvelut selvitti kesällä 2018 yhdessä frisbeegolfseurojen kanssa, kaupunginvaltuuston päätöksen 13.6.2018, § 187 mukaisesti, mahdollisuutta perustaa frisbeegolfrata Paloheinän ulkoilualueelle. Selvityksen mukaan Paloheinän ulkoilualue soveltuu hyvin frisbeegolfradan sijoituspaikaksi. Rakennushankkeen kustannuksiksi arvioitiin noin 50 000 – 100 000 euroa toteuttamisesta riippuen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti huolensa investointimäärärahojen riittävydestä 18.6.2019 kaupunkiympäristön toimialalle antamassaan lausunnossa liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden rakentamishjelmasta. Liikuntainvestointeihin varatut määrärahat eivät tällä hetkellä riitä asukasluvun kasvun ja kasvavan palvelutarpeen edellyttämiin liikuntahankkeisiin. Samoin kunnossapidon määrärahat ovat tiukassa ja liikuntapaikkojen korjausvelka kasvaa edelleen. Tässä tilanteessa rakentamisen investointimäärärahat on kohdistettu ensisijaisesti nykyisten liikuntapaikkojen perusparantamiseen siten, että varsinaiset liikunnan suorituspaikat pystytään pitämään käyttökelpoisina ja asiakasturvallisuuden edellyttämällä tasolla.

Helsingin kaupunkistrategia nostaa liikkumisen lisäämisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen pilottihankkeeksi muun muassa kehittämällä kaupunkiympäristöä ja liikuntatarjontaa liikkumiseen kannustavaksi. Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan frisbeegolfradan rakentaminen Paloheinän ulkoilualueelle monipuolistaisi alueen liikuntamahdollisuuksia ja vastaisi lajin kasvaneen harrastajamäärän tarpeisiin. Radan rakentamista varten oli tästä syystä alustavasti varattu 100 000 euron suuruinen määräraha kaupunkiympäristön toimialalle esitettävässä rakentamishjelmassa. Määräraha jouduttiin poistamaan monen muunkin uuden investointikohteen kanssa, sillä koko vuoden 2019 määräraha jouduttiin kohdentamaan nykyisten olosuhteiden perusparannuksiin.

Frisbeegolfradan rakentamista ei myöskään saatu mahdutettua erillisenä uudiskohteenä vuoden 2020 liikuntapaikkarakentamisen ohjelmaan. Rata pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan yhtenä kohteenä rakentamishjelmassa kenttien peruskorjauksille varatulla määrärahalla.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	+358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	0201256-6	F10680001200062637 Alv.nro FI02012566

Frisbeegolfrata Paloheinään

Frisbeegolf on Suomen nopeimmin kasvava koko kansan liikuntalaji, jolla pelkästään pääkaupunki-seudulla on tuhansia harrastajia. Lajin kasvava suosio näkyy erityisesti kesäkaudella jatkuvana ruuhkana kaikilla Helsingin frisbeegolfradoilla, joita suhteessa harrastajamäärään on aivan liian vähän.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 13.6.2018 mukaisesti "ulkoilupalvelut selvittää yhdessä seurojen edustajien kanssa mahdollisuutta perustaa frisbeegolfrata Paloheinän ulkoilualueelle".

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki varaa 50.000 euron määrärahan frisbeegolfradan rakentamiseksi Paloheinän ulkoilualueelle. Suunnitelmat radan rakentamiseksi ovat jo olemassa.

Helsingissä 13.3.2019

Jussi Chydenius

Helsingissä 13.03.2019

Chydenius Jussi

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 6 allekirjoitusta)

Moisio Elina

Raatikainen Mika

Asko-Seljawaara Sirpa

Vanhanen Reetta

Laaksonen Heimo

Sydänmaa Johanna

34

Valtuutettu Heimo Laaksonen ja 14 muun valtuutetun talousarvio-aloite kaupunkipyörästä Malmin, Tapanilan, Puistolan sekä Pukinmäen -asemille

HEL 2019-003313 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Esitämme talousarvioon ottamista vähintään 50.000 euron määräraha odotetun kaupunkipyörätoiminnan pikaiseksi käynnistämiseksi Koillis-Helsingissä.”

Aloitteesta on saatu 27.8.2019 kaupunkiympäristölautakunnan lausunto, joka on valmisteltu yhteistyössä HKL:n kanssa.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että kaupunkipyöräjärjestelmä otettiin käyttöön Helsingissä vuonna 2016. Kaupunkipyöräpalvelun alkaessa verkosto käsitti 50 pyöräasemaa ja 500 kaupunkipyörää. Kesällä 2019 Helsingissä on Kehä I:n eteläpuolella 238 pyöräasemaa ja kaupunkipyöriä 3 450. Itäisin pyöräasema on Vartioharjussa.

Talousarvioaloitteen mukainen verkoston laajentaminen ei luo esite-tyille asemaseuduille sellaista palvelutasoa, jota kaupunkipyöräjärjestelmän hyvä toimivuus edellyttäisi. Yksittäiset pyöräasemat juna-ase-
mien yhteydessä mahdollistavat käytännössä vain juna-asemalta juna-
asemalle siirtymisen, joten ne eivät palvele liityntämatkoilla tai alueen
sisäisessä liikkumisessa eivätkä muodosta kaupunkipyöräverkostoa.
Mikäli Malmille, Tapanilaan, Puistolaan sekä Pukinmäkeen halutaan
pyöräasemat, tulee asemien ympärille rakentaa oma kaupunkipyörä-
verkosto. Neljä yksittäistä asemaa kaukana nykyisestä verkostosta ei
nosta kaupunkipyöräjärjestelmän palvelutasoa. Kaupunkipyöräjärjestel-
mää suunnitellaan osana joukkoliikennejärjestelmää ja ehdotuksessa
tämä periaate ei toteudu.

Vaikka asemien yhteyteen sijoitettavien kaupunkipyöräasemien han-
kinta nähtäisiinkin toimivana ratkaisuna tai laajennettaisiin pyöräjärjes-
telmää verkostomaisesti Kehä I:n pohjoispuolelle, ei niiden hankinta ole
tällä hetkellä mahdollista. HKL:llä ei ole nykyisen kilpailutukseen perus-
tuvan sopimuksen puitteissa enää oikeutta toteuttaa lisää asemia, sillä
myös asemien lisähankintamahdollisuudet on jo käytetty.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 415](#)

HEL 2019-003313 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkipyöräjärjestelmä otettiin käyttöön Helsingissä v. 2016 ja se on osoittautunut menestykseksi. Kaupunkipyöräpalvelun alkaessa verkosto käsitti 50 pyöräasemaa ja 500 kaupunkipyörää. Kesällä 2019 Helsingissä on Kehä I:n eteläpuolella 238 pyöräasemaa ja kaupunkipyöriä 3 450. Itäisin pyöräasema on Vartioharjussa.

On hyvä asia, että kaupunkipyöräjärjestelmän laajentaminen herättää kiinnostusta. Talousarvioaloitteen mukainen verkoston laajentaminen ei kuitenkaan luo esitetyille asemaseuduille sellaista palvelutasoa, jota kaupunkipyöräjärjestelmän hyvä toimivuus edellyttäisi. Yksittäiset pyöräasemat juna-asemien yhteydessä mahdollistavat käytännössä vain juna-asemalta juna-asemalle siirtymisen, joten ne eivät palvele liityntämatkoilla tai alueen sisäisessä liikkumisessa eivätkä muodosta kaupunkipyöräverkostoa. Mikäli Malmille, Tapanilaan, Puistolaan sekä Pukinmäkeen halutaan pyöräasemat, tulee asemien ympärille rakentaa oma kaupunkipyöräverkosto. Neljä yksittäistä asemaa kaukana nykyisestä verkostosta ei nosta kaupunkipyöräjärjestelmän palvelutasoa (liite 2). Kaupunkipyöräjärjestelmää suunnitellaan osana joukkoliikennejärjestelmää ja ehdotuksessa tämä periaate ei toteudu.

Vaikka asemien yhteyteen sijoitettavien kaupunkipyöräasemien hankinta nähtäisiinkin toimivana ratkaisuna tai laajennettaisiin pyöräjärjestelmää verkostomaisesti Kehä I:n pohjoispuolelle, ei niiden hankinta ole

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

tällä hetkellä mahdollista. HKL:llä ei ole nykyisen kilpailutukseen perustuvan sopimuksen puitteissa enää oikeutta toteuttaa lisää asemia, sillä myös asemien lisähankintamahdollisuudet on jo käytetty.

Talousarvioehdotuksessa mainittu kustannusarvio perustuu yrityksille tarjottuun mahdollisuuteen tilata omaa toimipistettä palveleva kaupunkipyöräasema. Tämä yritysten kustantamien uusien asemien mahdollisuus on olemassa, mutta HKL:n ja Citybike Finland Oy:n sopimuksen laajentaminen nykyisestä ei ole HKL:ltä saadun tiedon mukaan mahdollista. Rinnakkainen toisen toimittajan kaupunkipyöräjärjestelmäkään ei ole nykyisen sopimuksen nojalla mahdollinen eikä kaupunkipyörien käytön selkeyden kannalta edes toivottava.

Järjestelmän laajentaminen on mahdollista, kun HKL:n ja Citybike Finlandin sopimuskausi päättyy vuonna 2025. Kaupunkipyöräjärjestelmän laajentamista Malmille, Tapanilaan, Puistolaan ja Pukinmäelle voidaan tarkastella, kun uutta sopimusta aletaan valmistella.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ilari Heiska, liikenneinsinööri: 310 37220
ilari.heiska(a)hel.fi

[Liikenneliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 132](#)

HEL 2019-003313 T 00 00 03

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Heimo Laaksonen ym. ovat laatineet talousarvioaloitteen, jossa ehdotetaan kaupunkipyöräasemien sijoittamista Malmin, Tapanilan, Puistolan ja Pukinmäen (MaTaPuPu-alueet) juna-asemien yhteyteen. Aloitteessa ehdotetaan 50 000 euron vuosittaista määrärahaa tämän toteuttamiseen. Sopimuskausi toimijan kanssa kestäisi vähintään viisi vuotta.

Helsingin nykyinen kaupunkipyöräpalvelu otettiin käyttöön vuonna 2016, jolloin palvelu käsitti 50 pyöräasemaa ja 500 kaupunkipyörä. Nykyisen palvelun kaupunkipyöräverkosto kattaa 238 asemaa ja palveluun kuuluu 3450 kaupunkipyörää.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HKL suhtautuu positiivisesti kestäväan kaupunkiliikenteen kehittämiseen. On hyvä asia, että kaupunkipyöräverkoston laajentaminen herättää kiinnostusta. Talousarvioaloitteen mukainen verkoston laajentaminen ei kuitenkaan luo mainittuihin sijainteihin vaadittua palvelutasoa. Yksittäiset pyöräasemat juna-asemien yhteydessä eivät luo kaupunkipyöräverkostoa, joka mahdollistaisi palvelun toiminnan. Yksittäiset pyöräasemat mahdollistavat käytännössä vain juna-asemalta juna-asemalle siirtymisen kaupunkipyörällä, joten ne eivät palvele liityntämatkoilla, eivätkä alueen sisäisessä liikkumisessa. Kaupunkipyöräpalvelua suunnitellaan osana joukkoliikennettä ja ehdotuksessa tämä periaate ei toteudu.

Mikäli Malmille, Tapanilaan, Puistolaan sekä Pukinmäkeen halutaan kaupunkipyöräasemat, tulee alueille rakentaa kunnollinen kaupunkipyöräverkosto. Neljä yksittäistä asemaa irrallaan muusta verkostosta eivät nosta kaupunkipyöräjärjestelmän palvelutasoa, eivätkä tuota juna-asemien ympärille toimivaa kaupunkipyöräverkostoa.

Vaikka MaTaPuPu-asemien yhteyteen sijoitettavien kaupunkipyöräasemien hankinta nähtäisiinkin toimivana ratkaisuna, ei niiden hankinta ole tällä hetkellä mahdollista. Lisähankintamahdollisuudet on jo käytetty eikä liikenneliikelaitoksella ole enää nykyisen kilpailutukseen perustuvan sopimuksen puitteissa mahdollisuutta hankkia lisää asemia.

Ehdotuksessa mainittu kustannustaso perustuu yrityksille tarjottuun mahdollisuuteen tilata omalle toimipisteelleen sijoitettava kaupunkipyöräasema. Tämä yritysten kustantamien uusien asemien mahdollisuus on olemassa, mutta HKL:n ja Citybike Finland Oy:n sopimuksen laajentaminen nykyisestäään ei hankintateknisesti valitettavasti ole toteutettavissa. Rinnakkaisen toisen toimittajan pyöräjärjestelmäkään ei ole nykyisen sopimuksen nojalla mahdollinen, eikä se erillisenä järjestelmänä toisi kaivattua palvelua käyttäjilleen.

Kaupunkipyöräverkostoa on mahdollista laajentaa, kun nykyinen sopimuskausi päättyy vuonna 2025.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi
Eeropekka Lehtinen, suunnittelija, puhelin: 310 22977
eeropekka.lehtinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkipyöriä MaTaPuPu-asemille

Tällä talousarvioehdotuksella ehdotetaan ja pyydetään toteuttamaan Malmin, Tapanilan, Puistolän ja Pukimäen asemien yhteyteen kaupunkipyöräasemat, joilla on tiedossa voimakas tarve ja kysyntä. Saatujen tietojen mukaan yhden aseman kustannus lienee n. 10.000 euroa / vuosi ja toimintaa pyörittävien yritysten on tehtävä viiden vuoden sopimus. Esitämme talousarvioon ottamista vähintään 50.000 euron määräraha odotetun kaupunkipyörätoiminnan pikaiseksi käynnistämiseksi Koillis-Helsingissä.

Helsingissä 13.03.2019

Laaksonen Heimo

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 14 allekirjoitusta)

Ebeling Mika

Asko-Seljavaara Sirpa

Meri Otto

Korkkula Vesa

Peltokorpi Terhi

Koskinen Kauko

Varjokari Laura

Chydenius Jussi

Vepsä Sinikka

Haavisto Joonas

Muurinen Seija

Venemies Mauri

Månsson Björn

Klemetti Tapio

35

Valtuutettu Mari Holopaisen ja 10 muun valtuutetun talousarvio-aloite koskien kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilojen pedagogista asiantuntijaryhmää

HEL 2019-003309 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kokoaa asiantuntijaryhmän määrittelemään tutkimukseen ja tietoon sekä kokemuksiin ja tarpeisiin pohjatuun tavoitteet ja määritelmän toimiville koulu- ja päiväkotirakennuksille.

Kaupunginhallitus toteaa, että kKaupunkistrategian mukaan koko Helsingin kaupunki toimii oppimisen ja työnteon ympäristönä. Oppiminen ei ole sidottu aikaan ja paikkaan. Tiloja kehitetään asiakaslähtöisesti tavoitteena vaikuttavuuden, tuottavuuden ja kustannustehokkuuden parantaminen. Hankkeissa ajanmu- kaistetaan tiloja opetuksen vaatimusten mukaisesti ja huomioidaan myös mahdollinen tilojen yhteiskäyttö, esteettömyys sekä pihojen toimivuus ja turvallisuus. Erityistä huomiota kiinnitetään sisäilman laatuun, valaistukseen, paloturvallisuuteen, äänenvaimennukseen.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuus vastaa kaupunkiympäristön rakentamisesta sekä käytettävyydestä. Palvelukonaisuuteen kuuluva rakennetun omaisuuden hallinta vastaa tilaomaisuuden hallinnasta ja toimitilahankkeiden tavoitteiden määrittelystä. Koulujen sekä päiväkotien perusparannus-, laajennus- ja uudisrakennushankkeissa hankesuunnitelmat laaditaan kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala määrittää hankkeiden pedagogiset lähtökohdat. pedagogisena lähtökohtana on valtakunnalliset opetussuunnitelmat, Helsingin kaupungin oma opetussuunnitelma, Helsingin digitalisaatio-ohjelma ja kaupunkistrategiasta nousevat oppimisen tavoitteet: yhteisöllisyys ja yhteisöllinen oppiminen, tulevaisuuden taidot, oppijan osallistaminen ja osallisuus sekä oppimisen kaikkiallisuus Kaupunkiympäristön toimialan tavoitteena on toteuttaa hankkeet siten, että ne muun muassa tukevat uuden opetussuunnitelman mukaista toimintaa.

Kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen asiantuntijat tekevät jo nyt yhteistyötä koulu- ja päiväkotirakennusten suunnittelun kehittämiseksi. Asiantuntijayhteistyön koordinoitua ja kokoonpanoa yli toimialarajojen kehitetään siten, että se tukee tavoitteiden saavuttamista niin uudis- kuin perusparannushankkeissa. Ta-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

voitteenasettelua voivat tukea pedagogisen asiantuntijuuden lisäksi esimerkiksi palvelu- ja tilaverkon kehittäminen kaupunkistrategiassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti, kaavoitus ja yhdyskuntasuunnittelu, hanke- ja toteutussuunnittelun integroiminen sekä kustannustieto niin toiminnan kuin investoinnin näkökulmasta. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä Moniammatillisen asiantuntijayhteistyön edelleen kehittämistä tukemaan alueellisesti yhdenvertaisten oppimisympäristöjen, pedagogisten tavoitteiden, toiminnallisen suunnittelun, hankesuunnittelun ja kustannustehokkuuden yhteensovittamista.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 417](#)

HEL 2019-003309 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuus vastaa kaupunkiympäristön rakentamisesta sekä käytettävyydestä. Palvelukokonaisuuteen kuuluva rakennetun omaisuuden hallinta vastaa tilaomaisuuden hallinnasta ja toimitilahankkeiden tavoitteiden määrittelystä. Koulujen sekä päiväkotien perusparannus-, laajennus- ja uudisrakennushankkeissa hankesuunnitelmat laaditaan kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala määrittää hankkeiden pedagogiset lähtökohdat, ja kaupunkiympäristön toimialan tavoitteena on toteuttaa hankkeet siten, että ne muun muassa tukevat uuden opetussuunnitelman mukaista toimintaa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkistrategian mukaan koko Helsingin kaupunki toimii oppimisen ympäristönä. Tiloja kehitetään asiakaslähtöisesti tavoitteena vaikuttavuuden, tuottavuuden ja kustannustehokkuuden parantaminen. Hankkeissa ajanmukaistetaan tiloja opetuksen vaatimusten mukaisesti ja huomioidaan myös mahdollinen tilojen yhteiskäyttö, esteettömyys sekä pihojen toimivuus ja turvallisuus. Erityistä huomiota kiinnitetään sisäilman laatuun, valaistukseen, paloturvallisuuteen, äänenvaimennukseen ja tietoteknisiin tulevaisuuden oppimisympäristöjen vaatimuksiin. Suunnittelussa otetaan myös huomioon pitkään elinkaareen liittyvä muunneltavuuden vaatimus. Rakennejärjestelmällä, taloteknisillä asennuksilla ja tilasuunnittelulla pyritään mahdollistamaan huonetilojen myöhempi uudelleenjärjestäminen toiminnan mahdollisesti muuttuessa.

Tilahankkeissa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijoiden laatima tarveselvitykseen sisältyvä pedagoginen suunnitelma on tärkeä osa hankesuunnittelun lähtötietoja. Kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen asiantuntijat tekevät jo nyt yhteistyötä monilla tahoilla koulu- ja päiväkotirakennusten suunnittelun kehittämiseksi. Asiantuntijayhteistyön koordinoimista ja kokoonpanoa yli toimialarajojen tulee kehittää siten, että se tukee tavoitteiden saavuttamista niin uudis- kuin perusparannushankkeissa. Tavoitteenasettelua voivat tukea pedagogisen asiantuntijuuden lisäksi esimerkiksi palvelu- ja tilaverkon kehittäminen kaupunkistrategiassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti, kaavoitus ja yhdyskuntasuunnittelu, hanke- ja toteutussuunnittelun integroiminen sekä kustannustieto niin toiminnan kuin investoinnin näkökulmasta. Myös niin Suomessa kuin kansainvälisesti toteutetuista ratkaisuista saatavien käyttäjäkokemusten sekä tutkimustiedon hyödyntämisen tulee olla osa asiantuntijatyön kehittämistä. Moniammatillisen asiantuntijayhteistyön kehittäminen siten, että se tukee pedagogisten tavoitteiden, toiminnallisen suunnittelun ja hankesuunnittelun yhteensovittamista kaikissa prosessin vaiheissa on kannatettava ajatus.

[20.08.2019 Pöydälle](#)

- Esittelijä kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho
- Lisätiedot Lotta Hakanpää, projektiasiantuntija, puhelin: 310 21397
lotta.hakanpaa(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 292](#)

HEL 2019-003309 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	+358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	0201256-6	FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä käynnistyy vuositasolla kymmeniä koulu- ja päiväkotirakennusten peruskorjauksia ja uudisrakennushankkeita. Ilmiö tulee voimistumaan lähitulevaisuudessa entisestään rakennuskannan ikääntyessä ja vaatiessa toimenpiteitä. Näissä peruskorjaus- ja uudisrakennusprosesseissa oppimisympäristöjen pedagoginen suunnittelu on hyvin tärkeää. Tila määrittää paljon sitä, miten opiskelu ja oppiminen on mahdollista toteuttaa ja miten se lopulta tapahtuu. Oppimisympäristöllä perinteisesti tarkoitetaan oppimiseen liittyvää fyysisen ympäristön, psyykkisten tekijöiden ja sosiaalisten suhteiden kokonaisuutta, jossa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimista tapahtuu muuallakin kuin luokkahuoneissa ja koulussa. Strategian mukaan koko Helsingin kaupunki toimii oppimisen ympäristönä.

Oppimistilanteet ovat luonteeltaan erilaisia ja muodostuvat erilaisista pedagogisista toiminnallisista tilanteista, kuten tutkivasta ja toiminnallisesta oppimisesta, yhteisöllisestä oppimisesta ja vuorovaikutustilanteista, itseohjautuvasta oppimisesta ja ohjatuista tilanteista unohtamatta pihalla ja luonnossa oppimista. Nämä erilaiset oppimistilanteet vaativat joustavia, muokattavia ja tarvittaessa avautuvia oppimisympäristöjä. Tiloja on tärkeää myös pystyä tarvittaessa rajaamaan toiminnan sitä edellyttäessä. Oppijoiden eriyttämistarpeet vaativat myös muunneltavissa olevaa tilaa.

Koulusuunnittelun täytyy vastata kaikkiin nykypäivän vaatimuksiin samoin kuin myös ennakoida tulevaa niin, että tänä päivänä suunniteltavat ja rakennettavat oppimisympäristöt olisivat vielä kymmenienkin vuosien kuluttua muunneltavuutensa takia toimivia ja esteettä oppimisen tiloja. Hyvin suunnitellut opetus- ja tilaratkaisut tarjoavat niin opettajalle kuin oppijalle mahdollisuuden vaikuttaa kulloiseenkin oppimisympäristön ja -materiaalin valintaan aiempaa paremmin, ja näin mahdollistuvat omien yksilöllisten tavoitteiden saavuttaminen aiempaa toimivammin. Edelleen tulee koulusuunnittelussa kiinnittää aiempaa enemmän huomiota oppimisympäristöjen akustisiin vaatimuksiin sekä siihen, kuinka suuri rooli myös valaistuksella voi olla oppimistapahtumassa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kehitetty syksyn 2018 ja kevään 2019 aikana pedagogisen suunnitelman mallia koulusuunnittelutyön tueksi. Tämän työkalun avulla toimintayksikkö kuvaa omasta näkökulmastaan sitä pedagogista toimintaa, jota jo toteutetaan tai haluttaisiin toteuttaa pedagogisesti toimivissa oppimisympäristöissä. Samalla kannustetaan pohtimaan niitä rakenteita ja ratkaisuja, jotka nykyisessä yksikössä mahdollistavat toimivan pedagogiikan ja haastetaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

pohtimaan niitä rakenteita ja ratkaisuja jotka puolestaan asettavat rajoitteita pedagogiikan toteuttamiselle ja kehittämiselle. Henkilökunnan ja käyttäjien roolia ja merkitystä suunnittelussa vahvistetaan. Suunnittelua viedään lähemmäs käyttäjiä. Jokaisen koulun tai varhaiskasvatusyksikön henkilökunnan ja oppilaiden näkökulman pohjalta suunnitellaan luonnos. Luonnos tuodaan kommentoitavaksi henkilökunnalle ja käyttäjille. Vuorovaikutteisen suunnittelun kehittämisellä ja laajentamisella pyritään rakentamaan tiloista käyttäjille parhaiten soveltuvia. Pedagogiisen suunnitelman työskentelyn ja laadinnan lähtökohtana ovat seuraavat valtakunnallisesta opetussuunnitelmasta, Helsingin kaupungin omasta opetussuunnitelmasta, Helsingin digitalisaatio-ohjelmasta ja -visiosta sekä kaupunkistrategiasta nousevat oppimisen kulmakivet: yhteisöllisyys ja yhteisöllinen oppiminen, tulevaisuuden taidot, oppijan osallistuminen ja osallisuus sekä oppimisen kaikkiallisuus.

Pedagogista suunnitelmaa käytetään peruskorjauksen tai uudisrakennuksen suunnittelutyön lähtökohtana. Suunnitelman laatimiseen osallistetaan yksikön henkilökuntaa, oppilaita ja huoltajia ja tähän osallistamiseen tarjotaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta asiantuntija-apua ja työkaluja. Suunnitelman kehittämisessä on ollut mukana kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta asiantuntijoita, Helsingin kaupungin asiantuntijaopettajia ja tilapalveluiden arkkitehtejä ja suunnittelijoita.

Moniammatillinen suunnitteluryhmä koulusuunnittelun tueksi on kannatettava ajatus. Osittain sellainen on jo muodostunut pedagogisen suunnitelman työstön aikana. Ryhmän tarkempaa kokoonpanoa ja laajuutta on syytä selvittää. Ryhmän kokoonpanosta voidaan tehdä strukturoidumpi ja kokoontumisia tulee jatkaa suunnitelman toimivuuden arvioinnin ja kehittämisen yhteydessä samoin kuin toteutettujen oppimisympäristöratkaisujen arvioinnissa. Ryhmän kokoonpanoa voidaan vielä täydentää eri asiantuntijoilla. Tämän ryhmän on tärkeää tutustua jo toteutettuihin koulukohteisiin ja saada sieltä käyttäjäkokemuksia ja -palautetta niin pedagogeilta kuin oppijoiltakin. Samoin ryhmän tulee ylläpitää ajantasaista tietoaan jo olemassa olevasta kotimaisesta ja kansainvälisestä tutkimustiedosta erilaisten oppimisympäristöjen vaikutuksista oppimiseen. Edelleen tulee tutustua ja dokumentoida jo olemassa olevia oppimisympäristöjä niin Suomessa kuin kansainvälisestikin ja kerätä kokemuseräistä tietoa erilaisten ratkaisujen toimivuudesta

Käsittely

[27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Anu Korppi: KPL 5: Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kehitetty syksyn 2018 ja kevään 2019 aikana pedagogisen suunnitelman mallia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

koulusuunnittelutyön tueksi. Tämän työkalun avulla toimintayksikkö kuvaa omasta näkökulmastaan sitä pedagogista toimintaa, jota jo toteutetaan tai haluttaisiin toteuttaa pedagogisesti toimivissa oppimisympäristöissä. Samalla kannustetaan pohtimaan niitä rakenteita ja ratkaisuja, jotka nykyisessä yksikössä mahdollistavat toimivan pedagogiikan ja haastetaan pohtimaan niitä rakenteita ja ratkaisuja jotka puolestaan asettavat rajoitteita pedagogiikan toteuttamiselle ja kehittämiselle. ***LISÄYS TÄHÄN KOHTAAN*** Pedagogisen suunnitelman työskentelyn ja laadinnan lähtökohtana ovat seuraavat valtakunnallisesta opetussuunnitelmasta, Helsingin kaupungin omasta opetussuunnitelmasta, Helsingin digitalisaatio-ohjelmasta ja -visiosta sekä kaupunkistrategiasta nousevat oppimisen kulmakivet: yhteisöllisyys ja yhteisöllinen oppiminen, tulevaisuuden taidot, oppijan osallistuminen ja osallisuus sekä oppimisen kaikkiallisuus.

***Henkilökunnan ja käyttäjien roolia ja merkitystä suunnittelussa vahvistetaan. Suunnittelua viedään lähemmäs käyttäjiä. Jokaisen koulun tai varhaiskasvatustyöyksikön henkilökunnan ja oppilaiden näkökulman pohjalta suunnitellaan luonnos. Luonnos tuodaan kommentoitavaksi henkilökunnalle ja käyttäjille. Vuorovaikutteisen suunnittelun kehittämällä ja laajentamisella pyritään rakentamaan tiloista käyttäjille parhaiten soveltuvia.

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Anu Korpin tekemän ja Pia Pakarisen kannattaman vastaehdotuksen.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tommi Tiittala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22900
tommi.tiittala(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kasvatukseen ja koulutukseen tilojen pedagoginen asiantuntijaryhmä

Kasvatuksen ja koulutuksen tilojen toimivuus ja riittävyys ovat keskeisiä Helsingin palveluiden haasteista. Aloitteessa esitetään, että kasvatukseen ja koulutukseen perustetaan tilasuunnittelun pedagoginen asiantuntijaryhmä. Tällä tavoitellaan lasten ja nuorten oppimista ja kehitystä parhaiten tukevia oppimisympäristöjä.

Koulu- ja päiväkotirakennuksen merkitys on pedagogisesti suuri. Lapsilla ja nuorilla aivojen kehitys on vielä kesken, ja aivojen etuotsalohko kehittyy yli 25-vuotiaaksi. Päiväkoti-ikäisillä tai kouluikäisellä ei ole vielä samanlaista kykyä toiminnan ohjaukseen ja tarkkaavuuden kohdistamiseen tai keskittymisen ylläpitämiseen kuin aikuisella. Uusi opetussuunnitelma tuo mukanaan tarpeen muuttaa koulurakennuksia ja tarkoittaa, että tilantarve kouluissa on lisääntynyt. Koulurakennuksien oppilaskohtaista mitoitusta on tästä syystä tarpeen kasvattaa suunnitelmissa. Opetuksessa tarvitaan paljon havaintovälineitä ja monenlaista materiaalia. Opetuksessa tarvitaan rauhallisia työskentelytiloja ja kotiluokat jokaiselle koulun luokalle. Näiden lisäksi tarvitaan tiloja eriyttämiseen ja monipuolisiin työskentelytapoihin. Levottomissa tai meluisissa avoimissa tiloissa työskentely ei tue lapsen aivojen kehittymistä eikä oppimista. Tärkeää taustatietoa jatkokehittämiselle saadaan kartoittamalla opettajien näkemykset ja kehittämiskohteet niistä kouluista, joissa rakennus on toteutettu avoimena oppimisympäristönä. Käyttäjäkyselyjen ja tutkimuksen kautta määritellään reunaehdot ja arkkitehdille koulujen suunnittelua varten.

Olisikin tärkeää, että koulujen kuten myös päiväkotien suunnittelussa tunnustetaan tarkoin, että rakennus on pedagoginen työkalu ja siksi kasvatustieteilijöistä, kehityspsykologeista sekä kasvun neurobiologian asiantuntijoista ja tilasuunnittelijoista kootaan ryhmä, joka määrittelee tutkimukseen pohjautuen oppimista ja lapsen ja nuoren kehitystä parhaiten tukevat mallit oppimisympäristöihin. Jokaisen peruskorjauksen ja uudisrakennussuunnittelun yhteydessä on myös kuultava alueen opettajia ja oppilaita, joilla on käsitys opetuksen arjen tarpeista. Koulujen ja päiväkotien tilasuunnittelussa on otettava jatkossa mitoituksessa huomioon kasvanut oppilaskohtainen tilantarve ja varattava rahoitus koulurakennusten kasvaneen tilantarpeen tuomiin kuluihin sekä rakentamisessa, peruskorjaustöissä että vuokranmaksussa. Koulujen ja päiväkotien tilamitoitussuunnittelussa on oltava riittävä väljyys, jotta lähikoulu- ja päiväkotipaikka voidaan taata.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kokoaa asiantuntijaryhmän määrittelemään tutkimukseen ja tietoon sekä kokemuksiin ja tarpeisiin pohjautuen tavoitteet ja määritelmän toimiville koulu- ja päiväkotirakennuksille.

Helsingissä 13.03.2019

Holopainen Mari

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 10 allekirjoitusta)

Diarra Fatim

Vanhanen Reetta

Juva Kati

Chydenius Jussi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 13.03.2019

Talousarvioaloite

Ohisalo Maria

Korkkula Vesa

Stranius Leo

Moisio Elina

Hernberg Kaisa

Nieminen Jarmo

36

Valtuutettu Maria Ohisalonen ja 23 muun aloite Ohjaamatoiminnan moniammatillisuuden vahvistamisesta

HEL 2019-001430 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään Ohjaamon lisäresursointia nuorten monialaisten palveluiden turvaamiseksi kahden asumisneuvojan, yhden sosiaalityöntekijän ja yhden psykiatrisen sairaanhoitajan palkkaamisella. Aloitteen mukaan tämän myötä nuoret voivat aidosti ja moniammatillisesti saada myös muita kuin työllisyyttä edistäviä palveluita Ohjaamo Helsingistä.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoihin viitaten, että nuorten sosiaalipalveluja on vahvistettu ja uudistettu Ohjaamo Helsingin Euroopan sosiaalirahaston (ESR) hankerahoituskauden päätyttyä. Yhteistyötä nuorten sosiaalityön ja Ohjaamo Helsingin eri toimijoiden kanssa lisätään. Nuorten sosiaalityön Etelä-Helsingin asumisklinikkatoiminta tullaan aloittamaan vuoden 2019 aikana Ohjaamo Helsingin neuvontapisteessä. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluketjua kehitetään sosiaali- ja terveystoimialalla, jotta voidaan vastata laaja-alaisesti matalan kynnyksen palvelujen tarpeisiin.

Ohjaamo Helsinki on 15–29-vuotiaiden matalan kynnyksen monialainen palvelupiste, jossa julkinen, yksityinen ja kolmas sektori tarjoavat monialaisesti palveluja työllistymiseen, koulutukseen, elämänhallintaan ja hyvinvointiin liittyen. Helsingin kaupunkistrategiassa on sitouduttu Ohjaamotoimintaan koko valtuustokaudeksi 2017–2021. Kaupunginkanslian työvoima- ja maahanmuuttoyksikön nuorten palvelut koordinoi ja johtaa toimintaa sekä vastaa sen toiminnan toteutuksesta.

Ohjaamo Helsingin neuvontapisteessä työskentelee sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa kokoaikaisesti sosiaalityöntekijä sekä lisäksi osina viikoppäivistä terveydenhoitaja, liikkuvan mielenterveystyön tiimi ja etsivän nuorisotyön työntekijöitä. Sosiaali- ja ohjaajan tarve sosiaalityöntekijän työpariksi on tunnistettu ja mahdollinen lisähenkilöstön palkkaaminen tapahtuu talousarvion puitteissa. Erityistä tukea tarvitsevat nuoret eivät kuulu Ohjaamon yksilötyöhön, vaan heidät ohjataan alueellisiin nuorten sosiaalityön tiimeihin vahvemman tuen ja omatyöntekijän turvaamiseksi.

Ohjaamotoiminnan kautta nuorilla on mahdollisuus saada tarpeidensa mukaisia palveluita moniammatillisesti ja Ohjaamo Helsingin ohjausryhmässä arvioidaan monialaisten palveluiden kehittämistarpeita, jotka toteutetaan kunkin toimialan talousarvion puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 289](#)

HEL 2019-001430 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ohjaamo Helsinki on kaikkien alle 30-vuotiaiden matalan kynnyksen monialainen palvelupiste. Ohjaamossa tarjotaan tietoa, neuvontaa, ohjausta sekä palveluja. Ohjaamo on alusta, jossa julkinen, yksityinen ja kolmas sektori tarjoavat yhdessä monialaisesti palveluita työllistymiseen, koulutukseen, elämänhallintaan ja hyvinvointiin liittyen.

Helsingin kaupunki on sitoutunut kaupungin strategiassa (Maailman toimivin kaupunki – Helsingin kaupunkistrategia 2017–2021) Ohjaamotoimintaan koko valtuustokaudelle. TE-hallinnon kautta kanavoitu hallituksen erillismääräraha Ohjaamotoiminnan vakiinnuttamiseen on varattu vuoden 2021 loppuun.

Helsingin kaupunginkanslian työvoima- ja maahanmuuttoyksikön Nuorten palvelut koordinoi ja johtaa Ohjaamo toimintaa ja vastaa sen toiminnan toteutuksesta. Ohjaamossa tapahtuvasta päivittäisestä monialaisen työn organisoimisesta vastaa projektipäällikkö tiiviissä yhteistyössä muiden toimialojen ja Uudenmaan TE-toimiston hallinnollisten esimiesten kanssa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Ohjaamossa tarjotaan monialaista ja -kanavaista matalan kynnyksen neuvonta- ja ohjauspalvelua.

Kukin toimija tuottaa Ohjaamon yhteiseen palvelualueeseen seuraavat palvelut:

- sosiaali- ja terveystoimiala: terveydenhoitajan ja sosiaalityöntekijän palvelut
- kasvatuksen- ja koulutuksen toimiala: pedagogiset, opinto-ohjaajan ja koulutuspalvelut
- kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala: nuorisotyön ja nuorten tieto- ja neuvontatyön palvelut
- kaupunginkanslia: uraohjauksen, kehittämisen ja hallinnon palvelut
- Uudenmaan TE-toimisto: työllisyydenhoidon ja työnantajayhteistyön sekä kehittämisen ja hallinnon palvelut

Toimijat yhdessä kehittävät ja toteuttavat yhteen sovitettuja, monialaisia palveluprosesseja nuorten tarpeiden mukaan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää Ohjaamotoimintaa hyvänä ja katsoo, että jatkossa tulee pohtia nykyisten monialaisten palveluiden riittävyyttä Ohjaamotoiminnan toteuttamiseen. Lisäksi on hyvä selvittää lisäresurssien ja niiden kohdentamisen tarvetta sekä tarjottavien palveluiden sijaintia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että aloitteessa esitetyt lisäresurssit sijoittuvat pääasiassa sosiaali- ja terveystoimialan vastuualueelle. Toimialat päättävät kukin omista resursoinneistaan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tuottaa sopimuksen mukaan pedagogiset, opinto-ohjauksen ja koulutuspalvelut, joihin mainitussa aloitteessa ei esitetä lisäresursseja.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tuija Artama, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 21418
tuija.artama(a)hel.fi

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 196](#)

HEL 2019-001430 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Maria Ohisaloon ja 23 muun valtuutetun talousarvioaloitteeseen koskien ohjaamotoiminnan moniammatillisuuden vahvistamista:

"Ohjaamotoiminnasta

Ohjaamo Helsinki on 15–29-vuotiaiden nuorten matalan kynnyksen neuvontapiste, joka toimii osana Helsingin kaupungin elinkeino-osaston nuorten palveluita.

Ohjaamo Helsingin neuvontapisteessä työskentelee Helsingin kaupungin nuorten työllisyyspalveluiden uraohjaaja, TE-toimiston työntekijöitä sekä Helsingin kaupungin toimialojen työntekijöitä. Nuorille tarjotaan Ohjaamo Helsingissä moniammatillisesti tukea esimerkiksi koulutukseen, työllistymiseen, asumiseen, terveyteen ja arkeen liittyvissä asioissa.

Ohjaamo Helsingin neuvontapisteessä työskentelee kokoaikainen sosiaalityöntekijä. Nuorten syrjäytymistä ehkäisevän 2ME -hankkeen sosiaaliohjaaja on tavoitettavissa neuvontapisteessä kerran viikossa. Neuvontapisteessä kokoontuu kerran viikossa sosiaaliohjaajien ja sosiaalityöntekijöiden verkosto, johon kuuluu työntekijöitä nuorten sosiaalityöstä sekä jälkihuollosta.

Nuorten sosiaalityön edustajia osallistuu tarvittaessa myös muihin Ohjaamo Helsingin toimintoihin ja tapahtumiin.

Terveystoiminta ottaa vastaan nuoria Ohjaamo Helsingin neuvontapisteessä maanantaisin ja tiistaisin. Keskiviikosta perjantaihin Ohjaamo Helsingin nuorten on mahdollista saada terveydenhoitajan palvelua työkyky- ja terveysneuvonnan toimipisteessä. Terveystoiminnan tehtävä on ottaa kantaa nuoren työ- ja opiskelukykyyn, hoidontarpeen arviointiin, mahdollisten kuntoutustoimenpiteiden aloittamiseen sekä jatko-ohjaukseen esimerkiksi lääkärille.

2ME -hankkeen liikkuvan mielenterveystyön tiimi on kerran viikossa tavoitettavissa Ohjaamo Helsingin neuvontapisteessä. Tiimi tarjoaa Ohjaamo Helsingin nuorille muun muassa määräaikaista toistuvia tapaamisia.

Nuorilla on myös mahdollisuus käydä keskustelemassa etsivän nuorisotyön työntekijöiden kanssa, jotka ovat tavoitettavissa neuvontapisteessä kahtena päivänä viikossa.

Ohjaamo Helsingin henkilöstötarpeista

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Perhe- ja sosiaalipalveluissa on tunnistettu sosiaaliohjaajan tarve Ohjaamo Helsinkiin sosiaalityöntekijän työpariksi. Muita sosiaali- ja terveystoimialan resursseihin kohdistuvia lisätarpeita ei ole tullut esille Ohjaamo Helsingin ohjausryhmässä. Mahdollisen lisähenkilöstön palkkaaminen tapahtuu talousarvion puitteissa.

Nuorten sosiaalipalvelut vahvistuvat ja uudistuvat

Kaupunkistrategiassa vuosille 2017–2021 korostetaan lasten ja nuorten palveluketjun sekä perustoimintojen vahvistamista. Ohjaamo Helsingin Euroopan sosiaalirahaston (ESR) hankerahoituskauden päätyttyä helmikuussa 2018, nuorten sosiaalipalveluja on alettu vahvistamaan ja uudistamaan entisestään.

Hankerahoituskauden päätyttyä Ohjaamo Helsingin ohjausryhmässä on todettu, että erityistä tukea tarvitsevat nuoret eivät kuulu Ohjaamon yksilötyöhön. Tavoitteena on ohjata erityistä tukea tarvitsevat nuoret alueellisiin nuorten sosiaalityön tiimeihin, joissa he saavat vahvempaa tukea ja sosiaalihuoltolain mukaisen omatyöntekijän. Asiakasohjaus Ohjaamo Helsingistä nuorten sosiaalityöhön on kuitenkin ollut vähäistä, minkä vuoksi kaikki erityistä tukea tarvitsevat nuoret eivät ole saaneet riittävän vahvaa tukea. Asiakasohjausta tullaan kehittämään edelleen.

Ohjaamo Helsingin ohjausryhmässä on keväällä 2019 nähty tärkeäksi vahvistaa alkuarviointia ja sosiaalityöntekijän roolia siinä, minkä kautta on mahdollista ohjata yksilöohjaukseen sellaisia nuoria, jotka voisivat osallistua koulutukseen ja työhön.

Yhteistyötä nuorten sosiaalityön ja Ohjaamo Helsingin eri toimijoiden kanssa tullaan lisäämään. Kehitteillä on esimerkiksi Silta-toiminta, jossa nuorten sosiaalityö ja Ohjaamo Helsinki toteuttavat alueellisia tapahtumia yhdessä. Alueellisilla tapahtumilla pyritään tavoittamaan nuoria laaja-alaisesti.

Nuorten sosiaalityössä aloitetaan vuoden 2019 aikana asumisklinikka-toiminta kaikissa neljässä pääilmansuunnassa. Etelä-Helsingin asumisklinikkatoiminta järjestetään Ohjaamo Helsingin neuvontapisteessä. Toiminta vastaa osaltaan nuorten asumisneuvonnan tarpeisiin.

Sosiaali- ja terveystoimialalla työtetään yhdessä muiden toimijoiden kanssa lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluketjua, jossa tullaan panostamaan monitoimijaiseen toimijaverkostoon sekä kohtauspintoihin eri palveluissa. Tarkoituksena on vastata laaja-alaisesti eri puolilta tuleviin matalan kynnyksen palvelujen tarpeisiin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Ohjaamotoiminta on nuorille hyvä matalan kynnyksen väylä, missä nuorilla on mahdollisuus saada tarpeidensa mukaisia palveluita moniammatillisesti. Moniammatillisella yhteistyöllä pystytään mahdollistamaan eri toimijoiden asiantuntemuksen sekä osaamisen yhdistäminen tehokkaasti ja joustavasti sekä tarvittaessa ohjaamaan tuetusti nuoret vahvemman tuen palveluihin. Moniammatillinen yhteistyö edistää sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaisesti nuoren edun ja tarpeenmukaisen palvelukokonaisuuden muodostamista.”

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Sari Tuominen, idän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 46700
sari.tuominen(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 20.08.2019 § 136](#)

HEL 2019-001430 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Ohisalo ym. esittävät talousarvioaloitteessaan Ohjaamoon lisäresursointia nuorten monialaisten palveluiden turvaamiseksi niin, että Ohjaamoon palkattaisiin kaksi asumisneuvojaa, yksi sosiaalityöntekijä ja yksi psykiatrinen sairaanhoitaja, jotta nuoret voisivat aidosti ja moniammatillisesti saada myös muita kuin työllisyyttä edistäviä palveluita Ohjaamo Helsingistä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä Ohjaamo-toiminnan kehittämistä monialaisen nuorten palvelupisteen suuntaan. Ohjaamo-toiminnan onnistumisen kannalta on tärkeää, että nuoria voidaan ohjata sinällään ehdottoman keskeistä työllisyydenhoidon näkökulmaa laajemmin.

Ohjaamo Helsinki on tärkeä osa nuorten palveluita. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on mukana kaupungin osalta Ohjaamo Helsingin resursoinnissa yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kaupunginkanslian kanssa. Kulttuurin ja vapaa-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

ajan toimialan nuorisopalveluista Ohjaamossa työskentelee kaksi koko-aikaista nuorisotyöntekijää.

Ohjaamo suuniteltaessa tavoitteena oli, että siitä muodostuisi nuorten monipuolinen matalankynnyksen palvelupiste. Eri alojen osaamisen tuominen Ohjaamoon ajateltiin tuovan monipuolisesti hyötyä nuorelle, ehkäisevän tehokkaasti syrjäytymistä mahdollistamalla monenlaisiin tarpeisiin vastaamisen ja kehittävän koko työryhmän osaamista nuoren tueksi. Ajatuksena moniammatillisessa työtavassa oli, ettei Ohjaamoon tulla tekemään pelkästään vain oman ammattialansa työnkuvia sellaisenaan, vaan tarkoituksena oli luoda uudenlaista Ohjaamon-toiminnan erityistä joustavaa työnkuvaa eri ammattialojen osaamistauoilla.

Tällä hetkellä Ohjaamo Helsinki keskittyy vahvasti koulutuksen ja työllisyyden hoitoon, eikä yksin pysty riittävästi vastaamaan nuorten syrjäytymisen taustalla oleviin syihin, kuten esimerkiksi mielenterveyden ongelmiin tai sosiaalisten verkostojen ulkopuolelle jäämiseen. Usein koulutuksesta keskeyttämisten taustalla on epäsoivia alavalintoja, psyykkisiä ongelmia, yhteisön ulkopuolelle jättämistä ja ohjauksen puutetta. (Simonen Jenni 2019, Mä koitan itse selviytyä kaikesta, Tutkimustyön ja koulutuksen ulkopuolella olevista nuorista)

Aloitteessa ehdotetaan psykiatrisen sairaanhoitajan palkkaamista Ohjaamoon. Mielenterveyspalveluiden saatavuutta tulisi vahvistaa niin yleisesti, mutta myös Ohjaamo-toiminnassa. Usein koulutuksen ja työn ulkopuolella olevilla nuorilla on ollut elämänsä aikana lievempiä tai vakavampia psyykkisiä ongelmia. Psyykkiset ongelmat rasittavat ja horjuttavat elämän mielekkyyttä. (Simonen, Jenni 2019, Mä koitan itse selviytyä kaikesta, Tutkimus työn ja koulutuksen ulkopuolella olevista nuorista). Ohjaamossa olisi hyvä paikka helpottaa mielenterveyden tukipalveluihin pääsyä ja palveluihin ohjautumista. Mielenterveyden osaaminen Ohjaamossa vahvistaisi myös koko työryhmän osaamista nuorten psyykkisten haasteiden kanssa.

Nuoret kertovat sosiaalisten suhteiden lisäävän elämän mielekkyyttä. Syrjäytymisen ensisijaiseksi syyksi mainitaan sosiaalisten suhteiden heikkous. (Simonen, Jenni 2019, Mä koitan itse selviytyä kaikesta, Tutkimus työn ja koulutuksen ulkopuolella olevista nuorista). Näihin haasteisiin vastaamiseksi tarvitaan sosiaalisten mahdollisuuksien lisäämistä ja taitojen vahvistamista. Tällä on vaikutuksia yksinäisyyden ehkäisemiseen sekä mielenterveyden ja hyvinvoinnin kohenemiseen. Sosiaalityöntekijän työkuva paremmin tähän voisi vastata sosiaaliohjaajan ja/tai nuoriso-ohjaajan osaaminen. Monissa kaupungeissa Ohjaamon nuorisotyöllinen ote on Helsinkiä vahvempaa, esimerkiksi Byströmin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

mallissa Oulussa, jossa Ohjaamon keskeinen tehtävä mainitaankin olevan vastaaminen niihin tarpeisiin, joita nuorilta löytyy työn ja koulutukseen liittyvien haasteiden takaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa yhden täysipäiväisen asuntoneuvontaan erikoistuneen työntekijän (esim. sosiaaliohjaajan) lisäämistä osaksi Ohjaamon työryhmää. Sosiaali- ja terveystieteissä ollaan parhaillaan kehittämässä nuorten asumisklinikkatoimintaa kaikissa neljässä pääilmansuunnassa. Etelä-Helsingin asumisklinikkatoiminta tullaan järjestämään Ohjaamo Helsingin neuvontapisteessä. Tämä vastaa osaltaan nuorten asumisneuvonnan tarpeisiin.

Aloitetta tukee tuore hallitusohjelma, jossa todetaan, ettei yhdenkään nuoren pidä syrjäytyä. Ohjelmassa otetaan huomioon muun muassa nuorten työllisyyden ja mielenterveyden edistäminen, nuorten tasapuolisten mahdollisuuksien kasvokkain tapahtuvaan tuen takaaminen Ohjaamo-toiminnassa sekä talous- ja työelämätaitojen vahvistaminen osana nuorten hyvinvointia. Hallitus tulee edistämään nuorisotakuuta asiantuntijatyön pohjalta, jossa jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle tai alle 30-vuotiaalle valmistuneelle taataan joko työ-, työharjoittelu-, työkokeilu-, työpaja-, oppisopimus- tai kuntoutuspaikka kolmen kuukauden aikana työttömyyden alkamisesta. Tämä lisänee tarvetta Ohjaamopalveluiden vahvistamiseksi. (Pääministeri Antti Rinteen hallituksen ohjelma 6.6.2019, Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta).

Ohjaamo-toiminta tarvitsee resursseja ja kehittämistä monipuolisen palvelupisteen suuntaan, jossa vastataan nykyistä enemmän työ- ja koulutusasioiden rinnalla mielenterveyden haasteisiin ja lisätään syrjään jääneiden nuorten sosiaalisia mahdollisuuksia.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Ohjaamotoiminnan moniammatillisuuden vahvistaminen

Ohjaamo Helsinki on vuonna 2015 ESR-rahoituksella perustettu monialainen palvelupiste alle 30-vuotiaille nuorille. Ohjaamossa nuoria palvelevat Uudenmaan TE-toimiston asiantuntijat sekä työntekijöitä kaupungin eri toimialoilta. Ohjaamon tavoitteena on Helsingin kaupungin strategian mukaisesti kehittää ja toteuttaa helposti saavutettavia yhden luukun periaatteella toimivia palveluita syrjäytymisvaarassa oleville nuorille.

Vuonna 2018 Ohjaamon neuvonnassa oli 12 619 asiointia. Neuvonnassa yli 40 % ensisijaisista kysymyksistä koski muuta kuin koulutusta ja työtä. Nuorten kysymyksissä ja tarpeissa korostuu sosiaalityön ja psykososiaalisen tuen tarve; asuminen, asunnottomuus, itsenäistyminen, talous- ja velka-asiat sekä mielenterveys ovat yleisiä teemoja.

Ohjaamon ESR-hankerahoituskauden päätyttyä helmikuussa 2018 palvelupisteen monialaisuus on tyypistynyt merkittävästi. Aikaisemmin Ohjaamossa toimi saman katon alla kokoaikaisesti yksi terveydenhoitaja, yksi asumisneuvoja ja kaksi sosiaalityöntekijää. Hankekauden päätyttyä sosiaali- ja terveyspalvelut Ohjaamossa puolittuivat. Ohjaamot saivat valtakunnallisesti hallituksen erillismäärärahan Ohjaamotoiminnan vakiinnuttamiseen. Erillismääräraha kanavoitiin Uudenmaan TE-toimiston kautta ja tämä on johtanut siihen, että suurin osa Ohjaamon työntekijöistä (19) on TE-toimistosta. Myös Ohjaamon kaksi psykologia on TE-toimiston ammatinvalintapsykologeja.

Helsingissä oli vuonna 2017 noin 800 alle 25-vuotiasta asunnottomaa nuorta. Määrä on kasvanut noin sadalla vuodesta 2016. Ohjaamossa asumisneuvontaa tarjoaa Nuorisotasuntoliitto kaksi kertaa kuussa neljä tuntia kerrallaan, vaikka tarve on paljon suurempi. Ohjaamossa toimii enää yksi sosiaalityöntekijä kokoaikaisesti ja yksi terveydenhoitaja osa-aikaisesti kaksi päivää viikossa. Helsinki on sitoutunut tekemään vuonna 2019 toimenpidesuunnitelman asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi erityisesti nuorten kasvaneen asunnottomuuden torjumiseksi.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme Ohjaamoon lisäresursointia nuorten monialaisten palveluiden turvaamiseksi. Esitämme Ohjaamoon palkattavaksi kaksi asumisneuvojaa, yksi sosiaalityöntekijä ja yksi psykiatrinen sairaanhoitaja, jotta nuoret voivat aidosti ja moniammatillisesti saada myös muita kuin työllisyyttä edistäviä palveluita Ohjaamo Helsingistä.

Helsingissä 30.01.2019

Ohisalo Maria

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 23 allekirjoitusta)

Vepsä Sinikka

Vanhanen Reetta

Harjanne Atte

Korkkula Vesa

Diarra Fatim

Moisio Elina

Alametsä Alviina

Silvo Satu

Rantanen Tuomas

Nuorteva Johanna

Strandén Juhani

Malin Petra

Honkasalo Veronika

Vesikansa Sanna

Arhinmäki Paavo

Saxberg Mirita

Sydänmaa Johanna

Pennanen Petrus

Hernberg Kaisa

Stranius Leo

Said Ahmed Suldaan

Juva Kati

Wallgren Thomas

37

Valtuutettu Sinikka Vepsän ja viiden muun talousarvioaloite hoito/hoiva-apulaisten lisäämisestä Helsingin monipolisiin palvelukeskuksiin

HEL 2019-003316 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupungin monipuolisiin palvelukeskuksiin ja palvelutaloihin niin ryhmäkoteihin kuin palveluasumisen puolelle palkattaisiin hoito/hoiva-apulaisia, joita ei laskettaisi mukaan hoitajamitoitukseen.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveystalouden lausuntoon viitaten, että henkilöstöressurssien riittävyyttä tarkastellaan vuosittain talousarvion puitteissa ja henkilöstömitoitusta arvioidaan kokonaisuutena asiakkaiden hoidon tarpeen mukaan, ei yksittäisen ammattiryhmän näkökulmasta.

Helsingissä on 2 000 ympärivuorokautisen hoidon paikkaa 93 toimintayksikössä. Näissä yksiköissä toimii noin 160 laitoshuoltajaa, joiden tehtävänä on huolehtia muun muassa ylläpitosiivouksesta, avustavista ruokahuollon palveluista, vuodehuolloista ja apuvälineiden puhdistuksesta. Ympärivuorokautisen hoidon yksikköjen keskimääräinen laskennallinen henkilöstömitoitus on 0,7. Valvira ja aluehallintovirastot ovat todenneet, että toimintayksikön henkilöstön määrän, mitoituksen ja rakenteen riittävyyden arviointi perustuu kokonaisharkintaan, jossa huomioidaan mittaritiedon lisäksi muut yksikön toiminnan puitetekijät.

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan muun muassa vanhuspalvelulain (980/2012) ja laatusuosituksen uudistamista. Lisäksi hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite säätää hoivahenkilöstön vähimmäismitoituksesta ja henkilöstön työnjaon selkeyttämisestä. Helsinki muuttaa tarvittaessa henkilöstömitoitusta ja -rakennetta vastaamaan uusiutuvan lainsäädännön määrittelyjä ja laatusuosituksia.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 193](#)

HEL 2019-003316 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Sinikka Vepsän ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien hoito-/hoiva-apulaisten lisäämistä Helsingin monipuolisiin palvelukeskuksiin:

”Vuoden 2019 alussa Helsingin kymmenessä monipuolisessa palvelukeskuksessa ja kahdeksassa palvelutalossa oli ikääntyneille lähes 2 000 pitkäaikaisen ympärivuorokautisen hoidon paikkaa 93 eri toimintayksikössä. Ympärivuorokautisen hoidon yksikköjen keskimääräinen laskennallinen henkilöstömitoitus on 0,7. Yksikköjen henkilöstömitoitus kuitenkin vaihtelee asiakkaiden hoidon tarpeen ja toimintakyvyn mukaan. Henkilöstöressurin riittävyyttä tarkastellaan vuosittain talousarvion puitteissa.

Yksiköissä toimii myös noin 160 laitoshuoltajaa, jotka huolehtivat muun muassa ylläpitosiivouksesta, avustavista ruokahuollon palveluista, vuodehuolloista, apuvälineiden puhdistuksesta.

Valvira ja aluehallintovirastot ovat todenneet, että toimintayksikön henkilöstön määrän, mitoituksen ja rakenteen riittävyyden arviointi perustuu aina kokonaisharkintaan. Kokonaisharkinnassa huomioidaan mittaritiedon lisäksi muut yksikön toimintaan liittyvät puitetekijät, kuten esimerkiksi toimitilat, asiakkaiden määrä sekä toiminnan organisointiin liittyvät ratkaisut.

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän, joka valmistelee uudistusta iäkkäiden henkilöiden palvelujen kokonaisuuteen. Tällä tarkoitetaan muun muassa vanhuspäivälain (980/2012) ja laatusuosituksen uudistamista. Työryhmä arvioi muun muassa henkilöstön määrää, osaamista ja kohdentamista. Työryhmä valmistelee esityksiä lainsäädäntöön tarvittavista muutoksista vaikutusarvioineen vuoden 2019 loppuun mennessä. Myös hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite säätää hoivahenkilöstön vähimmäismitoituksesta ja henkilöstön työnjaon selkeyttämisestä. Helsinki valmistautuu toteuttamaan työryhmän ja hallituksen edellyttämät muutokset.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että henkilöstömitoitusta arvioidaan kokonaisuutena asiakkaiden hoidon tarpeen mukaan, ei yksittäisen ammattiryhmän näkökulmasta. Ympäri vuorokautisen hoidon henkilöstömitoitusta ja -rakennetta muutetaan tarvittaessa siten, että se vastaa uusiutuvan lainsäädännön määrittelyjä ja laatusuosituksen ohjausta. Myös riittävät ja toimivat tukipalvelut varmistetaan.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ympäri vuorokautisessa hoidossa on tärkeää ottaa huomioon niin asiakkaiden fyysiset perustarpeet kuin psykososiaaliset ja itsensä toteuttamisen tarpeet. Monipuolinen tarpeista huolehtiminen tukee ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitoa, vahvistaa osallisuutta ja lisää hyvinvointia.”

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloite hoito/hoiva-apulaisten lisäämiseksi Helsingin Monipuolisiin Palvelukeskuksiin

Vuonna 2013 hoitoapulaiset poistettiin suurimmasta osasta Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan alaisista ympärivuorokautisen tehostetun hoivan ja palveluasumisen yksiköistä. Määräaikaisten hoitoapulaisten sijaisuudet päättyivät ja vakinaiset hoitoapulaiset siirtyivät nykyisen HUS Desikon alaisuuteen. Nykyisin laitoshuollon palvelut (pelkät siivouspalvelut) ostetaan Hus Desikolta. Nämä palvelut sisältävät ainoastaan tilojen siivouksesta huolehtimisen. Pyykkihuolto (pyykkien pesu, kuivaus ja asukkaiden vaatteiden kaappeihin vienti) ja muut kodinomaiset tehtävät (ruokakärryjen haku, pöytien kattaus, puhdistus, astioiden pesukoneeseen laitto, tyhjennys) jäävät nykyisin sairaanhoitajien ja lähihoitajien tehtäväksi. Kaikki tämä aika on pois hoitotyöstä, johon heidät on koulutettu. Avustava henkilökunta voisi hoitaa nämä työt. Minimimitoituksella työskenteleviin yksiköihin tarvitaan lisäkäsiä. Avustava henkilöstö osallistuisi kodinomaisten tehtävien lisäksi asukkaiden ulkoilutukseen, liikuntaryhmiin, viriketoimintoihin ja tapahtumiin saattamisiin. Avustavaa työntekijää tarvitaan eniten arkisin klo 8-16 välisenä aikana.

Avustavien työntekijöiden palkkaaminen lisäisi merkittävästi työpaikkoja, jotka sopisivat myös osatyökykyisille henkilöille. Hoiva-avustajia on koulutettu useamman vuoden ajan kahdeksan kuukauden koulutuksella. Koulutus ei johda tutkintoon, mutta se antaa valmiudet vanhus- ja vammaispalveluiden avustaviin tehtäviin. Hoiva-apulaiset eivät saa osallistua lääkehoitoon eivätkä voi työskennellä yksin. Näille työntekijöille Helsingin kaupunki tarjoaisi merkittävän työllistymismahdollisuuden. Viime aikaisissa esiin tulleissa vanhustenhoitoon liittyvissä puutteissa Aluevalvontavirasto on kiinnittänyt huomiota vanhusten hoitoyksiköiden omavalvontasuunnitelmien puutteisiin esimerkiksi asukkaiden ulkoilumahdollisuuksien vähäisyyteen.

Hoitoapulaisten lukumäärää ollaan parhaillaan kartoittamassa Monipuolisissa Palvelukeskuksissa. Osassa palvelukeskuksien ryhmäkoteja hoitoapulaiset ovat vielä työssä. Tämä on erinomainen asia. Yhden hoitoapulaisten kokonaisvuosikustannus työnantajakuluineen on keskimäärin noin 35.000 - 40 000 euroa vuodessa. Helsingin kaupungilta on jäänyt budjettilyijäämää viime vuosina useita satoja miljoonia euroja. Panostus avustavien työntekijöiden palkkaamiseen kannattaa työllistävällä vaikutuksellaan sekä keventää koulutettujen hoitajien työtaakkaa ja parantaisi heidän työhyvinvointiaan. Työntekijän työ kohdistuisi siihen hoitotyöhön mihin hänet on koulutettu. Avustavan henkilöstön palvelut voitaisiin ostaa esimerkiksi HUS Desikolta samoin kun laitospulaisten palveluiden kohdalla nyt toimitaan.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme hoito/hoiva-apulaisten palkkaamista avustaviin tehtäviin Helsingin kaupungin Monipuolisiin Palvelukeskuksiin ja palvelutaloihin niin ryhmäkoteihin kuin palveluasumisen puolelle. Avustavaa henkilökuntaa ei pidä laskea mukaan hoitajamitoitukseen.

Helsingissä 13.03.2019

Vepsä Sinikka

Jäsen

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 5 allekirjoitusta)

Korkkula Vesa

Laisaari Johanna

Laaksonen Heimo

Asko-Seljavaara Sirpa

Venemies Mauri

38

**Valtuutettu Jenni Pajusen ja 15 muun aloite julkisten lapsettomuus-
hoitojen tarjoamisesta yksin lasta toivoville naisille ja naispareille**

HEL 2019-002599 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää mahdollisuudet tarjota julkisia hedelmöityshoitoja yksin lasta toivoville naisille ja naispareille samoilla ehdoilla kuin muille pareille syntyvyyden ja yhdenvertaisuuden parantamiseksi. Aloitteen mukaan asiakasmäärän kasvu pitää huomioida HUS:n lisääntymislääketieteen yksikön resursoinnissa, jotta jonot eivät kasva.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että HUS:n lisääntymislääketieteen alaisena toimintana on käynnistetty vuoden 2019 alusta alkaen sulusolupankkitoiminta sekä luovutettujen sulusolujen käyttö hedelmöityshoidoissa. Loppuvuodesta 2019 aloitetaan hedelmöityshoidot luovutetuilla sulusoluilla. Lapsettomuushoitoja tarjotaan kaikille asiakasryhmille julkisen terveydenhuollon periaattein. Hedelmöityshoitoihin pääsy hoidetaan elinsiirtojonojen ta- paan eli hoito toteutuu siinä tahdissa, kun sopiva luovuttaja löytyy.

Hedelmöityshoidoista annetun lain (1237/2006) mukaan hoitoja ei ra- jata seksuaalisen suuntautumisen mukaan eikä pois itsellisiltä naisilta. Julkisen terveydenhuollon linjaus siitä, ketkä voivat saada hedelmöitys- hoitoja on todettu syrjiväksi Helsingin hallinto-oikeudessa (6.3.2019) ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnassa (9.12.2016).

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 199](#)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

HEL 2019-002599 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveystalokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Jenni Pajusen ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien julkisten lapsettomuushoitujen tarjoamista yksin lasta toivoville naisille ja naispareille:

"Julkisessa terveydenhuollossa annetaan hedelmöityshoitoja lääketieteellisin perustein, joten hoitoon hakevien sosiaalisia perusteita ei huomioida. Tämä käytäntö rajaa hoitujen ulkopuolelle naisparit ja itselliset naiset, jotka ovat hankkimassa lasta ilman puolisoa.

Hedelmöityshoidoista annetun lain (1237/2006) 2 §:n mukaan hoitoja ei rajata seksuaalisen suuntautumisen mukaan eikä myöskään pois itsellisiltä naisilta. Helsingin hallinto-oikeus (6.3.2019) ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta (9.12.2016) ovat todenneet, että julkisen terveydenhuollon linjaus siitä, ketkä voivat saada hedelmöityshoitoja, on syrjivä.

Julkisen terveydenhuollon hedelmöityshoidot ovat Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) vastuulla. HUSista saadun tiedon mukaan HUS-kuntayhtymän johtajalääkärin päätökseen 84 § (12.10.2018) perustuen HUSin lisääntymislääketieteen yksikön alaisena toimintana on käynnistetty 1.1.2019 alkaen sukusolupankkitoiminta sekä luovutettujen sukusolujen käyttö hedelmöityshoidoissa. Lapsettomuushoitoja tarjotaan kaikille asiakasryhmille myös naispareille ja itsellisille naisille oikeudenmukaisesti julkisen terveydenhuollon periaattein. Pääsy hedelmöityshoitoihin hoidetaan samoin kuin elinsiirtojonot, joissa hoito toteutuu siinä tahdissa, kun sopiva luovuttaja löytyy. Hedelmöityshoidot luovutetuilla sukusoluilla on tarkoitus aloittaa HUSissa loppuvuodesta 2019."

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Julkisia lapsettomuushoitoja tarjottava yksin lasta toivoville naisille ja naispareille

Vuosi 2018 oli kahdeksas peräkkäinen vuosi, jolloin syntyvyys laski Suomessa. Huoltosuhteen heikentyminen uhkaa yhteiskunnan kehitystä tulevaisuudessa.

Yhä useammalla toivottu ja toteutunut lapsiluku eivät kohtaa. Opinnot, työelämän paineet ja taloudellinen epävarmuus myöhäistävät lasten yrittämistä. Puolison löytäminen voi olla vaikeaa. Kun lapsia saadaan myöhemmin, yhä useampi joutuu turvautumaan hedelmöityshoitoihin.

Vuonna 2007 päivitetyn hedelmöityshoitolain mukaan yksinelävät naiset ja naisparit saavat käydä hedelmöityshoidoissa Suomessa. Julkisella sektorilla niitä ei kuitenkaan ole tarjottu viime vuosina. Yliopistosairaaloiden johtajaylilääkärit päättivät 2016, etteivät lahjasoluilla tehtävät hoidot kuulu julkiseen terveydenhuoltoon, koska julkista terveydenhoitoa tarjotaan lääketieteellisin, eikä sosiaalisin perustein. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on kuitenkin linjannut, että hedelmöityshoitoja ei saisi olla antamatta julkisessa terveydenhuollossa seksuaalisen suuntautumisen perusteella.

Yksin lasta toivovat naiset ja naisparit voivat käydä tällä hetkellä lapsettomuushoidoissa vain yksityisillä lääkäriasemilla. Yksityisiin hoitoihin pääsevät vain ne, joilla on mahdollisuus maksaa niistä tuhansia euroja.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki selvittää mahdollisuudet tarjota julkisia hedelmöityshoitoja yksin lasta toivoville naisille ja naispareille samoilla ehdoilla kuin muille pareille syntyvyyden ja yhdenvertaisuuden parantamiseksi. Asiakasmäärän kasvu pitää huomioida HUSin lisääntymislääketieteen yksikön resurssoinnissa, jotta jonot eivät kasva.

Lähteet

HUS lapsettomuushoidot <http://www.hus.fi/sairaanhoito/sairaanhoitopalvelut/naistentaudit/lapsettomuushoidot/Sivut/default.aspx>

Väestöliiton Perhebarometri (2017): Miksi vanhemmuutta lykätään?

Helsingissä 27.02.2019

Pajunen Jenni

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 15 allekirjoitusta)

Koulumies Terhi

Nuorteva Johanna

Ruotsalainen Nelli

Nordström Laura

Moisio Elina

Rissanen Laura

Juva Kati

Asko-Seljavaara Sirpa

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 27.02.2019

Talousarvioaloite

Borgarsdottir Sandelin Silja

Apter Ted

Vierunen Maarit

Malin Petra

Parpala Matti

Nygård Mia

Hillman Perttu

39

Valtuutettu Seija Muurisen ja seitsemän muun talousarvioaloite eläkeläisten liikkumisen tukemisesta

HEL 2019-003298 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki tarjoaisi palvelusetelin pienituloisille (esim. tulot alle 1 000 €/kk, 1 100 €/kk, 1 500 €/kk) eläkeläisille julkisen liikenteen lippujen hankkimiseksi puoleen hintaan kaikkina vuorokauden aikoina.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että julkisen liikenteen hinnoista ja alennuksista päättää Helsingin Seudun Liikenne (HSL) ja kaikki aloitteessa mainitut pienituloiset ovat HSL:n alennuksen piirissä. Alennukset joukkoliikenteeseen tai palvelusetelit eläkeläisille eivät ole vammaispalvelulain (380/1987) 8 §:n 2 momentin tai sosiaalihuoltolain (1301/2014) 23 §:n mukaista kuljetustukea.

Tukea HSL:n matkalippuihin on mahdollista saada täydentävänä toimeentulotukena esimerkiksi osallistumiseen ryhmätoimintaan, joka tukee asiakkaan toimintakyvyn ylläpitämistä ja osallisuutta. Vuonna 2018 täydentävänä toimeentulotukena myönnettiin HSL:n lippuihin 65 vuotta täyttäneille 21 000 euroa 83 henkilölle.

Sosiaalihuoltolain perusteella myönnettävä liikkumisen tuki on kuljetuspalvelua ja tarkoitettu pääosin vanhusväestölle, joilla toimintakyvyn heikkeneminen estää julkisten joukkoliikennevälineiden käytön yksin tai saattajan kanssa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 189](#)

HEL 2019-003298 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Seija Muurisen ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien eläkeläisten liikkumisen tukemista:

"Julkisen liikenteen hinnoista ja alennuksista päättää Helsingin Seudun Liikenne (HSL). Kaikki aloitteessa mainitut pienituloiset ovat jo HSL:n alennuksen piirissä. Joukkoliikenteen alennukset tai palvelusetelit eläkeläisille eivät myöskään ole vammaispalvelulain (380/1987) 8 §:n 2 momentin tai sosiaalihuoltolain (1301/2014) 23 §:n mukaista kuljetustukea.

Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukainen kuljetustuki

Vaikeavammaisten kuljetuspalvelu on tarkoitettu vaikeavammaiselle henkilölle, jolle julkisten joukkoliikennevälineiden käyttö tuottaa vammaan tai sairauden vuoksi pitkäaikaisesti kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Vuonna 2018 vaikeavammaisten kuljetuspalvelun asiakkaita (kaikki ikäluokat) oli 11 092.

Sosiaalihuoltolain perusteella myönnettävä liikkumisen tuki on kuljetuspalvelua ja se on osa itsenäisen asumisen tukemista. Se on tarkoitettu pääasiassa vanhusväestölle, joilla toimintakyvyn heikkeneminen estää julkisten joukkoliikennevälineiden käytön yksin tai saattajan kanssa. Tuki on tulo- ja varallisuussidonnainen ja harkinnanvarainen etuus. Vuonna 2018 sosiaalihuoltolain mukaista liikkumisen tukea sai 3 317 asiakasta.

Toimeentulotukena myönnettävä HSL:n matkalippu

Sosiaali- ja terveystoimialalla myönnetään HSL:n matkalippuja täydentävänä toimeentulotukena esimerkiksi, jos asiakas aloittaa työvoimapolitiittisen koulutuksen, jolloin tukea myönnetään ensimmäisen kuukauden matkakuluihin tai kun katsotaan osallistumisen ryhmätoimintaan tukevan asiakkaan toimintakyvyn ylläpitämistä ja osallisuutta.

Sosiaali- ja terveystoimialalla myönnettiin vuonna 2018 täydentävänä toimeentulotukena HSL:n lippuihin yli 65-vuotiaille noin 21 000 euroa, 83 henkilölle.

Työmatkakulut, korvaushoidon matkakulut ja sarjahoidon matkakulut kuuluvat perustoimeentulotukena myönnettäviin menoihin, jotka Kela myöntää.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Liikkumisen tukeminen tukee pienituloisten eläkeläisten mahdollisuutta asiointiin ja osallistumiseen harrastus- ja kulttuuritoimintaan oman asuinalueensa ulkopuolella."

Käsittely

[20.08.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan](#)

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti seuraavasti lausuntoehdotusta seuraavalla tavalla: Lausunnon toiseksi lauseeksi lisättiin lause "Kaikki aloitteissa mainitut pienituloiset ovat jo HSL:n alennuksen piirissä."

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon.

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi

Marja Heikkinen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42303
marja.heikkinen(a)hel.fi

Eläkeläisten liikkumisen tukeminen

HSL:n lippu-uudistuksen mukaan julkisen liikenteen kertalipun hinta nousee Helsingissä ja samalla poistuu raitiovaunulippu, mikä nostaa kaupungin sisäisen liikenteen lippujen hintoja.

Julkinen liikenne on eläkeläisille tärkeä palvelu omien asioiden hoitamiseksi ja mm. palvelukeskuksien toimintaan osallistumiseksi. Lippujen hinnat ja tulevat hintojen korotukset uhkaavat erityisesti pienituloisten eläkeläisten liikkumista, mikä kuitenkin on ensiarvoisen tärkeää ikääntyneiden toimintakyvyn ja aktiivisuuden säilyttämiseksi.

Suunniteltu osavuorokautinen eläkeläisalennus 70 vuotta täyttäneille auttaa jonkin verran. Klo 9-14 aikarajaus ei vielä vastaa kaikkia liikkumistarpeita, ja kokoaikainen 50 %:n alennusmahdollisuus koskee vain pientä osaa eläkeläisistä.

Esitänkin, että Helsingin kaupunki tarjoaa palvelusetelin pienituloisille (esim. tulot alle 1000€/kk, 1100 €/kk ... 1500 €/kk) eläkeläisille julkisen liikenteen lippujen hankkimiseksi puoleen hintaan kaikkina vuorokauden aikoina.

Helsingissä 13.03.2019

Muurinen Seija

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Meri Otto

Asko-Seljavaara Sirpa

Laaksonen Heimo

Rantala Marcus

Juva Kati

Saxberg Mirita

Varjokari Laura

40

Valtuutettu Kati Juvan ja seitsemän muun aloite koskien geronomeja ja moniammatillisuutta kotihoidossa

HEL 2019-003294 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kotihoitoon lisättäisiin geronomien sekä päihde- ja mielenterveyshoitajien vakansseja sekä kotikuntoutukseen kaikkien työntekijöiden lisäkoulutusta ja lisäresursseja, kuten geronomeja ja ravitsemusterapeutti.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että kotihoidossa tehdään moniammatillista yhteistyötä asiakkaan hyväksi ja palvelutarpeen arviointi tehdään moniammatillisesti. Kotihoidon 1 736 vakanssista lähihoitajia on 76 prosenttia, sairaan- ja terveydenhoitajia 15 %, kotiavustajia ja kodinhoitajia noin neljä prosenttia sekä kotihoidon ohjaajia ja kotihoidon päälliköitä noin viisi prosenttia. Kotihoidon vakanssien lisäksi kotihoidon perustiimiin lähipalvelualueella kuuluu nimikkofysioterapeutti, kotihoidon lääkäri ja nimetty sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja. Tiimin laajentaminen on tarpeen mukaan mahdollista. Kotihoitoon on kohdennettu toimintaterapeutteja ja ikääntyneiden palveluihin kohdennettu ravitsemusterapeutteja. Muutamia geronomeja on palkattu kahteen kotihoidon yksikköön määrääjäksi ja he ovat työskennelleet muun muassa hoitajan tai sosiaaliohjaajan nimikkeellä.

Kotihoidon vakanssirakennetta kehitetään asiakkaiden tarpeiden muuttuessa talousarvion puitteissa, jotta asiakkaat saavat palvelutarpeitaan vastaavaa asiantuntevaa hoitoa ja hoivaa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	F10680001200062637
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 17	Faksi		Alv.nro
helsinki.kirjaamo@hel.fi	http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	+358 9 655 783		F102012566

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 191](#)

HEL 2019-003294 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Kati Juvan ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien kotihoidon palvelun moniammatillisuuden lisäämisestä muun muassa geronomien avulla:

"Kotihoidossa on 1 736 vakanssia, joista lähihoitajia on 76 prosenttia, sairaan- ja terveydenhoitajia on yhteensä noin 15 prosenttia, kotiavustajia ja kodinhoitajia on noin neljä prosenttia sekä kotihoidon ohjaajia ja kotihoidon päälliköitä on noin viisi prosenttia.

Moniammatillinen kotihoidon tiimi

Kotihoidon perusajatus on moniammatillinen yhteinen työ asiakkaan hyväksi. Kotihoidon perustiimiin lähipalvelualueella kuuluu kotihoidon omien vakanssien lisäksi nimikkofysioterapeutti, kotihoidon lääkäri ja nimetty sosiaalityöntekijä / sosiaaliohjaaja. Tarpeen mukaan tiimiä voidaan laajentaa esimerkiksi toimintaterapeutilla.

Lääkärit ja terapeutit ovat Helsingin sairaalan työntekijöitä ja sosiaalityöntekijät tulevat gerontologisen sosiaalityön yksiköstä. Kotihoidon lääkäreiden vakansseja on yhteensä 38 vakanssia, josta lääkäripanos kotihoidolle on noin 18 henkilötyövuotta. Kotona asumisen tukemiseen on tällä hetkellä kohdistettu 27 fysioterapeutin työpanos. He tuottavat palvelua ikääntyneille, pääosin kotihoidon asiakkaille moniammatillisesti kotihoidon henkilökunnan kanssa. Heidän kotikäynneistään noin kaksi kolmasosaa tehdään kotihoidon asiakkaille ja yksi kolmasosa kotikäynneistä kohdistetaan muun muassa sairaalasta kotiutuville. Toimintaterapeutteja on kohdistettu kotihoitoon yhdeksän vakanssia. Sosiaalityöntekijöiden vakansseista noin 20 vakanssin työpanos sekä sosiaaliohjaajien noin 14 vakanssin työpanos kohdistuu pääosin kotihoidon asiakkaisiin.

Ravitsemusterapeutteja on kohdennettu ikääntyneiden palveluihin (kotihoito, asumispalvelut, omaishoito) yhteensä kolme vakanssia, joita on mahdollisuus konsultoida tarvittaessa. Lisäksi kotihoidon asiakkaan on mahdollista saada myös suuhygienistin käynti kotiin.

Päihde- ja mielenterveyspalvelut ovat aloittaneet liikkuvan tiimin palvelun, joka tekee kotikäyntejä asiakkaan kotiin.

Asiakkaan palvelutarpeen arviointi tehdään moniammatillisesti sekä HelppiSeniorin asiakasohjausyksikössä että 1.9.2019 perustettavassa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

kuntouttavassa arviointiyksikössä, jossa toimii moniammatillinen työyhteisö. Asiakkaan hoitoon osallistuva moniammatillinen tiimi koostetaan asiakkaalle tehdyn palvelutarpeen arvion perusteella.

Geronomit kotihoidossa

Geronomin tutkinto on sosiaalialan ammattikorkeakoulututkinto, joka antaa valmiudet kokonaisvaltaisen vanhustyön osaajaksi. Geronomin tutkinto kuuluu laillistettuihin sosiaalihuollon ammattihenkilöihin, joita Valvira valvoo.

Geronomeja on palkattu muutamia kahteen kotihoitoyksikköön määräajaksi. Sosiaali- ja terveystoimialalla ei ole geronomin ammattinimikettä, ja he ovat työskennelleet muun muassa hoitajan tai sosiaaliohjaajan nimikkeellä. Geronomin koulutus sisältää lääkehoitoa, eli he voivat saada rajatun lääkeluvan, mutta he eivät korvaa sairaanhoitajaa. Asiakastyön lisäksi he ovat kehittäneet muun muassa kotihoidon asiakkaiden osallisuuden muotoja.

Kotihoidon vakanssirakenteen kehittäminen

Kotihoidon asiakkaiden palvelu perustuu moniammatillisen tiimin toimintaan. Lisäksi on mahdollista saada konsultaatioita monelta ammattiryhmältä. Tällä hetkellä on tarkoitus lisätä sairaanhoitajien määrää, koska asiakkaiden sairaanhoidolliset tarpeet ovat kasvussa. Kotihoidon vakanssirakennetta kehitetään asiakkaiden tarpeiden muuttuessa myös tulevaisuudessa. Toimialan uudistukset toteutetaan talousarvion puitteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kotihoidon asiakkaiden hyvinvointi kohenee, mikäli he saavat palvelutarpeitaan vastaavaa asiantuntevaa hoitoa ja hoivaa. Moniammatillinen verkostotyöskentely lisää henkilöstön työtyytyväisyyttä ja hyvinvointia, koska he voivat hyödyntää usean ammattiryhmän osaamista asiakkaan parhaaksi."

[13.08.2019 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Heli Koskisuola, toiminnansuunnittelija: 310 28166
heli.koskisuola(a)hel.fi

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Geronomeja ja moniammatillisuutta kotihoitoon

Kotihoidossa on paljon haasteita. Asiakkaat ovat yhä huonokuntoisempia ja usein moniongelmaisia. Meillä on myös pulaa osaavista työntekijöistä ja olemassa olevat työntekijät uupuvat. Yksi keino kehittää kotihoitoa on lisätä moniammatillisuutta. Kotihoidossa on tällä hetkellä 1736 hoitajan vakanssia, joista 74,5 % on lähihoitajia ja 16 % sairaanhoitajia. Lisäksi on 27 fysioterapeuttia ja 9 toimintaterapeuttia ja 1 ravitsemusterapeutti. Moniammatillisuuden lisääminen on välttämätöntä, jotta asiakkaiden haasteisiin voidaan vastata monipuolisesti, tehokkaasti ja oikea-aikaisesti. Geronomit ovat ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita vanhustyön ammattilaisia. Geronomien saatavuus on tällä hetkellä hyvä. Lisäksi kotihoitoon kaivataan päihde- ja mielenterveystyöntekijöitä. Esitämme että kotihoitoon lisätään geronomien sekä päihde- ja mielenterveystyöntekijöiden vakansseja. Lisäksi erityisesti kotikuntoutukseen tarvitaan sekä kaikkien työntekijöiden lisäkoulutusta ja lisäresursseja kuten juuri geronomeja ja ravitsemusterapeutti.

Helsingissä 13.03.2019

Juva Kati

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Vanhanen Reetta

Chydenius Jussi

Honkasalo Veronika

Muurinen Seija

Moisio Elina

Hernberg Kaisa

Ohisalo Maria